

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ ТА БІЗНЕС-АДМІНІСТРУВАННЯ
КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ ТА БІЗНЕС-ТЕХНОЛОГІЙ**

ДОПУСТИТИ ДО ЗАХИСТУ
Завідувач випускової кафедри

«_____» _____ 2020 р.

**КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА
(ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА)
ВИПУСКНИКА ОСВІТНЬОГО СТУПЕНЯ МАГІСТРА
ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ 076 «ПІДПРИЄМНИЦТВО, ТОРГІВЛЯ ТА
БІРЖОВА ДІЯЛЬНІСТЬ»
ОСВІТЬО-ПРОФЕСІЙНОЮ ПРОГРАМОЮ «ПІДПРИЄМНИЦТВО ТА
БІЗНЕС-ТЕХНОЛОГІЇ»**

Тема: «Розвиток та використання фінансово-інвестиційного потенціалу підприємницьких структур»

Виконавець _____ Яременко Катерина Сергіївна
(підпис, прізвище, ім'я, по-батькові)

Керівник: _____ Штик Юлія В'ячеславівна
(підпис, прізвище, ім'я, по-батькові)

Нормоконтролер: _____ Шуляр Наталя Миколаївна
(підпис) (ПБ)

КИЇВ 2020

НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет економіки та бізнес-адміністрування

Кафедра економіки та бізнес-технологій

Спеціальність «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»

Освітньо-професійна програма «Підприємництво та бізнес-технології»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач кафедри

«___» _____ 2020 р.

ЗАВДАННЯ

на виконання кваліфікаційної роботи студентки

Яременко Катерини Сергіївни

1. Тема кваліфікаційної роботи «Розвиток та використання фінансово-інвестиційного потенціалу підприємницьких структур»

затверджена наказом ректора від «02» жовтня 2020 р. № 1898/ст

2. Термін виконання роботи: з «05» жовтня 2020 р. до «11» грудня 2020 р.

3. Вихідні дані до роботи: Бухгалтерська звітність ПрАТ «Геркулес»: баланс (форма 1), звіт про фінансові результати (форма 2), статут підприємства ПрАТ «Геркулес».

4. Зміст пояснювальної записки (перелік питань, що підлягають розробці):

Теоретико-методичні аспекти розвитку та використання фінансово-інвестиційного потенціалу підприємницьких структур. Аналітична оцінка стану фінансово-інвестиційного потенціалу ПрАТ «Геркулес». Пропозиції щодо удосконалення розвитку та використання фінансово-інвестиційного потенціалу ПрАТ «Геркулес».

5. Перелік обов'язкового графічного (ілюстративного) матеріалу: Концепція розвитку фінансово-інвестиційного потенціалу ПрАТ «Геркулес». Формування кумулятивної стратегії розвитку фінансово-інвестиційного потенціалу ПрАТ «Геркулес». Заходи щодо підвищення фінансово-інвестиційної активності.

6. Календарний план-графік

№ пор.	Завдання	Термін виконання	Підпис керівника
1.	Вступ	05.10.2020 – 11.10.2020	
2.	Вивчити теоретико-методичні аспекти розвитку та використання фінансово-інвестиційного потенціалу підприємницьких структур	12.10.2020 – 25.10.2020	
3.	Провести аналітичну оцінку стану фінансово-інвестиційного потенціалу ПрАТ «Геркулес»	26.10.2020 – 08.11.2020	
4.	Розробити і обґрунтувати пропозиції щодо удосконалення розвитку та використання фінансово-інвестиційного потенціалу ПрАТ «Геркулес»	09.11.2020 – 22.11.2020	
5.	Оформлення пояснювальної записки, графічного матеріалу, подання дипломної роботи на кафедру, перевірку на плагіат	23.11.2020 – 29.11.2020	
6.	Передзахист	30.11.2019 – 04.11.2020	
7.	Рецензування роботи. Оформлення документів до захисту	05.12.2020 – 18.12.2020	
8.	Захист дипломної роботи в ЕК	22.12.2020	

7. Дата видачі завдання: «05» жовтня 2020 р.

Керівник дипломної роботи _____
(підпис керівника)

Штик Ю.В.
(П.І.Б.)

Завдання прийняв до виконання _____
(підпис випускника)

Яременко К.С.
(П.І.Б.)

РЕФЕРАТ

Пояснювальна записка до кваліфікаційної роботи Яременко Катерини Сергіївни «Розвиток та використання фінансово-інвестиційного потенціалу підприємницьких структур»: 106 сторінок, 17 рисунків, 18 таблиць, 68 використаних джерел.

ПОТЕНЦІАЛ, ФІНАНСОВИЙ ПОТЕНЦІАЛ, ІНВЕСТИЦІЙНИЙ ПОТЕНЦІАЛ, КУМУЛЯТИВНА СТРАТЕГІЯ, ПІДПРИЄМНИЦЬКА СТРУКТУРА, РОЗВИТОК.

Об'єктом дослідження є процес розвитку та використання фінансово-інвестиційного потенціалу підприємницьких структур.

Предметом дослідження є теоретичні та прикладні аспекти процесу розвитку та використання фінансово-інвестиційного потенціалу на ПрАТ «Геркулес».

Мета кваліфікаційної роботи – обґрунтувати пропозиції щодо удосконалення розвитку та використання фінансово-інвестиційного потенціалу на ПрАТ «Геркулес».

Методи дослідження – комплекс загальнонаукових і спеціальних методів наукового пізнання: діалектичний, аналізу та синтезу (для порівняння різних підходів науковців до тлумачення сутності понять, абстрактно-логічного аналізу (при обґрунтуванні та розробці методичних підходів до оцінки фінансово-інвестиційного потенціалу), а також групування, узагальнення, порівняння, класифікації, методи фінансового та економічного аналізу.

Отримані результати та їх новизна – *набула подальшого розвитку* структурно-функціональна модель кумулятивної стратегії розвитку фінансово-інвестиційного потенціалу підприємницьких структур у деталізації етапів її реалізації, а також з урахуванням впливу глокалізації, векторів та вимірів. Розроблено пропозиції щодо підвищення рівня фінансово-інвестиційної активності ПрАТ «Геркулес» на основі використання фінансових стимулів, фінансових регуляторів та заходів з фінансової комунікації (консультування й інформування), що дозволяє узгодити інтереси підприємницьких структур.

Галузь застосування і ступінь впровадження матеріалів кваліфікаційної роботи – матеріали дослідження можна використовувати будь-якими виробничими підприємницькими структурами.

ЗМІСТ

ВСТУП	8
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ ТА ВИКОРИСТАННЯ ФІНАНСОВО-ІНВЕСТИЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМНИЦЬКИХ СТРУКТУР	12
1.1. Фінансово-інвестиційний потенціал: сутність, формування та структура.....	12
1.2. Детермінанти розвитку і використання фінансово-інвестиційного потенціалу підприємницьких структур.....	22
1.3. Методичні підходи до оцінки фінансово-інвестиційного потенціалу підприємницьких структур.....	30
Висновки до розділу 1.....	39
РОЗДІЛ 2. АНАЛІТИЧНА ОЦІНКА СТАНУ ФІНАНСОВО-ІНВЕСТИЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПРАТ «ГЕРКУЛЕС»	40
2.1. Організаційно-економічна характеристика діяльності ПрАТ «Геркулес».....	40
2.2. Оцінка фінансового потенціалу ПрАТ «Геркулес».....	48
2.3. Діагностика інвестиційного потенціалу ПрАТ «Геркулес».....	60
Висновки до розділу 2.....	66
РОЗДІЛ 3. ПРОПОЗИЦІЇ ЩОДО УДОСКОНАЛЕННЯ РОЗВИТКУ ТА ВИКОРИСТАННЯ ФІНАНСОВО-ІНВЕСТИЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПРАТ «ГЕРКУЛЕС»	68
3.1. Концептуальні засади розвитку та використання фінансово-інвестиційного потенціалу ПрАТ «Геркулес».....	68
3.2. Формування кумулятивної стратегія розвитку фінансово-інвестиційного потенціалу ПрАТ «Геркулес».....	78
3.3. Напрями активізації заходів щодо підвищення фінансово-інвестиційної активності ПрАТ «Геркулес».....	88
Висновки до розділу 3.....	96
ВИСНОВКИ	97
СПИСОК БІБЛОГРАФІЧНИХ ПОСИЛАНЬ ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	102
ДОДАТКИ	106

ПЕРЕЛІК УМОВНИХ ПОЗНАЧЕНЬ

1. ВР – Верховна Рада;
2. грн. – гривні;
3. див. – дивіться;
4. дод. – додаток;
5. ЗУ – Закон України;
6. КМУ – Кабінет Міністрів України;
7. м. – місто;
8. п. – пункт;
9. ПрАТ – приватне акціонерне товариство;
10. р. – рік;
11. ряд. – рядок;
12. рис. – рисунок;
13. СНД – Співдружність незалежних держав;
14. ст. – стаття;
15. табл. – таблиця;
16. тис. – тисяча;
17. ТОВ – Товариство з обмеженою відповідальністю;
18. Ф – форма.

ВСТУП

Актуальність теми. Розвиток соціально-орієнтованої ринкової економіки в Україні об'єктивно обумовлює необхідність розробки ефективного механізму фінансово-інвестиційного менеджменту промислових підприємств. Адже навіть при високій привабливості окремих галузей, у діяльності суб'єктів господарювання наявні значні проблеми щодо залучення та здійснення інвестицій. Така невідповідність виникла через прагнення інвесторів до стійкого зростання рентабельності, що не сприяє вирішенню стратегічного завдання – отримання конкурентних переваг та сталого розвитку підприємств у майбутньому на основі ефективного фінансування та реалізації інвестицій.

Актуальність дослідження методів та інструментів зумовлена необхідністю удосконалення теоретико-методичного та практичного забезпечення фінансового та інвестиційного потенціалу підприємницьких структур. У цьому контексті важливого значення набуває обґрунтування шляхів покращення розвитку та використання фінансово-інвестиційного потенціалу підприємницьких структур та джерелами їх фінансування.

Теоретичні та практичні питання розвитку та використання фінансово-інвестиційного потенціалу у своїх працях зарубіжні вчені: Г. Александер, Дж. Бейлі, Е. Боді, Л. Гітман, Е. Дж. Долан, А. Кейн, Д. Ліндсей, А. Дж. Маркус, Ю Ши Мінг, С. Е. Харгітей, Ф. Фабоци, У. Шарп та інші. Проблематиці фінансово-інвестиційного аналізу підприємств присвятили свої наукові праці провідні вчені України та країн СНД: М. Д. Білик, І. О. Бланк, В. В. Бочаров, В. В. Зимовець, Л.Л. Ігоніна, А.А. Пересада, В. П. Попков, В. П. Семенов, О. О. Смірнова, Е. Ю. Терещенко, В. Г. Федоренко, А. В. Череп, В. Я. Шевчук, В. В. Шеремет та інші. Незважаючи на розмаїття наукових поглядів щодо сутності, теорії і практики фінансово-інвестиційного потенціалу підприємницьких структур та її удосконалення, ці питання залишаються недостатньо вивченими українською економічною наукою. Зокрема, потребують подальшого дослідження: удосконалення методичних підходів до розвитку та використання

фінансово-інвестиційного потенціалу підприємницьких структур та джерелами їх фінансування; розробка практичних рекомендацій щодо формування і вибору оптимального варіанту стратегії розвитку та використання фінансово-інвестиційного потенціалу підприємницьких структур, оцінювання їх привабливості, обґрунтування пропозицій щодо підвищення їх фінансово-інвестиційної активності.

Мета кваліфікаційної роботи – обґрунтувати пропозиції щодо удосконалення розвитку та використання фінансово-інвестиційного потенціалу на ПрАТ «Геркулес».

Об'єктом дослідження є процес розвитку та використання фінансово-інвестиційного потенціалу підприємницьких структур.

Предметом дослідження є теоретичні і прикладні аспекти процесу розвитку та використання фінансово-інвестиційного потенціалу ПрАТ «Геркулес».

Методи дослідження. Для досягнення мети кваліфікаційної роботи роботи використано комплекс загальнонаукових і спеціальних методів наукового пізнання: діалектичний, аналізу та синтезу (для порівняння різних підходів науковців до тлумачення сутності понять, абстрактно-логічного аналізу (при обґрунтуванні та розробці методичних підходів до оцінки фінансово-інвестиційного потенціалу), а також групування, узагальнення, порівняння, класифікації, методи фінансового та економічного аналізу.

Реалізація поставленої мети обумовила наступні завдання дослідження:

- поглибити дослідження економічної сутності поняття «фінансово-інвестиційний потенціал» та його структури;
- дослідити детермінанти розвитку фінансово-інвестиційного потенціалу підприємницьких структур;
- обґрунтувати методичні підходи до оцінки фінансового та інвестиційного потенціалу;
- розглянути організаційно-економічну характеристику ПрАТ «Геркулес»;

- провести оцінку фінансового потенціалу ПрАТ «Геркулес»;
- проаналізувати інвестиційний потенціал ПрАТ «Геркулес»;
- узагальнити концептуальні засади розвитку та використання фінансово-інвестиційного потенціалу ПрАТ «Геркулес»;
- сформуванати кумулятивну стратегію розвитку фінансово-інвестиційного потенціалу;
- запропонувати напрями активізації заходів щодо підвищення фінансово-інвестиційної активності ПрАТ «Геркулес».

Інформаційною базою дослідження є законодавчі та нормативні акти Верховної Ради України, Президента України, Кабінету Міністрів України, офіційні статистичні дані Національного банку України, Національної комісії з цінних паперів та фондового ринку України, Державного агентства України з інвестицій та розвитку, Державної служби статистики України, наукові праці з питань теорії та практики фінансово-інвестиційного потенціалу підприємницьких структур.

Наукова новизна одержаних результатів. Основні результати, що одержані автором у процесі розв'язання поставлених завдань та які відображають наукову новизну дослідження, полягають у наступному:

набула подальшого розвитку:

- структурно-функціональна модель кумулятивної стратегії розвитку фінансово-інвестиційного потенціалу підприємницьких структур у деталізації етапів її реалізації, а також з урахуванням впливу глокалізації, векторів та вимірів.

Практичне значення одержаних результатів. Основні положення та висновки, що містяться у кваліфікаційній роботі, мають певне значення як для економічної науки, так і для практичної діяльності, та можуть бути використані у процесі вдосконалення фінансово-інвестиційного потенціалу підприємницьких структур. Наукові результати й рекомендації автора щодо вибору оптимального варіанту фінансово-інвестиційної стратегії на основі використання кумулятивного методу та кореляційно-регресійного аналізу

використовуються при розробці окремих положень стратегії розвитку ТОВ «КРОМ» (довідка №15 від 22.11.2020 р.); пропозиції з удосконалення методичних підходів до фінансово-інвестиційного потенціалу підприємницьких структур на основі доповнення існуючої практики менеджменту новими складовими з виділенням основних етапів їх розробки і реалізації використовуються у фінансово-інвестиційній діяльності ТОВ «Техснаб» (довідка №49 від 19.11.2020 р.).

Апробація результатів дисертації. Основні результати дослідження було апробовано на Міжнародній науково-практичній конференції «Актуальні проблеми економіки, фінансів, обліку та права: теорія і практика», яка відбулася 9 грудня 2020 року в м. Полтава, Україна.

Публікації. Основні результати кваліфікаційної роботи опубліковано у 1 науковій праці, загальним обсягом 0,2 друк. арк.

РОЗДІЛ 1.

ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ РОЗВИТКУ ТА ВИКОРИСТАННЯ ФІНАНСОВО-ІНВЕСТИЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМНИЦЬКИХ СТРУКТУР

1.1. Фінансово-інвестиційний потенціал: сутність, формування та структура

Ефективне функціонування підприємства – це результат вдало організованого управління його фінансово-інвестиційним потенціалом, що сприятиме підвищенню результативності діяльності господарюючого суб'єкта. Фінансово-інвестиційний потенціал є ключовим важелем, який формує механізм динамічної трансформації ресурсів у результати господарської діяльності підприємства. На сучасному етапі вирішення багатьох економічних проблем підприємствами стає можливим за умов підвищення ефективності використання наявних ресурсів.

«В етимологічному значенні термін «потенціал» походить від латинського *potential* означає «потужність, сила» і «приховані можливості», які в господарській практиці завдяки праці можуть стати реальністю» [1, с. 65]. В узагальнюючому вигляді потенціал розглядають як засоби, запаси та джерела, які є в наявності та можуть бути мобілізовані для досягнення визначеної мети, виконання виробничої програми і розв'язання існуючих проблем [1, с. 74].

«Потенціал підприємства свідчить не тільки про наявність можливостей реалізації сформульованих завдань, а й про використання цих можливостей для досягнення визначеної мети» [2, с. 265]. Інформаційний пошук показав, що існують різні підходи до визначення поняття «потенціал підприємств» та виокремлення його видів. З результатів проведеного дослідження стало відомо, що більшість науковців поняття потенціалу підприємства асоціюють з ресурсами. Деякі з науковців обмежуються тільки даним аспектом у визначенні потенціалу. Інші розуміють, що ресурсне забезпечення не відіграє вирішальної ролі без його перетворення з метою створення прибутку підприємства. В той же

час доречним є зауваження Федосова В., Опаріна В. та Львовчкіна С., які визначають, що «ресурси не є самоціллю, а засобом реалізації мети діяльності економічної системи, що полягає в максимізації виробництва товарів та послуг [3, с.24]. Потенціал підприємства можна представити як джерела підприємства, які спрямовані на досягнення певної мети в його діяльності.

«Структура потенціалу підприємства характеризується значною кількістю складових, до яких відносяться об'єктні (виробничий, фінансовий, інвестиційний потенціали) і суб'єктні (маркетинговий, науково-технічний, інформаційний). Вони тісно перетинаються між собою, проте максимально можливе виявлення і використання резервів по кожному з напрямків є імпульсом розвитку підприємства в цілому» [4, с.56].

Для повної архітектури термінології за темою дослідження особливу увагу потрібно приділити складовій «Економічний потенціал», яка пов'язана з характером досягнення стратегічних цілей підприємницьких структур. Ряд науковців, такі як Єрмакова А.А. [5] Лопатніков Л.І. [6] Бережний А.Н. [7] Борисов А.Б. [8] Шимова В.Н. [9] та інші вчені [10,11,12,13,14,15,16,17,18] досліджували даний термін та аналізували його у своїх роботах (дод.А).

Тож, функціонування та розвиток будь-якого суб'єкта господарювання є можливим лише за наявності певного потенціалу, перш за все фінансового та інвестиційного.

Серед науковців не існує єдиної позиції стосовно «сутності поняття «фінансовий потенціал підприємства», його формування та використання. Зазначимо, що у більшості сучасних публікацій автори ототожнюють фінансовий потенціал з фінансовими ресурсами підприємства» [19, с. 10; 20, с. 17]. Хоч ці два терміни і близькі за змістом, але не ідентичні. Фінансові ресурси завжди розглядають як складову фінансового потенціалу, одним словом, як грошові доходи і накопичення, які отримуть підприємницькі структури від використання наявних ресурсів (трудових та матеріальних). Загалом, під поняттям фінансового потенціалу пропонуємо вважати сукупність можливостей підприємницької структури, що визначаються формуванням та

використанням фінансових ресурсів, які мають приносити дохід у певний період діяльності.

На жаль, відсутнє й єдине визначення дефініції «інвестиційний потенціал», повністю не встановлене його місце у загальній структурі потенціалу і функції під час побудови стратегії розвитку підприємницької структури. Економіст О.С. Федонін трактує «інвестиційний потенціал як головну складову фінансового потенціалу, розуміючи під ним можливості для здійснення простого і розширеного відтворення» [21, с. 14]. На думку інших вчених: «інвестиційний потенціал виступає в ролі сукупного інвестиційного попиту, який характеризується тим, що власники інвестиційних ресурсів мають накопичений капітал, але не перетворюють його по тим або іншим причинам у реальну пропозицію капіталу; це джерело для майбутнього інвестування, а також, що під інвестиційним потенціалом необхідно розуміти сукупність наявних матеріальних, нематеріальних, трудових та організаційно-управлінських ресурсів підприємства, що характеризує його спроможність прийняти та освоїти інвестиційні кошти» [22, 23, 24].

Для того, щоб сформувавши правильну авторську думку з приводу трактування поняття фінансово – інвестиційного потенціалу підприємства, наглядно розглянуто його складові у табл. 1.1. Проведене дослідження доводить, що фінансовий потенціал забезпечує можливість трансформації ресурсного, виробничого, інноваційного, інвестиційного, маркетингового, організаційно-управлінського потенціалів у фінансові результати діяльності та використовується для досягнення стратегічних і тактичних цілей підприємства. Безліч визначення сутності дефініції «інвестиційний потенціал підприємства» пояснюється тим, що кожен дослідник визначав це поняття відповідно до окремих аспектів вивчення її розвитку, формування та використання. Здійснивши аналіз вищенаведених визначень «інвестиційний потенціал підприємства», необхідно виділити два підходи до тлумачення.

Аналіз підходів до сутності понять «фінансовий потенціал підприємства»
і «інвестиційний потенціал підприємства»

Автори	Визначення поняття
Фінансовий потенціал підприємства	
Суходеев Д. В.	Сукупність власних і залучених фінансових ресурсів, спрямованих на ефективний соціально-економічний розвиток, які забезпечують фінансову стабільність і виконання стратегічно важливих завдань [25].
Бланк І. О.	Характеристика фінансової незалежності підприємства, його фінансової стійкості і кредитоспроможності [26, с. 107].
Булатова Ю. І.	Сукупність накопичених, залучених і створених в результаті господарської діяльності фінансових ресурсів, що обумовлюють досягнення стратегічних цілей соціально-економічного розвитку [27].
Ісаєв Е. А.	Здатність фінансової системи формування сукупного потенціалу фінансових ресурсів [28, с. 72].
Старовойтов М. К., Фомін П. А.	Відносини, що виникають на підприємстві з приводу досягнення максимально можливого фінансового результату, характеристика фінансової незалежності підприємства, його фінансової стійкості і кредитоспроможності [29, с. 29].
Кунцевич В. О.	Здатність до оптимізації фінансової системи із залученням та використанням фінансових ресурсів [30, с. 123].
Кирилова Л. І., Годорова Д. Д.	Сукупність взаємопов'язаних і взаємодоповнюючих елементів, які надають можливість для досягнення запланованих фінансових результатів в поточному періоді і майбутньому [31, с. 299].
Інвестиційний потенціал підприємства	
Матвеев В. В. та ін.	Набір умов, інтелектуальних та матеріальних благ, які забезпечують інвестиційну діяльність і обмежують долю ризику інвестування [32].
Гриньова В. М.	Можливість вкладення капіталу з метою наступного його збільшення або інвестиційні можливості щодо ведення, підтримки чи збереження чого-небудь [33, с. 58].
Кучерук Г. Ю., Вовк О. М.	Організована сукупність внутрішніх та зовнішніх економічних можливостей та ресурсів, які створюють умови для розвитку підприємства та забезпечують реалізацію стратегічних і тактичних цілей підприємства в сфері інвестиційної діяльності [34, с. 6].
Макух Т.О.	Сукупність наявних матеріальних та нематеріальних, трудових та організаційно-управлінських ресурсів підприємства, що характеризують його спроможність прийняти та освоїти інвестиційні кошти [35].
Бережна І. Ю.	Організована динамічна, взаємопов'язана сукупність інвестиційних ресурсів підприємства та інвестиційних ресурсів, залучених ззовні, що перебувають у його розпорядженні та можуть бути за певних умов задіяні в інвестиційній діяльності задля досягнення стратегічних і тактичних цілей підприємства у майбутньому [36, с. 253].
Нечитайло І.П.	Здатність досягти бажаного результату через реалізацію та управління інвестиційними можливостями, що містяться в інвестиційних ресурсах [37, с. 14].
Мордвінцев А. І.	Сукупність факторів, що впливають на доцільність, ефективність і рівень ризику інвестування підприємства [38, с. 47].

Джерело: узагальнено автором на основі аналізу джерел [25-38]

Перший базується на сприйнятті інвестиційного потенціалу як ресурсної сукупності, тоді як другий вказує на можливість використання ресурсів.

Тож, узагальнення економічної літератури дає змогу виділити наступні підходи тлумачення дефініції «інвестиційний потенціал»:

- «належним чином упорядкована сукупність інвестиційних ресурсів;
- сукупність інвестиційних можливостей підприємства, використання яких спрямоване на досягнення цілей його інвестиційної стратегії;
- наявні і приховані можливості підприємства для здійснення простого і розширеного відтворення;
- сукупний інвестиційний попит;
- сукупність організованих певних соціально-економічних ресурсів, які перебувають у взаємозв'язку та можуть, за певних діючих внутрішніх і зовнішніх факторів інвестиційного середовища, бути спрямовані на досягнення стратегічних цілей інвестиційної діяльності» [34, 35, 37].

Розглядаючи окремо визнані складові потенціалу підприємства, слід відмітити, що «під фінансовим потенціалом розуміють здатність наявних ресурсів приносити доходи підприємству в певний момент часу» [35]; а «під інвестиційним потенціалом розуміється максимально можливий обсяг зовнішніх (банківські позики і кредити, випуск цінних паперів та ін.) – і внутрішніх (амортизаційні відрахування, нерозподілений прибуток і т. д.) інвестиційних ресурсів, акумульованих на підприємстві, який створюється з метою накопичення і дозволяє досягти очікуваного результату при наявних можливостях» [38, с. 52].

Таким чином, на підставі результатів аналізу літературних джерел було встановлено, що фінансовий і інвестиційний потенціали потрібно розглядати як єдине поняття, що обумовлено сукупністю загальних характеристик та принципів (джерела формування, суб'єкти, об'єкти, структура і т. д.). Тож, під фінансово – інвестиційним потенціалом слід розуміти можливість підприємницької структури не тільки мобілізувати сукупність власних

фінансових і інвестиційних ресурсів, та й з максимальною ефективністю їх використовувати задля отримання економічної вигоди та забезпечення стійкості діяльності.

Загалом, фінансовий потенціал країни відображає обсяги сукупних грошових фондів держави та її суб'єктів, демонструє раціональність їхнього використання, дає характеристику рівню розвитку інвестиційного потенціалу держави, за допомогою якого можна виявити найпривабливіші сфери для інвестицій та сприяти їхньому подальшому розвитку. Для формування фінансового потенціалу використовуються показники, що відображають обсяги фінансових результатів (дод. Б) держави на душу населення, характеризуючи раціональність використання фінансових ресурсів [39].

За даними Державної служби статистики [39], було розглянуто динаміку фінансових результатів (до оподаткування) за сферами діяльності на душу економічно активного населення (рис. 1.1).

Рис.1.1. Динаміка доходів та видатків зведеного бюджету країни на душу населення, тис.грн/ос. за 2014-2019рр.

Джерело: складено автором на основі аналізу даних [39]

Показників оцінки фінансового потенціалу виступають обсяги доходів та видатків зведеного бюджету країни у розрахунку на душу населення. Наведені на рис. 1.1 дані показують, що протягом 2014-2019 рр. зберігається тенденція зростання обсягів доходів та видатків зведеного бюджету. Відносно доходів, у 2014 р. дохід зведеного бюджету на душу населення становив 10,62 млн.грн/ос, у 2019 р. він підвищився до позначки 30,7 млн.грн на душу населення. У відношенні витрат зведеного бюджету на душу населення, то з кожним роком обсяги збільшуються приблизно на 10,2-20% і у 2019 році показник складав 32,7 млн.грн/ос.

Хоч і зберігається тенденція до зростання обсягів доходів та витрат зведеного бюджету країни, проте бачимо перевищення видатків над доходами, що негативно відображається на розвитку фінансового потенціалу країни та свідчить про нераціональне використання фінансових ресурсів. Така ситуація призводить до дефіциту бюджету країни, що негативно впливає на економічний потенціал держави в цілому. Розглянемо масштаби державного боргу та (рис. 1.2).

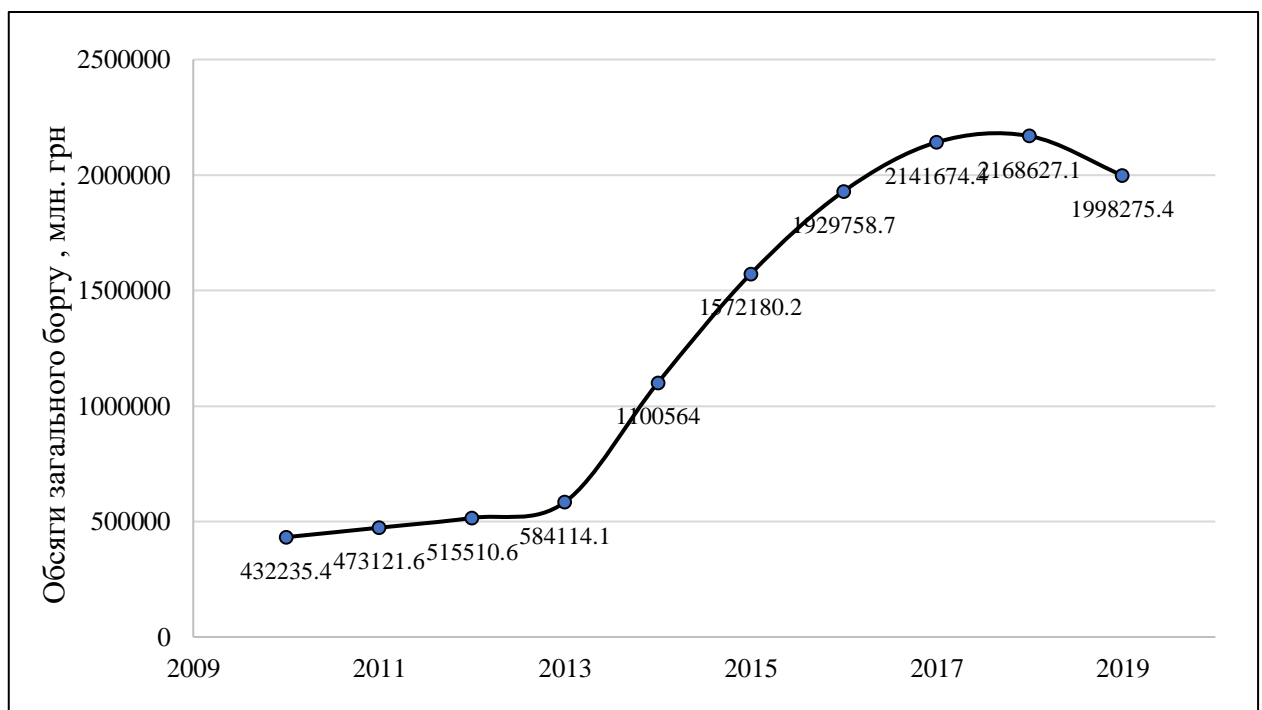

Рис.1.2. Динаміка загального державного боргу України, млн.грн. 2010-2019рр.

Джерело: складено автором на основі аналізу даних [39]

Дані наведені на рис. 1.2 демонструють нам поступове зростання обсягів державного боргу. З 2010-2013 рр. відбулось збільшення з 432235,4 млн. грн до 584114,1 млн. грн, протягом 2013-2018 рр. обсяги загального державного боргу стрімко зросли до 2168624,1 млн. грн, тобто майже втричі. Лише починаючи з 2018 року помітно зменшення державного боргу на 7,8%. Отже, такі великі обсяги зовнішнього боргу та наочний дефіцит державного бюджету, відображають фінансовий потенціал країни з негативного ракурсу.

Важливою складовою фінансового потенціалу є його інвестиційна компонентна. Розглянемо загальні обсяги інвестицій (рис.1.3).

Виходячи з даних рис. 1.3 бачимо, що нестабільність економіки країни спричиняє циклічність змін обсягів інвестицій. Наприклад, у 2011 р. обсяги інвестицій зросли на 19,2% порівняно з 2010 роком, у 2014 рр. різко скоротились на 14,1% відповідно 2013 року, наступного року відбулось скорочення на 19,9% і 2016 року бачимо незначне зниження на 4,5%, що порівняно з попереднім роком свідчить про покращення.

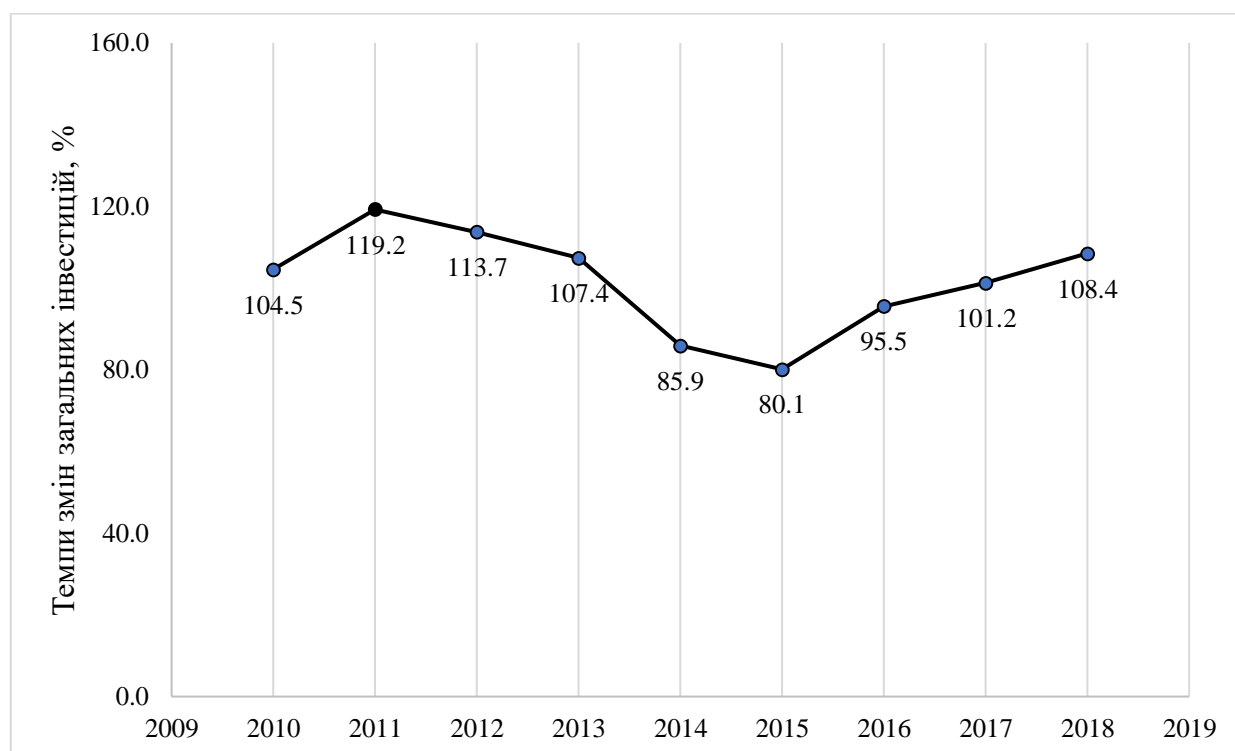

Рис.1.3. Динаміка темпу змін загальних інвестицій в Україні за 2009-2019 рр.

Джерело: складено автором на основі аналізу даних [39]

Після 2016 р. в цілому збереглася тенденція до зростання, і у 2018 р. загальний обсяг інвестицій порівняно з 2017 збільшився на 8,4%. Усе вищезазначене свідчить нестабільний, але доволі перспективний розвиток даного потенціалу. Позитивна динаміка протягом останніх років демонструє нам повернення зацікавленості вітчизняних та іноземних інвесторів у вкладанні коштів у нашу державу.

Для більш детальної характеристики інвестиційного потенціалу проаналізуємо частку прямих іноземних інвестицій у загальному обсязі інвестицій в країні, визначимо динаміку їх обсягів та охарактеризуємо зацікавленість іноземних інвесторів у вкладенні коштів у державу (рис.1.4).

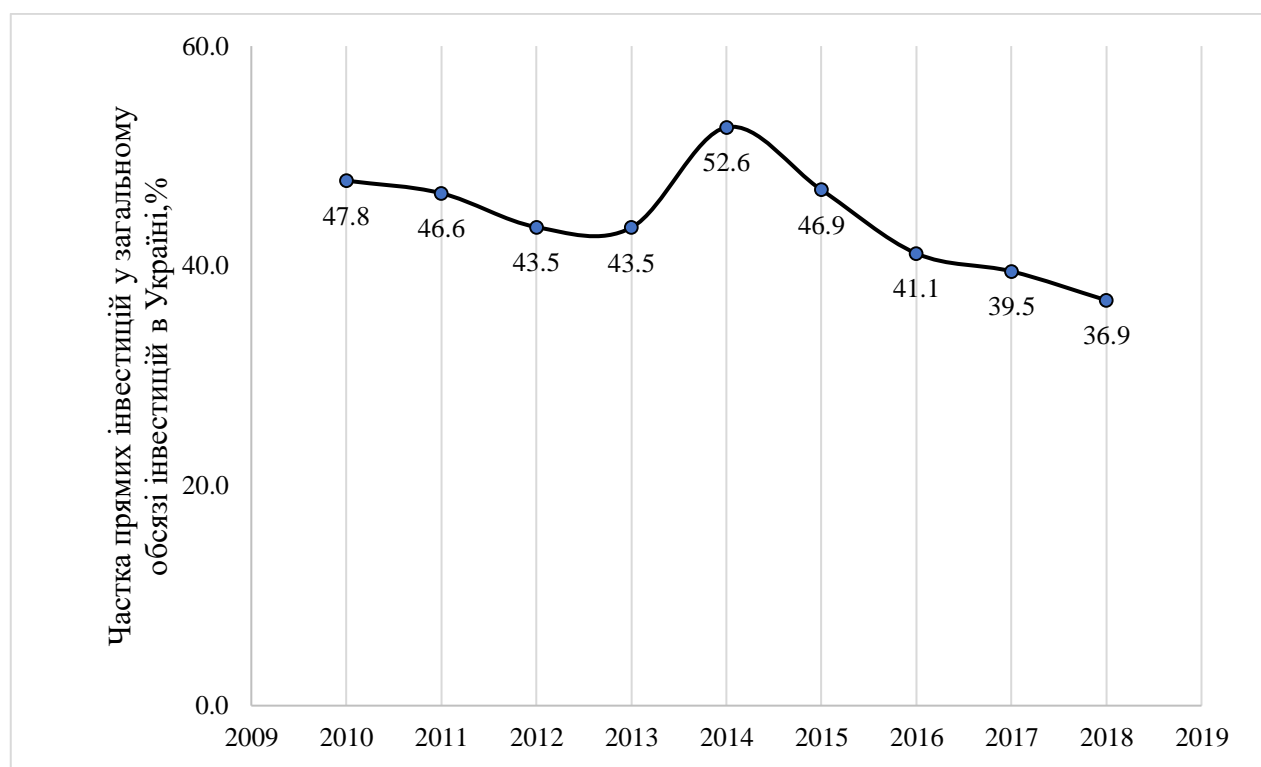

Рис.1.4. Динаміка частки прямих іноземних інвестицій у загальному обсязі інвестицій в Україні за 2010-2019 рр.

Джерело: складено автором на основі аналізу даних [39]

Другим показником для дослідження інвестиційного потенціалу слід взяти капітальні інвестиції, їх структуру, і, таким чином, виявити найперспективніші сфери до подальшого розвитку та вкладання коштів,

дослідити їхню частку у ВВП країни (адже вони здійснюються всередині країни і у більшій мірі в матеріальні активи, що сприяє обумовлює розвиток виробничого потенціалу).

Виходячи з даних рис.1.4 бачимо, що протягом 2010-2013 років частки прямих іноземних інвестицій зменшувалась, у 2013 році вона скоротилась на 8,9% порівняно з 2010 роком, та склала 43,5% загального обсягу інвестицій. У 2015 році частка прями іноземних інвестиції зросла і склала 52,6% загального обсягу. Але протягом наступних років аналізованого періоду зберігається тенденція скорочення частки прямих іноземних інвестицій, яка у 2018 році склала лише 36,9% загального обсягу інвестицій, це свідчить про зниження зацікавленості іноземних інвесторів в інвестуванні коштів у країну, і негативно впливає на формування фінансового потенціалу та знижує рівень його розвитку.

Враховуючи усе вищесказане можемо стверджувати, що інвестиційний потенціал нашої країни знаходиться на достатньому рівні, з певною недостатністю капітальних інвестицій, але в цілому отримуваних вкладень достатньо для повільного розвитку економіки країни. На підставі узагальнюючи оцінки можемо сформувати висновки щодо стану фінансового потенціалу. Обсяги фінансових ресурсів збільшуються навіть в умовах політичної нестабільності, це демонструє задовільний рівень розвитку даної компоненти та підтверджує перспективи її розвитку, що загалом сприятиме і підвищенню рівня економічного потенціалу країни.

Тож, фінансово-інвестиційний потенціал підприємницьких структур має подвійну визначеність, яка обумовлена як можливістю фінансування діяльності, що реалізується на підставі існуючого виробничого потенціалу, так і можливістю фінансування інвестиційних проектів, спрямованих на вдосконалення виробничого потенціалу і тим самим на збільшення його економічного потенціалу майбутньому. Формування джерел фінансово-інвестиційного потенціалу відбувається в процесі відтворення господарської діяльності економічних суб'єктів господарювання.

Крім того, для забезпечення довготривалої фінансово-інвестиційної стабільності та стійкості, підприємство потребує стратегічного підходу при вирішенні довгострокових фінансових завдань, в способах підвищення їх ефективності, а стратегія розрахунку фінансово-інвестиційного потенціалу є одним з таких способів.

1.2. Детермінанти розвитку і використання фінансово-інвестиційного потенціалу підприємницьких структур

В умовах нестабільної економіки, яка характеризується значними змінами мікроекономічних чинників та волатильністю конкурентного середовища, пріоритетним завданням підприємств є формування фінансово-інвестиційного потенціалу та пошук ефективних методів управління ним. В цьому контексті особливу актуальність набувають дослідження детермінантів розвитку та використання фінансово-інвестиційного потенціалу підприємства.

Слід зазначити, що дефініція «детермінант» є універсальною і широко застосовується у багатьох сферах науки, тобто із загальної точки зору поняття «детермінант» розглядається як «фактор (або елемент), що обумовлює те чи інше явище» [40], «виступає началом і фактором будь-якого явища чи процесу» [41] або трактується як «причина, попередня умова, що приводить до деякого певного результату» [42].

Так, термін детермінант походить від лат. *determinans* (род. п. *determinantis*) – визначальний, домінуючий вплив або основний фактор [43]. Згідно з Нелюбін Л. Л. детермінант – це «визначальник основних явищ та процесів» [44]. Детермінанта – це «визначальна ознака якогось об'єкта; подія, явище чи риса, яка здійснює безпосередній вплив на іншу подію чи інше явище і (чи) визначає її» [45]. Детермінант – «умова, причина, фактор, що визначають будь-який процес, будь-яке явище» А також, поняття «детермінант» як «універсальний чинник, який стимулює інтегрування окремих реалій суспільної дійсності в соціальні рамки або середовище, позиціоную чи зазначені реалії у

визначеному місці соціального простору, детермінант їх наповнює змістом, зумовленим функціональною спрямованістю зазначеного середовища» [46 с.98].

Тож, детермінанти – це фактори, що є багатовимірними умовами, які призводять до певного результату, при цьому кожний детермінант виступає умовою наступного фактору і наслідком попереднього фактору.

Детермінанти розвитку фінансово-інвестиційного потенціалу – це умови, що суттєво впливають на діяльність об'єкта та обумовлюють необхідність прийняття відповідних рішень для досягнення поставлених стратегічних цілей об'єкта господарювання. Встановлена постійна необхідність проводити аналіз причин зниження значення окремих критеріїв об'єктів та встановлення детермінантів, які підвищують розвиток потенціалу.

Загалом, детермінанти розвитку і використання фінансово-інвестиційного потенціалу підприємницьких структур покликані охоплювати та оцінювати зовнішнє й внутрішні середовища під час прийняття управлінських рішень стосовно ефективності заходів, які реалізуються з метою розвитку об'єкта господарювання. Набір детермінантів, що впливають на розвитку і використання фінансово-інвестиційного потенціалу підприємницьких структур є суттєвим і своєрідним, але не існує єдиної методики збору даних, їх обробки та ідентифікації для ухвалення відповідних рішень.

Контент-аналіз літератури [46, с. 49; 47; 48, с. 113; 49, с. 86–87] засвідчив, що існує велика кількість класифікацій детермінантів, які впливають на розвитку і використання фінансово-інвестиційного потенціалу підприємницьких структур, але найбільш загальними, проте місткими критеріями класифікації впливу на розвитку і використання фінансово-інвестиційного потенціалу підприємницьких структур об'єкта як керованої системи є зовнішні та внутрішні, похідні та базисні, загальні та спеціальні.

Тому, було сформовано та класифіковано детермінанти розвитку і використання фінансово-інвестиційного потенціалу підприємницьких структур за наступними ознаками: за принципом відношення до суб'єкта (внутрішні та

зовнішні), за принципом походження (похідні та базисні) та за принципом спеціалізації.

Відповідно до побудови морфологічного ящика є три принципи, за якими варто здійснювати класифікацію детермінантів А, В, С, де А – це за принципом відношення до суб'єкта, В – за принципом походження та С – за принципом спеціалізації, кожна детермінанта володіє певним числом (n) різних незалежних властивостей. Так за принципом відношення до суб'єкта: A_1 – зовнішні та A_2 – внутрішні; за принципом походження: B_1 – базисні та B_2 – похідні; за принципом спеціалізації: C_1 – загальні та C_2 – спеціальні. Множини А, В і С формують відповідні компонентні ознаки. Загальна кількість альтернативних рішень проблеми дорівнює добутку варіантів по кожній компоненті, тобто $2*2*2 = 8$ груп детермінантів.

Зазначені вісім груп детермінант включають:

1) зовнішні базисні загальні (загальна політична ситуація в країні; рівень розвитку господарства загалом; нормативно-правове забезпечення; соціально-економічна ситуація; зовнішньо-економічна стратегія країни);

2) зовнішні базисні спеціальні (інвестиційна привабливість, пріоритети розвитку та модернізація підприємства);

3) зовнішні похідні загальні (залучення до міжнародної торгівлі; залучення у міжнародну конкуренцію; рівні та конкурентні умови для впровадження господарської діяльності та отримання послуг; принципи європейської та міжнародної транспортної політики; впровадження іноземних інвестицій тощо);

4) зовнішні похідні спеціальні (висококваліфікаційні кадрів; участь у інтеграційних об'єднаннях та міжнародних організаціях у сфері інвестиційної політики; принципи міжнародної та європейської фінансової політики тощо);

5) внутрішні базисні загальні (організаційна структура; система управління фінансово-інвестиційними процесами; система управління якістю; реалізація ефективної кадрової політики; доступ до ресурсів тощо);

6) внутрішні базисні спеціальні (фінансова діяльність; інвестиційна політика; техніко-економічні характеристики тощо);

7) внутрішні похідні загальні (рівень розвитку інформаційних технологій та систем; інформатизація технологічного процесу тощо);

8) внутрішні похідні спеціальні (якість готової продукції та обслуговування; високкваліфікований персонал; можливість розширення мереж ринків збуту тощо).

Різні комбінації можливих реалізацій параметрів детермінант можна представити у вигляді кубу Цвікі [50] (рис. 1.5).

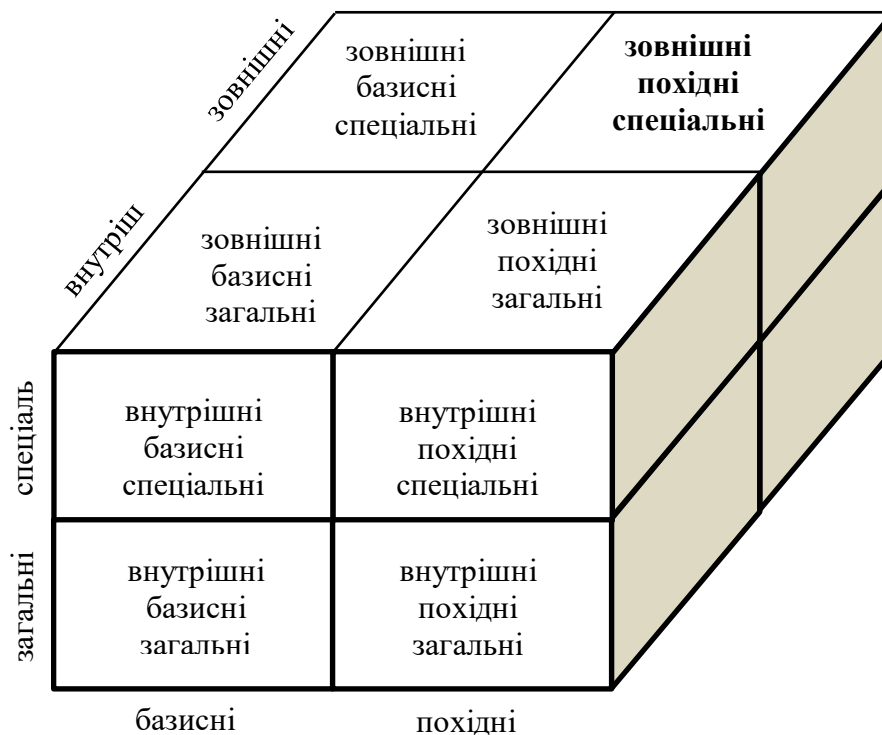

Рис. 1.5. Куб Цвікі, що демонструє групи детермінантів, які впливають на розвиток фінансово-інвестиційного потенціалу

Джерело: складено автором на основі аналізу джерел даних [50]

З огляду на тему дослідження пріоритетними детермінантами, що впливають на розвиток фінансово-інвестиційного потенціалу є зовнішні похідні спеціальні. Так, відносно до детермінантів то це – висококваліфікаційні кадри;

участь у інтеграційних об'єднаннях та міжнародних організаціях у сфері інвестиційної політики; ринки збуту на міжнародній та європейській арені тощо.

Проведене уточнення фінансово-інвестиційного потенціалу підприємницьких структур, дозволило окреслити низку ключових особливостей, що визначають сутність даної категорії:

- 1) системність;
- 2) відносність;
- 3) динамічність;
- 4) каузальність – є результатом впливу низки факторів та причин;
- 5) керованість – є керованою характеристикою, що проявляється не тільки відносно ринку, але і часу;

- 6) багатогранність – окреслюється варіативністю оцінки стосовно суб'єктів та цілей (критеріїв) аналізу;

- 7) брати до уваги внутрішні та зовнішні умови функціонування – оцінюючи або прогнозуючи конкурентоспроможність підприємства, варто враховувати всю сукупність факторів, які впливали або могли впливати на її формування.

Також, слід розглянути взаємозв'язок статичних (відносно не змінних у часі) і динамічних (змінні у просторі й часі) факторів фінансово-інвестиційного потенціалу.

Статичними факторами є: якість продукції (робіт, послуг), ціна продукції (робіт, послуг), якість обслуговування на конкретному ринку; експлуатаційні витрати за певних умов (вартість додаткових послуг) (рис. 1.6).

До динамічних факторів належать такі:

- внутрішні – зменшення часу, вирішення проблем швидше конкурентів тощо;

- зовнішні – нестабільність політичного середовища, невизначеність фіскальної сфери, мінливість фінансової ситуації, напруженість у світі, рівень

амортизації основних виробничих фондів країни, криміногенність суспільства, недосконалий рівень нормативно-законодавчої бази економіки тощо;

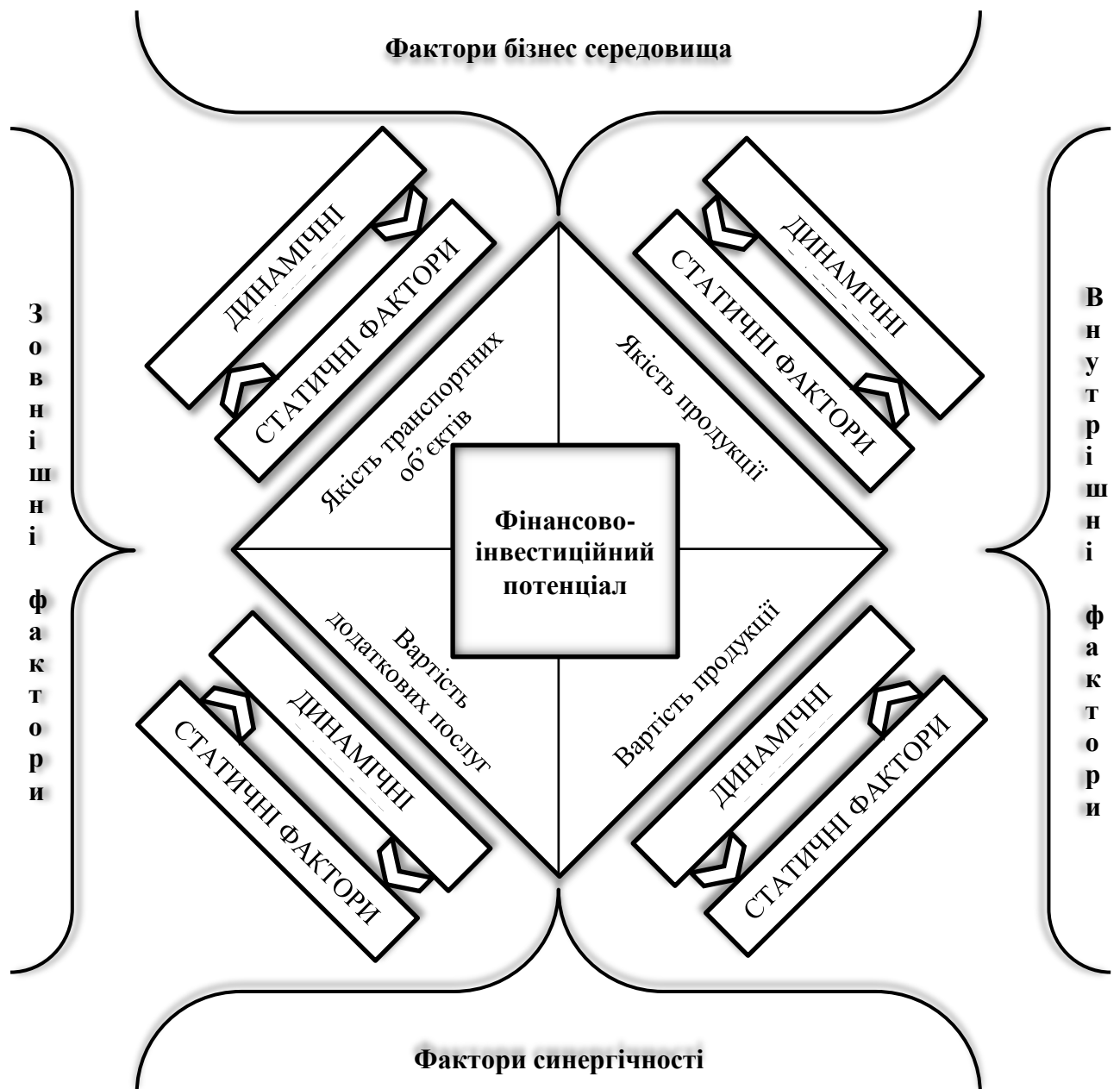

Рис. 1.6. Взаємозв'язок статичних і динамічних факторів формування фінансово-інвестиційного потенціал

Джерело: складено автором на основі [51]

-бізнес середовища – недотримання партнерами умов контрактів та договорів, збитки підприємства через непрофесіоналізм та неблагонадійність партнерів, промислове шпигунство та ін. [51].

Фактори, що характеризують зовнішні обмеження на розмір вільно доступних ресурсів, є нечуттєвими до внутрішніх інструментів менеджменту, а тому для підприємства вони майже некеровані. Ці фактори потребують своєчасного виявлення, оцінки та усвідомлювання суттєвості їх впливу, прогнозування та розробки комплексу превентивних заходів щодо пом'якшення їх негативного впливу або збільшення вигод від позитивної зміни кон'юнктури.

Група внутрішніх факторів породжується діяльністю підприємства, вони за своєю природою є чуттєвими в управлінських заходах та ефективно керованими, тому їм потребують більш специфічного та комплексного дослідження.

1. Концепція розвитку передбачає розробку стратегії і тактики поведінки підприємства на ринку; обрання політики підприємницької структури відносно пріоритетів у виборі джерел формування ресурсної бази; зростання кредитних рейтингів та ринкової позиції; розширення філіальної мережі; злиття або поглинання інших установ.

2. Економічний потенціал насамперед залежить від рівня вже сформованого власного капіталу; аналізу рівня достатності власного капіталу і його адекватності ризикам, що приймає підприємницька структура; розміру залучених та запозичених на фінансових ринках ресурсів.

3. Кредитно-інвестиційний потенціал характеризує здатність підприємства перетворювати накопичені вільні кошти клієнтів у фінансовий капітал банку, що приносить йому прибуток і дозволяє збільшувати власні кошти без зовнішніх інтервенцій та додаткового ризику.

4. Ризик-менеджмент – це систематична робота з аналізу ризиків, створення і впровадження відповідних засобів їхньої оптимізації, контролю за доцільністю й ефективністю їхньої реалізації.

5. Оцінка перспективних фінансових потоків побудована на прогнозі росту фінансових результатів діяльності підприємницької структури та надходження нових фінансових ресурсів з внутрішніх і зовнішніх ринків унаслідок реалізації стратегії розвитку та застосування різноманітних методів стимулювання потенційних акціонерів, кредиторів та клієнтів.

Також, в економічній літературі не виокремлено загальної класифікації детермінантів впливу на фінансово-інвестиційний потенціал підприємницьких структур, і різні автори використовують різні підходи до їх класифікації. Наприклад, М.Д. Білик та О.В. Павловська [52, 53] запропонували наступний розподіл факторів (табл. 1.2).

Таблиця 1.2

Класифікація детермінантів розвитку фінансово-інвестиційного потенціалу підприємницьких структур

Ознака	Класифікація
За місцем виникнення	Зовнішні
	Внутрішні
За важливістю результату	Основні
	Другорядні
За структурою	Прості
	Складні
За масштабами впливу	Одноосібні
	Багатоосібні
За можливістю прогнозування	Прогнозовані
	Умовно-прогнозовані
За ступенем впливу на діяльність підприємства	Негативні
	Нульові
	Позитивні
	Динамічні
За ймовірністю реалізації	Високі
	Середні
	Малі
За часом	Короткострокові
	Періодичні
	Постійні

Джерело: складено автором на основі [52, 53]

Отже, можна сказати що процес формування детермінантів впливу має бути націлений на розвиток фінансово-інвестиційного потенціалу; створення

передумов ефективної реалізації запланованих дій. Рівень комплексного впливу на фінансово-інвестиційний потенціал підприємства залежить від галузі господарювання підприємства, а також від загального рівня економічного розвитку країни, обраної внутрішньої та зовнішньої політики та інших соціально-політичних та економічних факторів.

1.3. Методичні підходи до оцінки фінансово-інвестиційного потенціалу підприємницьких структур

Фінансово-інвестиційний потенціал підприємницьких структур грає значну роль у формуванні методичних підходів до оцінки основних показників підприємства, а саме: він впливає на виробничий та технологічний процеси за допомогою вільних фінансових ресурсів і достатніх коштів на технологічні інновації; допомагає формувати управлінський потенціал через аналіз стабільності фінансового стану підприємства для розробки стратегії, забезпечення прибутковості і рентабельності підприємства; визначає ринковий потенціал для здійснення маркетингових досліджень, а також забезпечення досить гнучкої цінової політики.

Так, Дубовик Н.В. [54] визначає, що «оцінка фінансово-інвестиційного потенціалу базується, головним чином, на аналізі показників фінансової діяльності у порівнянні з аналогічними показниками конкурентів, наприклад: прибутковості, фінансової стійкості (коефіцієнт приросту реальних активів, коефіцієнт самостійності, коефіцієнт фінансової стійкості), платоспроможність (норма прибутку, коефіцієнт абсолютної ліквідності, коефіцієнт боргу), використання капіталу, рівня самофінансування, валютної самоокупності тощо». Проте це лише показники, які характеризують внутрішні фактори та не беруть до уваги зовнішні фактори.

Проведений аналіз літературних джерел щодо досліджуваної проблематики показав, що на сьогоднішній день методичні підходи до оцінки фінансово-інвестиційного потенціалу промислових підприємств висвітленні в

повній мірі. Крім того, жодна методика не враховує економічні умови господарювання сучасних промислових підприємств. Основні методичні підходи до оцінки узагальнені у табл. 1.3.

Таблиця 1.3

Характеристика загальних методів оцінки фінансово-інвестиційного потенціалу

Група методів	Назва методів	Переваги	Недоліки
Матричні методи	Метод Бостонської консалтингової групи (BCG); Метод (модель) McKinsey; SPACE-аналіз; STEP-аналіз; Модель компанії Шелл (модель Shell/DPM); Модель Hofer/Schendel (Хофера-Шенделя); Метод ADL (матриця «Стадія життєвого циклу продукції/конкурентна позиція»); Метод PIMS та інші.	Забезпечує високу адекватність оцінки.	Не дозволяє провести аналіз причин ситуації, яка склалася, через що ускладнює процес розробки управлінських рішень, крім того ці методи потребують наявності точної маркетингової інформації, а це пов'язано з необхідністю проведення таких досліджень.
Методи, які базуються на процесі оцінювання	Диференційний метод (заснований на використанні одиничних параметрів аналізованого товару і бази порівняння та їх зіставленні); маркетинговий метод бальної оцінки; метод полярних профілів.	Методи ґрунтуються на оцінці однієї з найважливіших складових фінансово-інвестиційного потенціалу	Не надає повного уявлення про сильні та слабкі сторони у діяльності об'єкта, оскільки охоплює інші характеристики його діяльності
Методи, до основи яких покладена теорія ефективності	Метод середньозваженої арифметичної; Багатокутник конкурентоспроможності підприємства;	Врахування різних елементів діяльності об'єкта.	Підґрунтям методики є ідея, що сума різних елементів, найчастіше, не призводить до того ж результату, як і вся система загалом.
Методи, які базуються на комплексному підході до оцінки	Таксономічний метод порівняльного аналізу; Метод бенчмаркінгу та ін.	Є можливість врахувати не тільки існуючий рівень розвитку об'єкта, його майбутню можливу динаміку.	У процесі визначення фінансово-інвестиційного потенціалу підприємства використовуються методи, які представлені вище, а це значить, що і недоліки тих підходів переходять на цей.

Джерело: складено на підставі [53, 54, 55, 56]

Аналізуючи тенденції основних показників фінансово-інвестиційного потенціалу, необхідно брати до уваги вплив деяких чинників, які спричиняють огріхи у звіті, зокрема інфляцію.

Крім того, не варто забувати, що і самий баланс, будучи основною звітною та аналітичною формою, не є вільним від непередбачених обмежень. Найбільш істотними з них є:

1. Баланс, як сам собі історичний за природою: він відображає результат фінансово-господарської операції, яка була сформована на момент його упорядкування.

2. Баланс є джерелом інформації в коштах та зобов'язаннях підприємства, він розкриває інформацію та відповідає на питання, з приводу що собою представляє підприємство на даний час і відповідність до використання облікової політики підприємства, в той же час він не відповідає на всі питання, з приводу становища яке склалося на підприємстві.

3. Аналітичні показники можна розрахувати за даними звітності, але якщо ці показники ні з чим порівняти - вони будуть марними. Аналіз необхідно проводити в динаміці та оглядати аналогічні показники по спорідненим підприємствам, з їх середньогалузевим та середньопрогресивним значенням.

4. Як що залучити дані по оборотам то можлива і інтерпретація балансових показників . Висновок можливо зробити про великі та малі суми по статтям балансу лише після порівняння даних по сумах оборотів та балансових даних.

5. Баланс - це зведення бухгалтерських даних по підприємству на кінець звітного періоду і тому він не відображає стан коштів компанії на протязі звітного періоду, цей факт особливо стосується , динамічних статей балансу. Тому, зовсім не означає що наявність великих запасів на кінець року підтверджує становище підприємства і протягом року було постійним, але така можливість не виключається.

6. Багато чинників впливає на фінансовий стан компанії і вони мають не тільки фінансовий характер, де які взагалі не мають вартісної оцінки і до їх

числа можливо віднести як політичні так і загальноекономічні зміни, перебудову структури і організації управління підприємством, або галуззю, зміни у формі власності компанії, а також підготовку персоналу і т.п. Лише одним з розділів комплексного економічного аналізу - є бухгалтерська звітність. Аналіз використовує як неформальні оцінки так і формалізовані критерії,

7. Основним обмеженням балансу є принцип - використання цін придбання. В умовах зростання цін на сировину та устаткування, інфляцію, багато статей балансу відображають однакові за функціональними призначеннями і різні за вартістю об'єкти. Тому перекручуються результати діяльності компанії та реальна оцінка коштів в цілому підприємства.

8. Мета функціонування підприємства - це одержання прибутку, але показник відображений у балансі недостатньо повний.

9. Необхідно підкреслити, що результати балансу зовсім не відображають суму коштів, котру в реальності має підприємство, його «вартісна оцінка». Основною причиною є невідповідність балансової оцінки господарським коштам в реальних умовах та внаслідок інфляції і кон'юнктури ринку, методів обліку які використовувались й ін.

10. Актуальним як для обліку так і для аналізу є питання яке стосується допустимих та можливих ступенів уніфікації балансу. Ступень аналітичності балансу на підприємстві визначає рівень агрегованості даних та зв'язок між показниками обернено пропорційний. Також визначає на підприємстві ступень аналітичності балансу. Зв'язки між показниками є обернено пропорційними і чим вищий рівень агрегованості в компанії, тим менш аналітичним є баланс підприємства.

Методика експрес-аналізу звіту дозволяє провести аналіз ресурсів і їх структури, результатів господарської діяльності, ефективності використання власних та позикових коштів. Змістом експрес-аналізу - є добірка невеликих в кількості та найбільш істотних і нескладних при обчисленні показників і їх відстеження.

За допомогою короткострокових та довгострокових перспектив можливо оцінити фінансовий стан підприємства. Критерієм оцінки фінансового стану у першому випадку - є ліквідність та платоспроможність підприємства . Спроможність означає - у повному обсязі провести розрахунки по короткострокових зобов'язаннях.

Завдяки умовам ринкової економіки, стабільність фінансового стану компанії обумовлена ступенем його ділової активності.

Високий потенціал у діловому співробітництві це є гарантом ефективної реалізації економічних інтересів всіх учасників господарської діяльності як самого підприємства, так і його партнерів.

Ділова активність представляє собою результат великої кількості рішень на підставі прорахованого управління сукупності виробничих і господарських чинників.

Критеріями ділової активності підприємства є і широта ринки збуту продукції, де включені поставки на експорт; репутація підприємства; відповідність плану показникам господарської діяльності компанії; забезпечення заданим темпам росту; рівень ефективності використання капіталу та сталість економічного зростання й ін.

За допомогою різних показників можливо провести Ефективність функціонування підприємства. Основними показниками Ефективності є обсяг реалізації товару, прибуток, активи підприємства.

Для оцінки ділової активності підприємством використовується показник ефективності використання активів.

Отримати якісну оцінку можливо в результаті порівняння підприємств, які поріднені за сферою прикладення капіталу, а якісна оцінка може бути дана у двох напрямках: за ступенем виконання плану з основних показників і забезпеченням темпів роста, та рівнем ефективності використання ресурсів підприємства.

Критеріями ефективності використання оборотних коштів, ділової активності є мінімізація авансованих оборотних коштів, яка забезпечує

одержання високих виробничих та фінансових результатів діяльності компанії. Тому ділова активність підприємства характеризується за допомогою таких показників: коефіцієнтом випередження темпів росту обсягу реалізації над темпами росту залишків оборотних коштів; збільшенням реалізації продукції на одну грошову одиницю оборотних коштів; відносною економією (додатковим залученням) оборотних коштів; прискоренням оборотності оборотних коштів та іншими показниками (табл.1.4).

Таблиця 1.4

Показники, що характеризують рентабельність інвестицій

Показники	Формула
Рентабельність активів (P_a)	$P_a = \frac{\text{ЧП}}{A} * 100$
Рентабельність довгострокових інвестицій ($P_{ді}$)	$P_{ді} = \frac{\text{ЧП}}{\text{ВК} + \text{ДЗ}} * 100$
Рентабельність власного капіталу ($P_{вк}$)	$P_{вк} = \frac{\text{ЧП}}{\text{ВК}} * 100$
Рентабельність основної діяльності ($P_{од}$)	$P_{од} = \frac{\text{ЧП}}{\text{ЧД}} * 100$
Коефіцієнт оборотності власного капіталу ($K_{об}$)	$K_{об} = \frac{\text{ЧД}}{\text{ВК}}$
Рентабельність інвестицій (P_i)	$P_i = P_{од} * K_{об}$

Джерело: згруповано автором на підставі [55, 56]

Актуальність подібних досліджень обумовлена потребою у розробці єдиного методичного підходу щодо ефективної оцінки фінансово-інвестиційного розвитку промислових підприємств, як інструменту розвитку галузей економіки в цілому. Розроблена модель оцінки фінансово-інвестиційного потенціалу складається з трьох етапів: підготовчий, розрахунковий, підсумковий (рис. 1.7).

Розрахунок підсумкового інтегрального показника фінансово-інвестиційного потенціалу підприємства зведено до розробки системи показників і встановленню їх вагових коефіцієнтів за ступенем впливу на фінансово-інвестиційний потенціал. Методом експертної оцінки, кожному показнику присвоюється вага його відносної значущості для підприємства [43].

Тим показникам, які, з точки зору підприємства найбільш важливі для оцінки рівня фінансово-інвестиційного потенціалу - даються більш високі ваги, тим, що менш важливі – відповідно низькі. Вагу слід розподіляти таким чином, щоб їх сума дорівнювала одиниці.

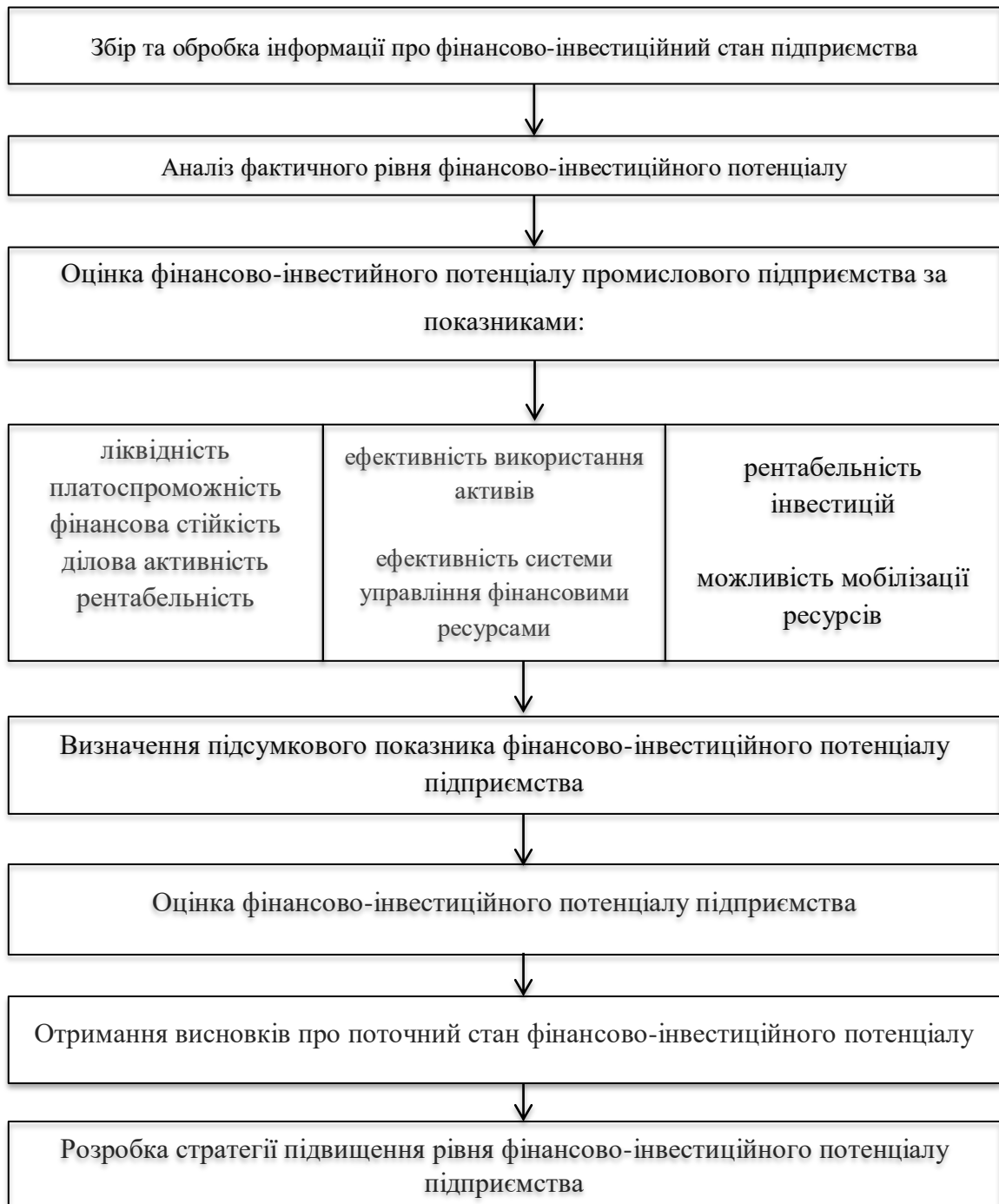

Рис. 1.7. Модель оцінки фінансово-інвестиційного потенціалу підприємства

Джерело: узагальнено автором на підставі [43]

Таким чином, інтегральний показник фінансово-інвестиційного потенціалу промислового підприємства дорівнює:

$$\Phi_{\text{ФІП}} = \sum_{i=1}^n P_i * k_i, \quad (1.1)$$

за умов, що $\sum_{i=1}^n k_i = 1$, де:

- P_i - значення i -го показника фінансово-інвестиційного потенціалу промислового підприємства;

- k_i - ваговий коефіцієнт значущості i -ї складової фінансово-інвестиційного потенціалу промислового підприємства.

Таким чином, отримуючи значення підсумкового інтегрального показника слід оцінити фінансово-інвестиційний потенціал підприємницьких структур за рівнями (табл. 1.5).

Таблиця 1. 5

Характеристика рівнів фінансово-інвестиційного потенціалу підприємницьких структур

Рівень ФІП	Характеристика
Високий рівень ФІП	Діяльність підприємства рентабельна. Фінансово-інвестиційний стан стабільний.
Середній рівень ФІП	Діяльність підприємства рентабельна, при цьому фінансово-інвестиційний потенціал є залежним від мінливості умов внутрішнього і навколишнього середовища.
Низький рівень ФІП	Діяльність промислового підприємства є нерентабельною, фінансово-інвестиційний потенціал нестабільним.
Нульовий рівень ФІП	Підприємство знаходиться у кризовому стані.

Джерело: узагальнено автором

На підсумковому етапі оцінки здійснюється аналіз отриманих висновків про поточне становище фінансово-інвестиційного потенціалу підприємства за рейтинговою оцінкою. Враховуючи різноманітність фінансово-інвестиційних

процесів, що виникають на промисловому підприємстві, різницю у рівні їх критичних оцінок, що складається зі ступеню їх відхилень від фактичних значень, можуть виникати складності в оцінці фінансово-інвестиційного потенціалу. Отже, слід розробити систему граничних значень обраних показників, за якими буде здійснюватися рейтингова оцінка з метою віднесення їх до того чи іншого рівня фінансово-інвестиційного потенціалу підприємства (табл.1.6).

Таблиця 1.6

Рейтингова оцінка фінансово-інвестиційного потенціалу підприємницьких структур

Найменування показника	Високий рівень ФІП	Середній рівень ФІП	Низький рівень ФІП	Нульовий рівень ФІП
Ліквідність	> 1,6	0,4 – 1,6	< 0,4	< 0,1
Платоспроможність	> 1,2	0,5 – 1,2	< 0,5	< 0,1
Фінансова стійкість	> 1,0	0,2 – 1,0	< 0,2	< 0,1
Ділова активність	> 1,3	0,7 – 1,3	< 0,7	< 0,1
Рентабельність	> 1,8	1,0 – 1,8	< 1,0	< 0,1
Ефективність використання активів	> 1,5	0,8 - 1,5	< 0,8	< 0,1
Ефективність системи управління фінансовими ресурсами	> 1,5	0,8 - 1,5	< 0,8	< 0,1
Рентабельність інвестицій	> 1,8	1,0 – 1,8	< 1,0	< 0,1
Можливість мобілізації ресурсів	> 1,5	0,8 – 1,5	< 0,8	< 0,1

Джерело: узагальнено автором

Отже, з отриманням висновків про поточне становище фінансово-інвестиційного потенціалу промислового підприємства представляється можливим розробити подальшу стратегія підвищення його рівня. Таким чином, рівень фінансового потенціалу підприємства визначається обсягом та якістю наявних фінансових ресурсів, що є необхідною умовою ведення господарської діяльності. Процес управління фінансовим потенціалом базується на фактичному фінансовому потенціалі та включає декілька етапів. До цих етапів

можна віднести аналіз фінансового потенціалу, вироблення управлінських рішень та їх реалізація, порівняння планових та фактичних результатів. Метою управління фінансовим потенціалом є збереження фінансової стійкості, рівноваги та ліквідності, оптимізація грошових потоків, підвищення конкурентоспроможності суб'єкта господарювання.

Висновки до розділу 1

На підставі проведеного аналізу підходів до формування дефініцій, встановлення детермінантів впливу та визначення методів оцінки фінансово-інвестиційного потенціалу, необхідно виділити наступні положення:

1. Дослідження поняття фінансово-інвестиційного потенціалу дозволило уточнити зазначений термін, як можливість підприємницької структури не тільки мобілізувати сукупність власних фінансових і інвестиційних ресурсів, та й з максимальною ефективністю їх використовувати задля отримання економічної вигоди та забезпечення стійкості діяльності.

2. Запропонована класифікація детермінантів фінансово-інвестиційного потенціалу може бути використана не тільки у аналізі фінансово-інвестиційного потенціалів підприємницьких структур, а і в прогнозуванні і визначенні стратегії розвитку потенціалу підприємств.

3. Методика оцінки фінансово-інвестиційного потенціалу підприємства має комплексний характер, так як утворюється з урахуванням поєднання декількох факторів (ресурси, резерви, інвестиції, результати, ефективність і т. д.), тому повинна містити у собі процес оцінки таких показників фінансово-інвестиційного потенціалу, як: ліквідність, платоспроможність, фінансова стійкість, ділова активність, рентабельність, ефективність використання активів, ефективність системи управління фінансовими ресурсами, рентабельність інвестицій, можливість мобілізації ресурсів. Запропонований науково-методичний підхід дозволяє адекватно оцінити фінансово-інвестиційний потенціал промислового підприємства за зазначеними показниками.

РОЗДІЛ 2.

АНАЛІТИЧНА ОЦІНКА СТАНУ ФІНАНСОВО-ІНВЕСТИЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПРАТ «ГЕРКУЛЕС»

2.1. Організаційно-економічна характеристика діяльності ПрАТ «Геркулес»

Економічна криза в Україні негативно вплинула на розвиток підприємства і тому промислові потужності на підприємстві задіяні не в повному обсязі, у зв'язку з чим обсяги виробництва зменшуються.

Зменшення виробництва призвело до скорочення чисельності персоналу, утворилась заборгованість перед робітниками по заробітній платі та борги перед кредиторам. Виходячи з ситуації, яка склалася на підприємстві, свою діяльність необхідно будувати лише спираючись на ефективне використання фінансово-інвестиційного потенціалу. Фінансово-інвестиційний потенціал підприємства має велике значення як для підприємства так і для в цілому економіки України.

Досліджуване підприємство - ПрАТ «Геркулес» має статус юридичної особи. Підприємство було створене 31 жовтня 1997 року, згідно законодавства України. Основним видом діяльності на підприємстві є «Виробництво морозива» (КВЕД-2010-10.52). До інших видів діяльності підприємства відносяться: виробництво м'ясних продуктів (КВЕД-2010-10.13), виробництво готової їжі та страв (КВЕД-2010-10.85), вантажний автомобільний транспорт (КВЕД-2010-49.41), неспеціалізована оптова торгівля продуктами харчування, напоями та тютюновими виробами (КВЕД-2010-46.39), роздрібна торгівля неспеціалізованих магазинах переважно продуктами харчування, напоями та тютюновими виробами (дод.Д).

Підприємство виробляє більш 100 видів продукції та виробничі потужності підприємства дозволяють переробляти 300 тонн молока на добу. З

2014 року головний офіс компанії знаходиться у м. Бориспіль, також на території у 2,0 га підприємством був створений комплекс в який входять: складські приміщення, офіс.

Підприємством були втілені та реалізовані правила поведінки робітників компанії. Основними принципами компанії є чесність, відкритість, відповідальність та командний дух.

Інформаційна довідка про компанію наведена у додатку В.

Діяльність в компанії здійснюється згідно Закону України «Про молоко та молочні продукти», який було прийнято з метою привести національне законодавство України до вимог Світової організації торгівлі. Законом визначені правові та організаційні основи що до забезпечення якості молока та молочних продуктів для якісного життя та здоров'я населення а такожі довкілля під час виробництва продукції, переробки, зберігання транспортування, та реалізації продукції, а також ввезення на митну територію та вивезення з митної території України. Виробництво продукції на підприємстві ПрАТ «Геркулес» атестоване про що свідчить відповідний сертифікат. Він був видан територіальним органом виконавчої влади з питань аграрної політики [57].

Форма власності ПрАТ «Геркулес» - не державна власність. Компанія здійснює діяльність у відповідності зі Статутом, та відповідає по своїм зобов'язанням всім майном. Відповідальність учасників по зобов'язанням товариства обмежується тільки внеском кожного акціонера в статутний фонд підприємства. Вищий орган управління підприємством - збори учасників акціонерного товариства. Виконавчий орган управління Товариством є директор і він призначається зборами учасників. Директор представляє інтереси підприємства в державних органах, контролює ведення бухгалтерського та управлінського обліку бухгалтерією , а такожє несе відповідальність за зведення статистичної звітності. На зборах учасників акціонерного товариства були визначені цілі що до оперативного управління на підприємстві директором.

Фінансовий рік на підприємстві починається 1 січня та завершується 31

грудня року. Контроль за фінансовою- господарською діяльністю підприємства виконує контрольно-ревізійна комісія.

Товариство має самостійний баланс, розрахункові і валютні рахунки в банках України, печатку та штамп, емблеми, фірмовий бланк, товарний знак і інші реквізити.

Майном підприємства є необоротні та оборотні активи, а джерелом формування майна підприємства є:

- грошові і негрошові внески акціонерів;
- доходи від усіх цінних паперів;
- кредити банківських установ та кредиторів.

ПрАТ «Геркулес» володіє майном та грошовими внесками, переданими йому акціонерами, а також продукції, яка вироблена в процесі господарської діяльності і отриманих з інших підстав доходів і майна, згідно чинних законів України.

На даний час підприємство спеціалізується на виробництві морозива та заморожених овочів і м'ясних напівфабрикатів. Для здійснення цих видів діяльності підприємством отримані ліцензії та дозволи також підприємством акредитована лабораторія.

У 2015-2016 роках був проведений перший етап робіт по реконструкції підприємства і у результаті чого проведена модернізація виробничих потужностей і цей факт дозволив розширити продуктивний портфель підприємства за рахунок виробництва нових продуктів а це масло, сир та творожні маси. Після завершення другого етапу по реконструкції виробничого процесу, а це жовтень 2016 р. по – лютий 2017 рр.) були збільшені виробничі потужності по виробництву морозива до 1800 тонн на місяць і у порівнянні з попереднім періодом 1300 тонн, напівфабрикатів – до 250 тонн/місяць.

Організаційна структура ПрАТ «Геркулес» представлена у рис.2.1.

Рис. 2.1 – Організаційна структура ПрАТ «Геркулес»

Джерело: складено автором

ПрАТ «Геркулес» має цехову виробничу структуру і основним підрозділом на виробництві є цех – це адміністративно- відокремлена частка підприємства, де виконується необхідний комплекс робіт з урахуванням внутрішньозаводською спеціалізацією. На підприємстві застосовується не потоковий метод організації виробничого процесу. Вся продукція виробляється партіями, повторна група операцій закріплена за кожним робочим місцем. Продукція підприємства призначена для реалізації на ринку України, вона визначає профіль підприємства і спеціалізацію підприємства. Підприємство має допоміжні цехи де виготовляють продукцію, яка використовується для забезпечення потреб компанії, також є обслуговуючі цехи і господарства. Вони

виконують роботи, та надають послуги для забезпечення необхідних умов для стабільного перебігу основного та допоміжного виробничих процесів.

ПрАТ «Геркулес» має виробничі цеха а саме:

1. Цех №1 по прийому молока.
2. Цех №2 по переробки молока.
3. Цех №3, 4 по виробництву морозива.
4. Цех №5 по виробництву напівфабрикатів: вареників і пельменів.

До допоміжних структурних підрозділів віднесені:

5. Лабораторія хімічна, бактеріологічна та сировинна.
6. Механічна майстерня.
7. Автомобільні гаражи.
8. Трансформаторна підстанція.
9. Насосна станція.
10. Склади.
11. Столярний цех.
12. Холодильні камери де зберігається морозиво і напівфабрикати.
13. Адміністративні корпуси.

Структурні підрозділи даного підприємства та зв'язки між ними ми можемо детально розглянути в додатку В на основі організаційно-управлінської схеми підприємства.

Підприємство може виробляти більш сімдесяти найменувань морозива; 20 найменувань асортименту заморожених напівфабрикатів . За рік потужності виробництва дозволяють випускати, приблизно, 2 961 586 кг продукції за всім асортиментом.

Продукція, яку виробляє підприємство, транспортується на центральний склад , а з центрального складу відвантажується на проміжні регіональні склади в містах Львів, Одеса, Біла Церква, Харків, Дніпропетровськ та Краматорськ.

Виробничий процес на підприємстві носить сезонні ознаки і тому з квітня по серпень чисельність працюючих в компанії збільшується і робочий персонал може досягати до 300 осіб. За ненормований робочий день та

шкідливі умови праці працівникам доплачуються кошти в розмірі 10% та 25%. Роботу в свята та неробочі і вихідні дні підприємство компенсує у грошовій формі у подвійному розмірі, за згодою сторін. Згідно умов колективного договору розмір мінімальної місячної тарифної ставки у 2018 2019 рр. склав 8200 грн.

ПрАТ «Геркулес» займається просуванням своєї продукції за допомогою реклами та маркетингу . Діяльність для створення іміджу і комерційного успіху продукції на ринку виконує відділ маркетингу офісу компанії. Маркетологи проводять комплексні дослідження ринку продукції та вживають заходи для вдосконалення виробничого процесу, вивчають пріоритети товару, продажу, потреб споживача. Для зберігання продукції та зручного продажу товарів у торговельних точках, підприємство надає вітрини для морозива та антивандальні конструкції.

Для зручної та плідної роботи підприємство надає партнерам рекламні матеріали а це листівки, цінники і шелфтокери. Виробничими партнерами підприємства є такі підприємства:

- сировина на виробництво морозива: ТОВ «Агрона Фрут Україна», ТОВ «Ітак», ТОВ «АКФ Технолоджи», ТОВ «Природні продукти», ТОВ СП «Росан Пак», ТОВ «Санвіт-Холдинг», ТОВ «ЗПК», ПП «Вікос», ЗАТ «Могунція Україна», АТ ЗТ «Обухівський молзавод», ВАТ «Черкасихліб»;

- сировина для виробництва напівфабрикатів: ДП АТ «Хлібокомбінат №11», ВАТ «Коростенський м'ясокомбінат», ТОВ «Ідекс», ВАТ «Долинський птахокомбінат», ТОВ «Ленбуд», ВАТ «Черкасихліб», ТОВ «Айс Фудс», ТОВ «Шаллер Київ», ТОВ «Рапс Київ», ТОВ «Агро-3»;

- автоматизована система управління: НВП «Кодіак»;

- по холодильному обладнанню: ТОВ «СТОП ЛТД», ООО Фірма «Кріст-Інвест», ТОВ «Клімасан Україна», ТОВ «ІТО-Київ», ТОВ «Б'юті Сервіс».

Фінансові партнери ПрАТ «Геркулес» є:

- банки: АКБ «Форум», ВАТ «ВТБ Банк», АКІБ «УкрСиббанк», АБ «Таврика», АКБ «СЄБ»;

- Страхові компанії: «Оріана», «АСКА», «Український страховий альянс».

ПрАТ «Геркулес» закуповує щоденно 4 цистерни молока, а це «приблизно» 7 тонн. Додатково, 30 тонн на день постачають власним транспортом приватні підприємства та фермери. Для транспортування продукції власного виробництва по Україні, підприємство використовує власний вантажний транспорт, а це вантажівки-рефрижератори їх кількість 14 одиниць. Підприємство для дистрибуції товару ТМ «Геркулес» використовує вантажомісткий транспорт, а це фури вантажопідйомністю 20 тонн. Щоденно з виробничого цеху до складів ПрАТ «Геркулес» виїжджає по п'ять фур заповненої у 25-30 палетів замороженої продукції і напівфабрикатів.

Бренд «Геркулес» визначає конкурентну перевагу товару, над традиційними характеристиками конкурентоспроможності данного товару - ціна та якість.

На ринку України харчових продуктів, бренд «Геркулес» має позитивний імідж та високу ступінь пізнаваності. В асортименті продукції ПрАТ «Геркулес» є близько п'ятьдесят найменувань морозива та більш тридцяти видів напівфабрикатів, а це: голубці, зрази, котлети, чебуреки, перець фарширований, тефтелі, з різними начинками хінкалі та млинці. Компанія у двох категоріях представляє Торгові марки це:

- «Заморожені напівфабрикати (пельмені, вареники, котлети)»:

1) Don Pizzeron – представлена у категорії «Піца»

2) ТМ «Варенична» - «Вареники»;

3) ТМ «Три Вемеді» - «Вареники», «Пельмені», «Равіолі», «Листкове тісто (дріжджове/бездріжджове)»;

- «Морозиво»:

1) ТМ «Граціо», «Пломбір», «Рандеву» - «Морозиво в цукровому вафельному ріжку»;

2) ТМ «Поднесжник», «Мозаїк», «Королівський щербет», «Фісташка» «Пломбір», «Умка», «Вершкове» - «Морозиво в вафельному стаканчику»;

- 3) ТМ «Казка – морозиво в пластиковому стаканчику»;
- 4) ТМ «Яблочний струдель», «Лесной орех», «Вершкове» - «Морозиво в картонному стаканчику»;
- 5) ТМ «Джамбо – фруктовый лід», «Пташине молоко», «Літо», «Вальс», «Каштан», «Ескімо», «Пломбір», «Крем-брюле», «Корівка» - «Морозиво на палочці»;
- 6) ТМ «Королівський шербет», «Пломбір» - «Морозиво в брикеті».

Конкурентами ТМ «Геркулес», що виробляють продукцію аналогічну в секторі морозива є:

- ТМ «Рудь» (ВАТ «Житомирський маслозавод»);
- ТМ «Ласка» (ПГО АПВТ «Фірма Ласка», м.Кіровоград);
- ТМ «Ажур» (ТОВ «Еліт», м. Київ);
- ТМ «Мозаика» (ТОВ «Тірас», м. Ізмаїл);
- ТМ «Ласунка» (ТОВ «Ласунка», м. Дніпропетровськ);
- ТМ «Три ведмеді».

Під торговою маркою «Геркулес» випускається багато напівфабрикатів. Вони заморожені за допомогою сучасного метода «шокова заморозка». Напівфабрикати зберігають за допомогою цього метода всі корисні властивості продукту. В асортимент напівфабрикатів виробника входять:

- пельмені – з різними начинками та різної фасовки-12 видів;
- вареники – різна начинка і різна фасовка 10 видів;
- піцца – різна фасовка, 3 види;
- тісто – різна фасовка 4 види.

Компанії «Геркулес» впровадила систему управління якості, відповідно до стандарту ISO 9001:2001 а також систему управління безпекою продуктів харчування ISO 22000: 2013 (НАССР). Підприємство отримало міжнародний сертифікат відповідності ISO 22000: 2013 на систему управління якістю і безпекою продуктів харчування. Контроль якості продукції, підприємство здійснює на всіх етапах виробництва продукції: з моменту закупівлі сировини і до відвантаження готової продукції на склад.

2.2. Оцінка фінансового потенціалу ПрАТ «Геркулес»

Для ведення господарської діяльності та одержання прибутку і забезпечення соціально - економічної бази для робітників, компанія ефективно використовує фінансові, трудові та матеріальні ресурси.

Джерелом інформації для аналізу фінансово - економічної діяльності є бухгалтерський баланс і додатки до нього, а також статистична і оперативна звітність, інші документи. Всі дані для аналізу взяті зі звітності підприємства за 2017-2019 рр. (табл.2.1)

Таблиця 2.1

Показники діяльності ПрАТ «Геркулес» у 2017- 2019 рр.
за даними фінансової звітності (дод. Ж, З, И, К)

Показники	Роки			Відносне відхилення, %	
	2017	2018	2019	18/17	19/18
1	2	3	4	5	6
1. Чистий дохід (виручка від реалізації продукції), тис.грн	1506415,4	2147364,9	1658500,0	29,9	-29,5
2. Собівартість реалізованої продукції, тис.грн	1334139,5	1894075,5	1220500,0	42,0	-55,2
3. Валовий прибуток, тис.грн	172275,9	253289,4	438000,0	47,0	72,9
4. Інші операційні доходи, тис.грн	4006,8	114293,7	2000,0	2752,5	-5614,7
5. Адміністративні витрати, тис.грн	119557,7	176656,8	223599,0	47,8	26,6
6. Витрати на збут, тис.грн	63914,9	62617,1	122080,1	-2,1	94,9
7. Інші операційні витрати, тис.грн	10146,8	35285,2	42000,9	247,7	19,0
8. Сукупний дохід, тис.грн	959,2	540,0	311,8	-77,63	-73,19
9. Вартість основних засобів, тис. грн.	143073,5	161400,7	170000,0	12,8	5,33
10. Чисельність працівників	80,0	68,0	48,0	-15,0	-29,41
11. Продуктивність праці, тис.грн./чол.	7411,9	11274,3	8246,62	52,1	136,7
12. Фондоозброєність, тис.грн/чол	794,9	960,7	1148,7	20,9	19,6
13. Фондовіддача, грн./грн	10,5	13,3	9,8	26,3	-36,4
14. Рентабельність основної діяльності, %	0,06	3,55	2,59	5916,7	-37,06
15. Рентабельність виробничих активів, %	0,63	1,45	0,69	128,95	-108,70
16. Витрати на 1 грн. вартості основних засобів, грн.	10,7	12,1	15,8	13,1	30,92

Джерело: узагальнено автором

Аналізуючи діяльність підприємства за 3 роки можна зробити висновок,

що найбільш ефективною робота підприємства була у 2018 р. і цей факт підтверджен показником – виручка від реалізації продукції.

Чистий дохід (виручка від реалізації) підприємства ПрАТ «Геркулес» в порівнянні періодів 2017 р. та 2018 р. зрос на 640949,5 тис.грн., а це більше ніж на 29,9% , але у 2019 р. зафіксовано зниження чистого доходу у порівнянні з 2018 р. на 29,5%., як і показано в табл. 2.1.

В цілому протягом аналізованого періода підприємство працювало прибутково, але спостерігається тенденція зниження у 2019 р. в порівнянні к 2018 р. і чистого доходу на 29,5%, і собівартості реалізованої продукції на 55,2%. Однак зменшення чистого доходу та зменшення собівартості реалізованої продукції не є негативними наслідками для формування валового прибутку на підприємстві і у 2018 р. його розмір склав суму 253289,4 тис.грн., а в 2019 р.-438000,0 тис.грн. тоб то спостерігається зростання показника на 57.83%.

У 2019 р. спостерігається зростання витрат по відношенню до 2018 р.- адміністративні витрати на 26,6 %, витрати на збут 94,9%, інші операційні витрати 19% .

Зважаючи на зменшення доходу від реалізації у 2019 р. в цілому роботу підприємства за цей період можна характеризувати позитивной. На протязі 2018 р. прибуток підприємства зростав , але негативні наслідки фінансової кризи та інфляція в Україні вплинули і на діяльність ПрАТ «Геркулес». Про ефективність на підприємстві використання основних засобів свідчи показник- фондодіддача. Він показує що у 2018 р. на одну гривну вартості основних засобів припадало 13,3 грн., а в 2019 р. 9.8 грн., тоб то найефективніше основні засоби використовувались у 2018 р.

У 2019 р. в порівнянні з 2018 р. зменшені показники рентабельності основної діяльності на 37.06%, рентабельності виробничих активів на 92.9% .

Показники рентабельності виробничих активів це індикатор ефективного виробничого процесу на підприємстві, він розраховується як відношення чистого прибутку до середньорічної суми основних засобів та запасів.

В табл. 2.2 відображені розрахунки показників оцінки майнового стану підприємства ПрАТ «Геркулес» за 2017- 2019 рр. За даними табл. 2.2 сума господарських коштів яка знаходиться у розпорядженні компанії «Геркулес» зросла на кінець 2019 року, у порівнянні з 2017, на 313451 тис. грн. (на 67,6%). Найбільше відносне зростання (48,94%) спостерігалось в 2018 році. Основних засобів за залишковою вартістю на кінець 2019 р. нараховувалось 170000,0 тис.грн., що на 27037,1 тис.грн. більше (на 18,9%), ніж на кінець 2017-го року. Відсоток зносу ОЗ підвищився з 32,5% у 2017 р. до 39,55% у 2019 р., що свідчить про високий темп їх застарівання і наближення необхідності їх оновлення.

Таблиця 2.2

Оцінка майнового стану ПрАТ «Геркулес»
за даними звітності 2017- 2019 рр.

Показники	Роки			Відносне відхилення, %	
	2017	2018	2019	18/17	19/18
1. Сума господарських коштів, які є у розпорядженні підприємства, тис.грн	38404,80	34240,80	44600,00	-11,21	30,25
2. Основні і необоротні активи, тис.грн	238740,70	269610,00	260766,00	12,93	-3,39
- у % до загальної вартості майна	40,33	39,05	34,48	-1,3	-11,6
3. Основні засоби, тис.грн	143041,00	161400,70	170000,00	12,84	5,32
- у % до вартості основних і необоротних активів	59,91	59,86	65,19	-0,08	5,33
4. Знос основних засобів, %	32,50	37,24	50,50	14,60	35,60
7. Оборотні кошти разом, тис.грн	353156,40	421082,00	488582,80	19,23	16,03
- у % до майна	59,66	60,96	65,20	1,02	4,76
8. Матеріальні оборотні кошти, тис. грн.	151838,10	37235,70	45000,00	-407,7	20,85
- у % до всіх оборотних коштів	43,00	8,85	9,20	-485,0	1,04
9. Грошові кошти і короткострокові цінні папери, тис. грн.	38002,00	34240,80	44600,0	-9,90	30,30
- у % до всіх оборотних коштів	10,76	8,13	9,13	-1,32	1,0

Джерело: узагальнено автором

Оборотні кошти на кінець 2018 р. склали суму 421082,0 тис.грн., що на 67925,6 тис.грн. перевищило показники кінця 2017 року, а у 2019 р. показник ще збільшився на суму 67500,8 тис.грн. і при цьому частка оборотних коштів у

структурі активів підприємства у 2018 р. підвищилась в порівнянні з 2017 р. на 1,02%, а у порівнянні 2019 по відношенню 2018 р. на 4.76%. Де які зміни відбулися і в структурі оборотних активів, а саме зменшилась частина матеріальних оборотних коштів в їх структурі та зменшилась у 2018 р. в порівнянні з 2017 р. на -485,0% , а у 2019 р. зросла у порівнянні з 2018 р. на 1,04%.. Аналіз балансу підприємства підтверджує, що знижена частка ліквідних грошових коштів підприємства у структурі оборотних активів з 10,76% у 2017 р. до 9,13% у 2019 р. Дослідивши структуру балансу на підприємстві, бачимо тенденцію збільшення обсягу за 2019 р. на 1%.

Таблиця 2.3

Оцінка ліквідності, платоспроможності і кредитоспроможності

ПрАТ «Геркулес» у 2017- 2019 рр.

Показники	Роки			Відносне відхилення, %	
	2017	2018	2019	18/17	19/18
1	2	3	4	5	6
1. Величина власних оборотних коштів (капітал, що функціонує)	586557,90	685780,30	745542,40	16,69	8,49
2. Маневреність власних оборотних коштів	10,87	8,23	9,21	-32,20	11,95
3. Коефіцієнт покриття поточний	0,97	2,37	15,05	145,6	535,02
4. Коефіцієнт покриття загальний	0,38	0,74	0,38	194,2	-194,2
5. Коефіцієнт швидкої ліквідності	0,64	2,16	1,36	241,3	-58,52
6. Коефіцієнт абсолютної ліквідності (платоспроможність)	0,71	3,06	1,43	331,34	-113,69
7. Частка оборотних коштів у активах, %	48,15	60,71	63,86	2,18	6,90
8. Частка виробничих запасів у поточних активах, %	10,47	8,85	9,20	-18,30	10,30
9. Частка власних оборотних коштів у покритті запасів, %	5,3	8,84	9,21	66,80	4,15
8. Частка виробничих запасів у поточних активах, %	10,47	8,85	9,20	-15,52	4,03
9. Частка власних оборотних коштів у покритті запасів, %	4,73	16,07	18,08	239,62	12,48
10. Коефіцієнт критичної оцінки	0,81	1,10	1,20	35,23	9,10
11. Співвідношення грошових потоків та заборгованості кредиторам	0,33	0,36	0,34	8,56	-6,00

Продовження табл.2.3

1	2	3	4	5	6
12. Співвідношення вхідних грошових потоків і довгострокових зобов'язань кредиторам	2,38	6,66	4,45	179,55	-33,25
13. Показник заборгованості кредиторам, %	47,35	49,99	48,35	5,59	-3,29
14. Коефіцієнт автономії	0,16	0,14	0,14	-12,93	-0,17
15. Коефіцієнт співвідношення позикових та власних коштів	1,38	1,16	1,23	-15,99	6,71
16. Співвідношення нерозподіленого прибутку до всієї суми активів	0,16	11,04	5,73	68,15	-51,81
17. Оборотність матеріальних запасів	65,41	59,07	71,34	-9,69	20,77
A1, тис. грн.	38002,00	34240,80	42223,60	-9,90	23,31
A2, тис. грн.	163315,50	349405,50	408314,60	113,95	16,86
A3, тис.грн	91083,10	123521,90	139176,20	35,61	12,67
A4, тис. грн.	153672,60	167481,80	174232,30	8,99	4,03
П1, тис. грн.	146812,20	279912,30	293492,60	90,66	4,85
П2, тис.грн	97022	146319	158093	50,81	8,05
П3, тис.грн	64379	37117	58585	-42,35	57,84
П4, тис.грн	74014,70	95674,90	107048,70	29,26	11,89

Джерело: узагальнено автором

За даними табл. 2.3. величина власних оборотних коштів ПрАТ «Геркулес» протягом кожного року з 2017 р. по 2019 р. зростала і маневреність власних оборотних коштів у 2017 р. була нижче нуля, а це означає залежність підприємства від кредиторів, але у 2018 та 2019 роках маневреність оборотних власних коштів зростала, а це свідчить про те що підприємство здатне фінансувати частку оборотного капіталу.

У 2017 р. підприємство мало прибуток 634,0 тис. грн., але завдяки ефективній роботі підприємства у 2018 р. прибуток значно збільшився та склав суму 1174,7 тис.грн. , несприятні фінансові обставини в Україні у 2019 р. не вплинули глобально на фінансові результати підприємства, але не значне збільшення прибутку за рік є також позитивним наслідком і вплинуло на де які показники фінансової стабільності компанії. На підприємстві зростає собівартість продукції, адміністративні витрати, та витрати на збут, завдяки резервному капіталу вдалось стабілізувати ситуацію, тому підприємству необхідно оптимізувати виключно всі витрати на підприємстві. У 2019 р. в компанії зменшився власний капітал, але прибуток збільшився на 311,8 тис.

грн.,

Підприємство є прибутковим, але зниження прибутку у 2019 р. та збільшення витрат на підприємстві не є позитивною тенденцією і потребує негайно вжити заходи по укріпленню та примноженню власного капіталу за рахунок прибутку.

Проаналізував коефіцієнт маневреності власного капіталу підприємства, за 2018-2019 р. зрос на 11,95% та має показник більше нуля, а цей факт може свідчити про підвищення фінансової можливості і це є позитивною тенденцією для розвитку підприємства.

При дослідженні періоду було з'ясовано що коефіцієнт покриття поточний в 2019 р. збільшився та склав 15,05%, коефіцієнт, близький до одиниці, означає про порівняння обсягів поточних активів та зобов'язань ПрАТ «Геркулес», і на кінець періоду, який досліджений обсяг зобов'язань зменшився на суму оборотних активів і це є позитивна тенденція.

Коефіцієнт покриття загальний збільшився у 2018 р та зменшився у 2019 р. показник відображає можливість підприємства забезпечити короткострокові зобов'язання. Також коефіцієнт дає оцінку ліквідності активів підприємства.

Зростання динаміки коефіцієнта покриття є позитивною тенденцією та відображає зростання економічної стійкості підприємства.

Коефіцієнти швидкої ліквідності та платоспроможності є критеріями ліквідності компанії. Вони відображають, яку частину короткострокових зобов'язань необхідно погасити та є індикатором який здатний вимірювати платоспроможність підприємства і вчасно погасити борги реалізувавши високоліквідні активи. Нижньою межею коефіцієнта платоспроможності є 0,2. Показник на кінець 2017 року становив 0,71, у 2018 р. він зріс до 3,06, але у 2019 р. спостерігається зменшення коефіцієнта до 1,36. Факт зростання свідчить про те що компанія володіє вільними ресурсами, які були сформовані власними джерелами, але факт зменшення коефіцієнта у 2019 р. свідчить і про те що підприємством не повністю використані можливості з одержання кредитних коштів, і на кінець 2019 року показник був зменшений, тому на підприємстві

зменшена можливість погашення поточних зобов'язань. Показник відображає можливість компанії погасити поточні зобов'язання при умові погашення дебіторської заборгованості.

Чисельно зменшилася частка виробничих запасів у поточні інвестиції, частка, так у 2017 р. вона склала 10,7%, а за 2018 р. вона була зменшена на 1,85%, повільне зростання у 2019 р. на 0,35%, та збільшення оборотних запасів в цілому за 2019 р. свідчить про позитивну динаміку зростання фінансових потужностей підприємства.

Показниками співвідношення грошових потоків і заборгованості кредиторам з урахуванням підсумку пасиву балансу в 2019 р. складає 0,34 – на 1 коп. вхідних грошових потоків а це з 1 грн. підсумків балансу збільшено по відношенню до 2017 р.

Частка власних оборотних коштів у покритті запасів, стрімко зростала у 2018 р. по відношенню до 2017 р. на 3,54%, а у 2019 р. вона зросла ще на 0,37%. Тенденція к повільному, незначному зростанню свідчить про позитивну динаміку але показник низький і враховуючи факт низького зростання підприємство має низький рівень до фінансової незалежності компанії.

Коефіцієнт автономії - це співвідношення власних коштів та майна підприємства і на протязі досліджень залишався незмінним, а це від 0,16 і 0,14 (рекомендована норма $\geq 0,5$), такий низький показник свідчить про низьку ступінь фінансової незалежності компанії.

Ліквідність та платоспроможність підприємства є найважливішими показниками економічної та фінансової діяльності компанії. Ці показники визначають конкурентоспроможність підприємства її потенціал у діловому співробітництві, а також оцінюють економічні інтереси підприємства та його партнерів фінансовими і іншими відносинами в умовах жорстокої фінансової кризи, яка відбувалася і постійного зростання рівня інфляції. Розглядаючи співвідношення активів ПрАТ «Геркулес» в залежності від ступеня ліквідності можна зробити висновки за рис. 2.2.

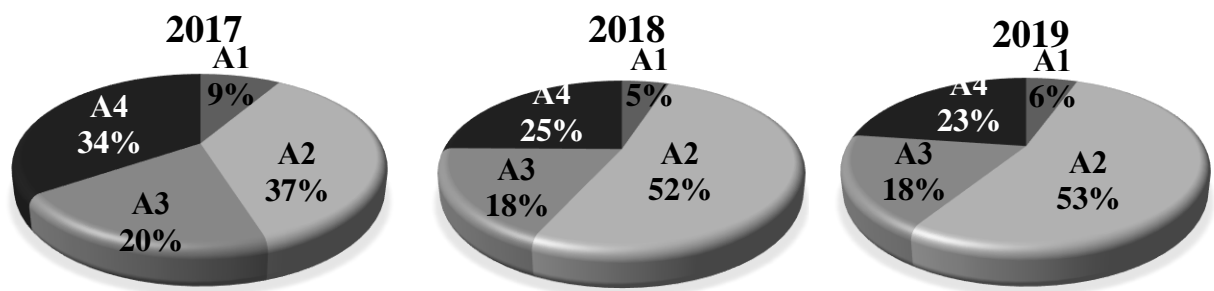

Рис. 2.2. Частка активів різного ступеня ліквідності в структурі балансу ПрАТ «Геркулес» у 2017- 2019 рр.

Джерело: складено автором на підставі табл.2.3.

Протягом 2017-2019 рр. в структурі активів підприємства «Геркулес» було помічене як скорочення частки найліквідніших, типу А1 (грошових коштів та короткострокових фінансових вкладень) – у 2018 р. на -52,5%, так і зростання у 2019 р. на 174,6%. На протязі 2017-2019 років їх рівень змінювався, також зменшувалась частка активів підприємства у порівнянні 2017-2019 р. А2 (дебіторської заборгованості, та інших легкореалізовуваних активів) - зростання на протязі 3 років становило 16,8% і при цьому категорія А3 залишалася постійною, і середній рівень показника 18,9%. Також збільшилася частка основних фондів та нематеріальних активів, які становлять категорію А4 – ліквідну, впродовж 2017- 2019 рр. зростала. Сумарне зниження у 2019 р. в порівнянні з 2017 р. становило 11,7%, і 9,7% це 2018 р.

Обсяг балансу пасиву П1 та П2, а це найтерміновіші включені і кредиторська заборгованість, і першочергові пасиви, і короткострокові кредити з позиковими коштами у 2017- 2019 рр. був скорочений в абсолютному вираженні. Цей факт призвел до зниження обсягов у сумарному вигляді пасивів а також свідчить про своєчасні розрахунки підприємства із своїми бізнес-партнерами. Характер співвідношення пасивів підприємства в залежності від ступеня ліквідності можна відобразити рис. 2.3. Основну частину в структурі пасиву балансу з тенденціями до збільшення становлять найтерміновіші пасиви, а це кредиторська заборгованість і інші найтерміновіші пасиви.

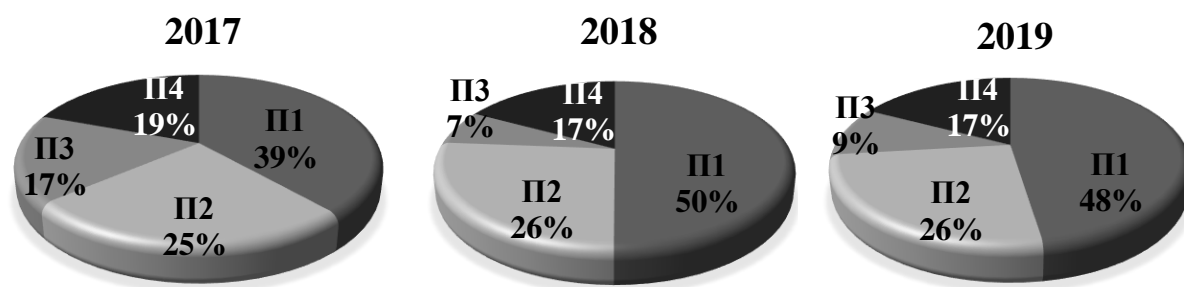

Рис. 2.3. Частка пасивів різного ступеня ліквідності в структурі статей пасиву балансу ПрАТ «Геркулес» за 2017- 2019 рр.

Джерело: складено автором на підставі табл.2.3.

Баланс ПрАТ «Геркулес» 2018- 2019 рр. ліквідний тому що, вартість більш ліквідних активів (грошові кошти компанії і короткострокові фінансові вкладення) була більше чим обсяг кредиторської заборгованості і інших найтерміновіших пасивів. Кошти можуть бути заміщені з високоліквідних на менш ліквідні, тоді ця компенсація носить розрахунковий характер, тому що менш ліквідні активи не зможуть замінити високоліквідні.

Виробнича діяльність компанії у 2019 р. була скорочена, про що і свідчать фінансові результати підприємства. Виробнича діяльності ПрАТ «Геркулес» була скорочена і на фоні фінансової та економічної кризи в Україні і погіршення ринкової кон'юнктури на ринках морозива.

Морозиво це сезонний товар і тому влітку споживання морозива зростає а взимку зменшується, але при цьому ціна є найважливішим критерієм для прийняття рішень. Найважливе те що товари масового попиту чутливі до цінових факторів. Покупна спроможність у населення України низька не виключенням є і продукція торговельної марки «Геркулес», яка належить до секторів продуктів харчування, і безумовно чутлива до цінових факторів. Для встановлення цін на продукцію підприємство використовує витрати на виробництво цієї продукції та якісні характеристики товарів. Досліджений рівень собівартості морозива на прикладі класичного «Пломбіру» (в табл. 2.4).

Собівартість 1 стаканчик морозива «Пломбір» у 2018- 2019 рр.

Назва сировини	Ціна	К-ть	Сума, грн.		2019/ 2018
			2018	2019	
Суміш пломбір 15%, стаканчик	5,36	1000,00	5360,00	5360,00	0,0
Всього суміші		1000,00	5360,00	5360,00	
Всього добавок		0,00	0,00	0,00	0,0
Сировина			5360,00	5360,00	0,0
На 1 порцію			5,43	5,43	0,0
Лоток, шт.	1,78	998,00	1776,44	1776,44	0,0
Гофроящик (380*185*140), шт.	1,46	165,00	240,90	240,90	0,0
Ярлик 12x8, шт.	0,02	170,00	3,40	3,40	0,0
Скотч 48*990, м	0,07	206,20	14,43	14,43	0,0
Стрейч 500x300x20, м	13,74	0,925	12,71	12,71	0,0
Допоміжні			2047,88	2047,88	0,0
На 1 порцію			2,07	2,07	0,0
Сировинна собівартість			7407,88	7407,88	0,0
На 1 порцію			7,50	7,50	0,0
Вихід порцій			988	988	0,0
Трудові витрати на 1000 кг, грн.			2500,00	3000,00	0,0
Комунальні витрати, грн.			1500,00	1500,00	20,0
Всього витрат на 1000 кг, грн.			11407,88	11907,88	0,0
На 1 порцію			11,55	12,05	4,4
Цінова надбавка		18%	2,08	2,17	4,3
Ціна на 1 порцію			13,63	14,22	4,3

Джерело: узагальнено автором

Собівартість продукції включає використання всіх ресурсів компанії і чим ефективніше працює підприємство, тим точніше використовуються виробничі ресурси, удосконалюються організаційні процеси на виробництві і тим буде точніша та нижча собівартість продукції. Підвищення вартості трудових витрат на 20 % спричинило зростання собівартості 1 кг морозива «Пломбір» у 2019 р. , а решта ресурсів свою ціну не підвишили.

Але не зважаючи ні на що, ціна на «Пломбір» зберігає свою актуальність і позиції остаються не змінними. Конкурентна політики, зберігає великий вплив на ринкові положення та прибуток на підприємстві у секторі заморожених напівфабрикатів та морозива. Фахівці -маркетологи відслідковують динаміку та рівень цін на продукцію, яка вироблена конкурентами та вносять пропозиції, при необхідності про зміну рівня цін на продукцію.

Не зважаючи на фінансові витрати, підприємство надає дистрибуторам знижка 5% від обсягу закупленої продукції при досягненні ліміту в розмірі 45 000 грн.

На підприємстві на постійній основі проводиться контроль якості продукції у кінцевих пунктах продажу, а це дозволяє ранжувати дистрибуторів та забезпечити якість і безпеку для кінцевого споживача при зберіганні морозива. Завдяки цим факторам, підприємству ПрАТ «Геркулес» вдається підтримувати конкурентоспроможні ціни та якості на продукцію, яка випускається, а також прискорити обіг товару на складах. Аналізуючи види морозива за товарообігом компанією у 2019 р. було виділено кількість та вартість окремих категорій по асортименту відвантаженого морозива при вартісному аналізі і в результаті чого вдалось присвоїти відповідні категорії на продукцію – А, В та С (табл. 2.5).

Таблиця 2.5

Класифікація відвантаженого морозива у 2019 р. методом АВС аналізу

Групи	Назва продукції	Товарообіг, (т)	Ціна за 1000 (кг\грн.)	Вартість	Частка в обсязі запасів у грошовому виразі, %.
А	Граціо	270	10273	2773710	20,7
	Рандеву	300	6958	2087400	15,6
	Королівський щербет	300	9822	2946600	22,0
	Фісташка	250	10345	2586250	19,3
	Пломбір	254	11907	3024378	22,5
	Разом	1374	-	1341833	100,0
В	Пташине молоко	180	5060	910800	11,3
	Ескімо	176	7399	1302224	16,2
	Умка	130	8044	1045720	13,0
	Поднесжник	400	9496	3798400	47,1
	Крем-брюле	115	8704	1000960	12,4
	Разом	1001	-	8058104	100,0
С	Казка	90	8734	786060	35,7
	Яблочний струдель	50	12698	634900	28,9
	Джамбо	75	3976	298200	13,6
	Корівка	74	6496	480704	21,9
	Разом	289	-	2199864	100,0

Джерело: узагальнено автором

Група А – виторг товарів від реалізації 75%, група В – 25 % , група С –

5% від загального обороту реалізації товарів. З таблиці 2.10,- це класифікація запасів видно, що до групи А має відношення морозиво яке на ринку України користується великим попитом: «Граціо», «Рандеву», «Королівський щербет», «Фісташка», «Пломбір».

До групи В відноситься морозиво найменшим попитом: «Пташине молоко», «Ескімо», «Умка», «Поднесжник», «Крем-брюле», яке приваблює споживачів своєю ціною, а в групу С входить морозиво «Казка», «Яблочний струдель», «Джамбо–фруктовий лід», «Корівка». Воно відрізняється від інших ціною та вагою .

Отже, з огляду на діяльність ПрАТ «Геркулес» за 3 роки, можна зробити висновок, що найбільш ефективною робота підприємства була у 2018 р. і цей факт підтверджен показником – виручка від реалізації продукції. В цілому періоді підприємство працювало прибутково, але спостерігається тенденція зниження у 2019 р. в порівнянні к 2018 р. і чистого доходу на 29,5%, і собівартості реалізованої продукції на 55,2%. Однак зменшення чистого доходу та зменшення собівартості реалізованої продукції не є наслідками для формування валового прибутку на підприємстві і у 2018 р., розмір якого склав 253289,4 тис.грн., а в 2019 р.- 438000,0 тис.грн., тобто спостерігається зростання показника на 72,92%. Баланс ПрАТ «Геркулес» 2018-2019 рр. є ліквідним тому, що вартість більш ліквідних активів (грошові кошти компанії і короткострокові фінансові вкладення) більше, ніж обсяг кредиторської заборгованості і інших найтерміновіших пасивів. Коефіцієнт автономії - це співвідношення власних коштів та майна підприємства і протягом всього періоду залишався незмінним - від 0,16 до 0,14 (рекомендована норма $\geq 0,5$), Такий показник свідчить про низьку ступінь фінансової незалежності компанії. Виробнича діяльність компанії у 2019 р. на фоні фінансової та економічної кризи в Україні, погіршення ринкової кон'юнктури на ринках морозива. була скорочена, про що свідчить аналіз фінансових результатів діяльності підприємства.

2.3. Діагностика інвестиційного потенціалу ПрАТ «Геркулес»

Досконалий аналіз інвестиційний потенціал відіграє важливу роль у забезпеченні конкурентоспроможності підприємств. На потенціал впливають чинники, що не завжди залежать від управлінського рішення керівників. Одним з напрямів діагностики інвестиційного потенціалу є аналіз ділової активності підприємства, яка розраховується за допомогою наступних показників:

- оборотність капіталу;
- оборотність мобільних коштів;
- оборотність матеріальних оборотних коштів;
- оборотність готової продукції;
- оборотність кредиторської заборгованості;
- оборотність дебіторської заборгованості;
- середній строк обороту кредиторської заборгованості;
- середній строк обороту дебіторської заборгованості;
- фондівіддача основних фондів та необоротних активів;
- оборотність власного капіталу.

У табл.2.6 наведено розрахунок показників оборотності для ПрАТ «Геркулес».

Таблиця 2.6

Оцінка ділової активності ПрАТ «Геркулес» за даними звітності

Показники	Роки			Відносне відхилення, %	
	2017	2018	2019	18/17	19/18
1	2	3	4	5	6
1. Загальна оборотність капіталу	3,30	3,17	4,19	-4,01	32,16
2. Оборотність мобільних коштів	2,23	1,97	2,56	-13,20	29,95
3. Оборотність матеріальних оборотних коштів	6,85	5,23	6,57	-30,98	25,64

Продовження табл. 2.6

1	2	3	4	5	6
4. Оборотність готової продукції (товарів)	7,78	5,52	4,28	-40,0	-28,97
5. Оборотність дебіторської заборгованості	9,60	5,06	6,52	-47,31	28,83
6. Середній строк обороту дебіторської заборгованості, днів	37,49	71,16	55,23	89,80	-22,38
7. Оборотність кредиторської заборгованості	13,34	10,32	14,92	-22,62	44,56
8. Середній строк обороту кредиторської заборгованості, днів	26,98	34,87	24,12	29,24	-30,82
9. Фондовіддача основних засобів та інших необоротних активів, грн./1 грн.	6,45	8,16	11,60	26,46	42,20
10. Оборотність власного капіталу	28,22	43,72	43,57	54,95	-0,35

Джерело: узагальнено автором

Результати розрахунків та динаміка показників на підприємстві визначає як позитивною тенденцією, так і негативною що до розвитку ділової активності підприємства. Загальна оборотність капіталу була підвищена за період аналізу з 3,30 до 4,19 – на 27,13%, а оборотність мобільних коштів – з 2,23 до 2,56 – на 14,95%. В той же час оборотність дебіторської заборгованості знизилась: з 9,6 до 6,52 – на 32,12% (зміна середнього строку обороту дебіторської заборгованості за 2017- 2019 роки зріс майже на 18 днів – з 37,5 до 55,2). Навпаки зросла кредиторська заборгованості протягом 2017-2019 р. на 11,85% і середній строк обороту зменшився з 27 днів до 24 днів.

За аналізований період підвищився стрімко показник фондівіддачі основних фондів і інших необоротних активів з 6,45 грн. до 11,6 грн. з 1 грн. На 46,26% в компанії зросла оборотність власного капіталу, а це на 20,81% на кінець 2017 р. до 30,44% на кінець періоду 2019 року.

Результати проведеного аналізу відображені у таблиці основних оцінних показників фінансового стану компанії (табл. 2.7), виходячі з даних таблиці сформовані висновки о діяльності ПрАТ «Геркулес» за три роки.

Відповідають рекомендованим значенням наступні показники фінансового стану ПрАТ «Геркулес» за весь аналізований період (2017-2018 роки):

- коефіцієнт реальної вартості основних засобів у вартості майна компанії (30,1% у 2017 році і 21,9% у 2019 році при нормі >0,3%);

- поточний коефіцієнт покриття – 0,92 на кінець 2017 року і 1,10 – на кінець 2019 при нормативі $> 0,7$. Значення показників високі і обумовлені перевищеннями обсягів поточних активів над поточними зобов'язаннями компанії за аналізований період;

- співвідношення ліквідних та неліквідних активів (0,82:1 в 2017 році, а в 2018 р. 1,32:1 і в 2019 р. 1,44:1), цей факт підтверджує зростанням на підприємстві питомої ваги активів А2 і особливо дебіторської заборгованості за товари, роботи та послуги.

Таблиця 2.7

Значення основних оцінних показників фінансового стану ПрАТ «Геркулес» за 2017- 2019 рр. в порівнянні з рекомендованими

Показник	Нормативне (рекомендоване) значення показника	ПрАТ «Геркулес»		
		2017	2018	2019
Коефіцієнт співвідношення залучених і власних коштів	< 1	1,38	1,16	1,23
Коефіцієнт маневреності власних коштів	$> 0,3$	10,87	8,23	9,21
Коефіцієнт реальної вартості основних засобів у вартості майна підприємства	$> 0,3\%$	8,91	9,81	7,90
Коефіцієнт абсолютної ліквідності	$> 0,2$	1,16	1,08	1,09
Коефіцієнт швидкої ліквідності	> 1	1,46	1,68	1,72
Поточний коефіцієнт покриття	$> 0,7$	0,92	0,99	1,10
Коефіцієнт автономії	$\geq 0,5$	0,66	0,74	1,14
Коефіцієнт покриття запасів власними оборотними коштами	$> 0,6-0,8$	7,78	5,52	4,28
Коефіцієнт забезпечення поточних активів власними оборотними коштами	$> 0,1$	1,47	1,70	1,58
Коефіцієнт співвідношення матеріально-виробничих запасів з власними оборотними коштами	1-2	1,07	1,05	1,06
Співвідношення ліквідних і неліквідних коштів	1:1	0,82 : 1	1,32 : 1	1,44 : 1
Співвідношення дебіторської і кредиторської заборгованості	> 2	1,41	1,64	1,87

Джерело: узагальнено автором

Виручка від реалізації продукції підприємства скоротилася у 2019 р. по відношенню до 2018 р. на 488,8 тис. грн. Валовий прибуток стрімко зріс у 2018 р. а потім у 2019 ще на 184710,6 тис.грн.

В табл. 2.8 наведено розрахунок показників прибутковості підприємства.

Таблиця 2.8

Оцінка прибутковості ПрАТ «Геркулес» у 2017- 2019 рр.

Показники	Роки		
	2017	2018	2019
1	2	3	4
1. Рентабельність поточних витрат, %	0,5	19,61	11,55
2. Дохідність авансованих вкладень, %	8,80	16,26	19,32
3. Коефіцієнт валового прибутку, грн./грн	0,06	3,55	2,59
3. Коефіцієнт операційного прибутку, грн./грн	0,26	5,32	0,12
4. Рентабельність основної діяльності, %	0,06	3,55	2,59
4. Коефіцієнт окупності власного капіталу, грн./грн.	17,90	93,69	29,87
5. Рентабельність вкладень у підприємство, %	4,45	5,40	7,00
6. Оборотність матеріальних активів, разів	9,92	57,67	36,85
7. Прибутковість активів, %	0,16	11,04	5,72
8. Головний показник прибутковості, %	0,07	4,02	3,52

Джерело: узагальнено автором

Як свідчать дані таблиці, більшість показників прибутковості компанії в період з 2017 по 2019 рр. мають позитивну динаміку. Рентабельність поточних витрат вказує на ефективність поточних витрат на підприємстві. Збільшення витрат у 2018 р. по відношенню до 2017 р. вплинуло на формування фінансового результату на підприємстві.

Показник, дохідність авансових вкладень, характеризує прибутковість підприємства, цей показник впливає на прийняття інвестиційних рішень таким чином, що чим більше прибутковість підприємства, тим приваблівіший інвестиційний об'єкт. Зменшення рентабельності основної діяльності підприємства у 2019 р. на 0,5% свідчить про погіршенні результатів фінансової діяльності підприємства. Рентабельність вкладень у 2017 р. склала 4,45%, і почала збільшуватися у 2018, а потім і в 2019р., тому підвищення рентабельності вкладень на підприємстві свідчить про зростання чистого

прибутку.

При розрахунку рентабельності вкладень задіяна вартість всього майна, цей показник дуже важливий для підприємства, тому що можливо визначити, які кошти зайняті у виробничому процесі. Для аналізу інвестиційного потенціалу підприємств необхідно розрахувати рентабельність активів, довгострокових інвестицій, власного капіталу. Дані бухгалтерської звітності для розрахунків наведено в табл. 2.9.

Таблиця 2.9

Данні бухгалтерської звітності для розрахунків

№ з/п	Стаття фінансового звіту	2017	2018	2019
1.	Власний капітал (ВК)	5339,0	4911,4	3806,4
2.	Чистий дохід (ЧД)	1506415,4	2147364,9	1658500,0
3.	Чистий прибуток (ЧП)	1169,7	638,0	380,0
4.	Активи (А)	591896,9	690691,7	749348,8
5.	Довгострокові зобов'язання і забезпечення (ДЗ)	221153,0	508400,3	420590,4

Джерело: узагальнено автором

На основі табл. 2.9 розраховано рентабельність активів, довгострокових інвестицій та власного капіталу (табл. 2.10).

Таблиця 2.10

Данні бухгалтерської звітності для розрахунків рентабельності інвестицій

№ з/п	Стаття фінансового звіту	2017	2018	2019
1.	Рентабельність активів (P_a)	0,20	0,09	0,05
2.	Рентабельність довгострокових інвестицій ($P_{ді}$)	0,52	0,11	0,07
3.	Рентабельність власного капіталу ($P_{вк}$)	21,91	12,99	9,98
4.	Рентабельність основної діяльності ($P_{од}$)	0,08	0,03	0,02
5.	Коефіцієнт оборотності власного капіталу ($K_{об}$)	2,82	4,37	4,36
6.	Рентабельність інвестицій (P_i)	0,23	0,13	0,09

Джерело: узагальнено автором

Прибутковість активів свідчить про ефективне використання активів підприємства та формування прибутку на підприємстві. Коефіцієнт прибутковості можливо використовувати для прийняття управлінських рішень, та контролю результатів фінансово-господарською діяльністю (рис.2.4).

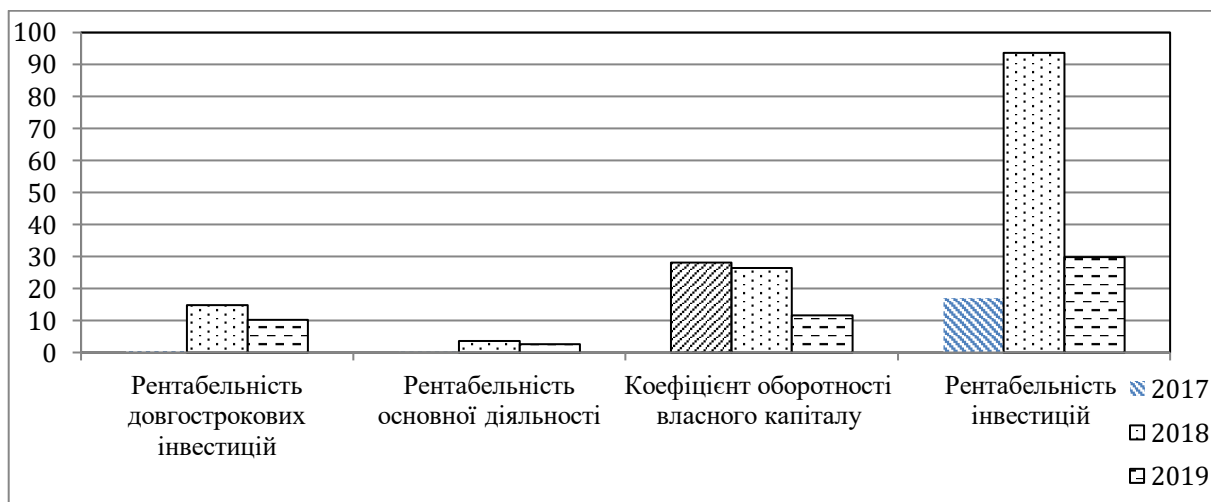

Рис 2.4. Графік розвитку інвестиційного потенціалу ПрАТ «Геркулес»
Джерело: складено автором на основі даних табл.2.10.

Але, найповніше розкрити ефективність інвестиційного потенціалу може рентабельність інвестицій, яка по суті є двофакторною моделлю і включає такі показники як: рентабельність основної діяльності та коефіцієнт оборотності власного капіталу (рис.2.5).

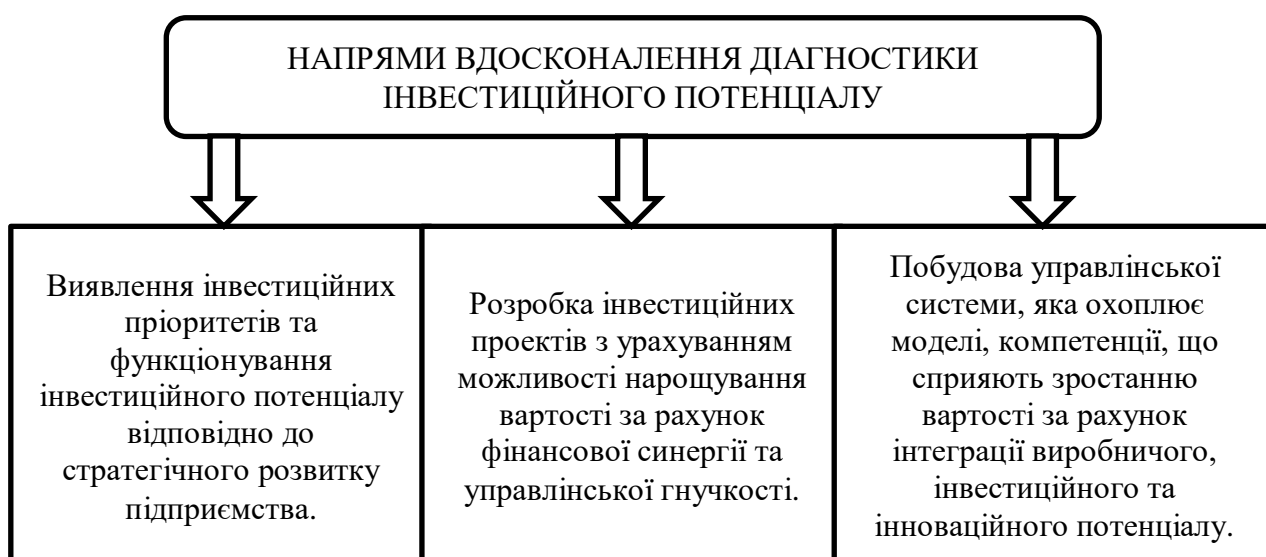

Рис. 2.5. Напрями вдосконалення діагностики інвестиційного потенціалу
Джерело: узагальнено автором

Для ПрАТ «Геркулес» необхідно виділити такі напрями підвищення ефективності інвестиційного потенціалу:

- побудова і розроблення інвестиційної стратегії розвитку підприємства, що буде враховувати за доцільне збільшення рентабельності інвестицій;

- вдосконалення управління інвестиційним потенціалом підприємства, що потребує побудови відповідної управлінської системи.

Висновки до розділу 2

На підставі проведеної аналітичної оцінки стану фінансово-інвестиційного потенціалу ПрАТ «Геркулес» необхідно виділити наступні положення:

1. Досліджуване підприємство - ПрАТ «Геркулес» було створене 31 жовтня 1997 року, згідно законодавства України. Основним видом діяльності на підприємстві є «Виробництво морозива». До інших видів діяльності підприємства відносяться: виробництво м'ясних продуктів, виробництво готової їжі та страв, вантажний автомобільний транспорт, неспеціалізована оптова торгівля продуктами харчування, напоями та тютюновими виробами, роздрібна торгівля неспеціалізованих магазинах переважно продуктами харчування, напоями та тютюновими виробами.

2. На підставі сформованої теоретичної бази та удосконаленої методики оцінки економічного потенціалу, було проведено дослідження динаміки розвитку фінансово-інвестиційного потенціалу та всіх його компонентних складових. При проведених розрахунках, виявлено сильні та слабкі сторони усіх складових, у результаті сформовано певні висновки щодо рівнів їхнього розвитку, що є визначальними для характеристики загальної системи. З огляду на діяльність ПрАТ «Геркулес» за 3 роки, можна зробити висновок, що найбільш ефективною робота підприємства була у 2018 р. і цей факт підтверджен показником – виручка від реалізації продукції. В цілому періоді підприємство працювало прибутково, але спостерігається тенденція зниження у 2019 р. в порівнянні к 2018 р. і чистого доходу на 29,5%, і собівартості

реалізованої продукції на 55,2%. Аналіз компонент - фінансового потенціалу ПрАТ «Геркулес» показав, що фінансовий потенціал залишається на досить низькому рівні розвитку проте є перспективи розвитку підприємства. Компонентна складова – інвестиційний потенціал, відображає дещо неоднорідний рівень розвитку. Баланс ПрАТ «Геркулес» 2018-2019 рр. є ліквідним тому, що вартість більш ліквідних активів (грошові кошти компанії і короткострокові фінансові вкладення) більше, ніж обсяг кредиторської заборгованості і інших найтерміновіших пасивів. Коефіцієнт автономії - це співвідношення власних коштів та майна підприємства і протягом всього періоду залишався незмінним - від 0,16 до 0,14 (рекомендована норма $\geq 0,5$). Такий показник свідчить про низьку ступінь фінансової незалежності компанії. Виробнича діяльність компанії у 2019 р. на фоні фінансової та економічної кризи в Україні, погіршення ринкової кон'юнктури на ринках морозива була скорочена, про що свідчить аналіз фінансових результатів діяльності підприємства.

3. Не відповідають вимогам нормативів такі показники як коефіцієнти маневреності власних коштів, покриття запасів власними оборотними коштами, співвідношення залучених і власних коштів, забезпечення поточних активів власними оборотними коштами та коефіцієнт співвідношення матеріально-виробничих запасів власними оборотними коштами. Для ПрАТ «Геркулес» необхідно виділити такі напрями підвищення ефективності інвестиційного потенціалу:

- побудова і розроблення інвестиційної стратегії розвитку підприємства, що буде враховувати за доцільне збільшення рентабельності інвестицій;
- вдосконалення управління інвестиційним потенціалом підприємства, що потребує побудови відповідної підвищення активності.

РОЗДІЛ 3.
ПРОПОЗИЦІЇ ЩОДО УДОСКОНАЛЕННЯ РОЗВИТКУ ТА
ВИКОРИСТАННЯ ФІНАНСОВО-ІНВЕСТИЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ
ПрАТ «ГЕРКУЛЕС»

3.1 Концептуальні засади розвитку та використання фінансово-інвестиційного потенціалу ПрАТ «Геркулес»

Важливим недоліком економічного потенціалу України є нераціональне використання фінансових ресурсів держави. Причинами цьому є недосконалий контроль та координація діяльності економічних суб'єктів (ухилення від сплати податків), високий рівень корупції, недосконалість податкової системи, нестабільність інфляційних процесів, та ін. У результаті чого виникає дефіцит фінансових ресурсів і держава вимушена брати новий міжнародний кредит для його компенсації та погашення минулих запозичень. Дефіцит інвестицій є одним із причин для виникнення вищеперерахованих проблем економічного потенціалу. Через відсутність фінансування більшість економічних сфер залишаються на низькому рівні розвитку, причиною цьому є відсутність ресурсів та стимулювання до розвитку.

У результаті дослідження потенціалу України та його компонентних складових, було виявлено слабкі сторони кожної з них:

- 1) низький рівень економічного добробуту населення;
- 2) недостатній рівень розвитку технологічних процесів;
- 3) відсутність інноваційної активності;
- 4) нераціональне використання фінансових ресурсів держави;
- 5) низька активність інвестиційної діяльності.

На підставі вищезазначених негативних явищ є необхідність проведення ряду покращень для підвищення рівня розвитку та використання фінансово-інвестиційного потенціалу (на прикладі ПрАТ «Геркулес»). Тісна взаємозалежність його компонентних складових свідчить про потребу

впровадження удосконалень у всіх напрямках для досягнення максимального ефекту. пропонуємо сформувані концептуальні засади розвитку та використання фінансово-інвестиційного потенціалу, що включатиме в себе рекомендаційні заходи для сприяння стрімкому розвитку усіх компонентних складових.

У глобальному розумінні забезпечення економіки сталого розвитку України є ланка, в якій сконцентровані найважливіші ресурси, необхідні для його вирішення, - це суб'єкти реального сектора економіки. З огляду на розвиток їх фінансово-інвестиційного потенціалу, можливості реагувати і адаптуватися до умов, що швидко змінюється ринкового середовища в період циклічних коливань економіки, суб'єкти реального сектора економіки дозволять успішно реалізувати цілі сталого національного розвитку. У зв'язку з цим, виникає необхідність представити парадигму дослідження розвитку і використанні фінансово-інвестиційного потенціалу у вигляді сукупності концептуальних положень.

Етимологічно «концепція» в перекладі з латинської (conception) означає систему поглядів на той чи інший процес або явище і формує парадигму дослідження проблеми. Представляючи собою сукупність концептуальних положень, парадигма відображає сучасні особливості існування проблеми, а також адекватний цим особливостям інструментарій їх вирішення.

Концептуальні засади розвитку фінансово-інвестиційного потенціалу ПрАТ «Геркулес» передбачає визначення принципів, цілей і завдань, а також комплексу інструментів механізму розвитку та використання фінансово-інвестиційного потенціалу, які спрямовані на підвищення результативності формування і використання фінансово-інвестиційного потенціалу для досягнення стійкого функціонування і розвитку ПрАТ «Геркулес» в умовах циклічного розвитку економіки (рис.3. 1).

Принципи - це основні керівні ідеї, що відображають вимоги об'єктивних закономірностей побудови концепції розвитку та використання фінансово-інвестиційного потенціалу . В силу своєї дуальної природи принципи, з одного

боку, відображають правила функціонування і розвитку ПрАТ «Геркулес», а з іншого - особливості системи (фінансово-інвестиційного потенціалу підприємства), яка розвивається [59].

Рис. 3.1. Розробка комплексу заходів, які є передумовою формування концептуальних засад розвитку фінансово-інвестиційного потенціалу ПрАТ «Геркулес»

Джерело: узагальнено автором

У зв'язку з цим, беручи до уваги двоїстий характер принципів, а також узагальнюючи існуючі дослідження в даному напрямку, в роботі запропоновані такі принципи механізму розвитку фінансово-інвестиційного потенціалу суб'єктів реального сектору:

- принцип специфічності розвитку - відображає неоднозначність і унікальність процесу розвитку фінансово-інвестиційного потенціалу ПрАТ «Геркулес». Незважаючи на наявність загальних закономірностей розвитку (спільність стадій, фаз розвитку, ресурсів), кожне підприємство, навіть якщо він

збігається з іншим підприємством за такими характеристиками, як масштаб виробництва, технологічний ланцюг, галузева приналежність і ін., специфічний у силу різного рівня фінансово-інвестиційного потенціалу та адаптаційних можливостей;

- принцип залежності розвитку - характеризує причинно-наслідковий зв'язок сьогодення і майбутнього поведінки системи, яка розвивається, з поведінкою її в минулому. В даному випадку мається на увазі не просто екстраполяція ретроспективних тенденцій розвитку та використання фінансово-інвестиційного потенціалу ПрАТ «Геркулес». Однак наявні у підприємства ресурси, які визначають його фінансово-інвестиційний потенціал і адаптаційні можливості, характеризуються відповідними стадіями і фазами циклічного розвитку ПрАТ «Геркулес», таким чином, накладають певні обмеження на поведінку системи.

- принцип адаптивності - дозволяє проводити активне або пасивне пристосування елементів фінансово-інвестиційного потенціалу до зовнішніх і внутрішніх умов існування ПрАТ «Геркулес», які постійно змінюються під впливом циклічних коливань економіки України. Цей принцип є фундаментом формування адаптаційних положень всіх концептуальних засад розвитку та використання фінансово-інвестиційного потенціалу ПрАТ «Геркулес».

- принцип динамічності - вказує на те, що стійке функціонування і розвиток ПрАТ «Геркулес» має не тільки зберігатися при впливі динамічних факторів зовнішнього і внутрішнього середовища в умовах циклічних процесів економіки, але і характеризуватися ступенем безперервності (постійна мінливість конкретних показників). Ступінь безперервності полягає в тому, що процес зміни фінансово-інвестиційного потенціалу ПрАТ «Геркулес» за рахунок його адаптаційних можливостей йде безупинно, міняються лише швидкість зміни. Удавана дискретність (переривчастість) і інерція зміни фінансово-інвестиційного потенціалу системи часто пояснюється поглядом з боку, коли не помічається поточна робота, яка веде (трансформуються) до нової якості або кількості. Зміна фінансово-інвестиційного потенціалу, що сприяє

розвитку, відбувається з деяким запізненням, обумовленим темпом зміни ресурсів або технологій.

- принцип циклічності – це один з принципів, які відображають природу розвитку ПрАТ «Геркулес»: спадкоємність та строго певну послідовність стадій і фаз циклічного розвитку підприємства, а також особливостей прояву адаптаційних можливостей фінансово-інвестиційного потенціалу ПрАТ «Геркулес» з урахуванням закономірностей протікання кожної з фаз і властивих їй окремих характеристик фінансово-інвестиційного потенціалу підприємства.

- принцип стабілізації – характеризує забезпечення стабільності режимів всіх процесів і таких станів ПрАТ «Геркулес», які призводять до найбільш ефективного (в сенсі прийнятого критерію ефективності) використання фінансово-інвестиційного потенціалу ПрАТ «Геркулес». Прагнення до стабілізації (максимальному продовженню) найбільш ефективних показників діяльності ПрАТ «Геркулес» в фазах економічного циклу - цей принцип реалізується спільно з усіма перерахованими вище принципами.

Особливе місце серед всієї парадигми дослідження займає безпосередньо механізм, оскільки саме з його допомогою здійснюється зв'язок теоретичних розробок з практикою діяльності ПрАТ «Геркулес», в результаті чого дослідження набуває характеру теоретико-прикладних розробок [60].

Розвиток та використання фінансово-інвестиційного потенціалу ПрАТ «Геркулес» як результату є прямим наслідком розвитку фінансово-інвестиційного потенціалу ПрАТ «Геркулес» як процесу. Розвиток фінансово-інвестиційного потенціалу суб'єктів реального сектору економіки як процес формує розвиток фінансово-інвестиційного потенціалу ПрАТ «Геркулес» як результат. Важливою умовою (входом) є ресурсна достатність для проведення сукупності змін. Значна частина змін вимагає сукупності різних видів ресурсів. Відсутність або недостатність хоча б одного з них робить неможливим або різко зменшує результативність змін. Зміни в контексті розвитку і ресурси фінансово-інвестиційного потенціалу знаходяться на протязі тривалого періоду

в зворотній залежності: зміни в діяльності ПрАТ «Геркулес» сприяють формуванню ресурсів, які є основою для реалізації слушні змін. Але в будь-який момент часу у ПрАТ «Геркулес» як результату з використанням показників, які дозволяють надати розвитку динамічну оцінку, можуть бути використані для оцінки відповідності стратегічних цілей суб'єкта реального сектора економіки станом його зовнішнього середовища (рис.3.2).

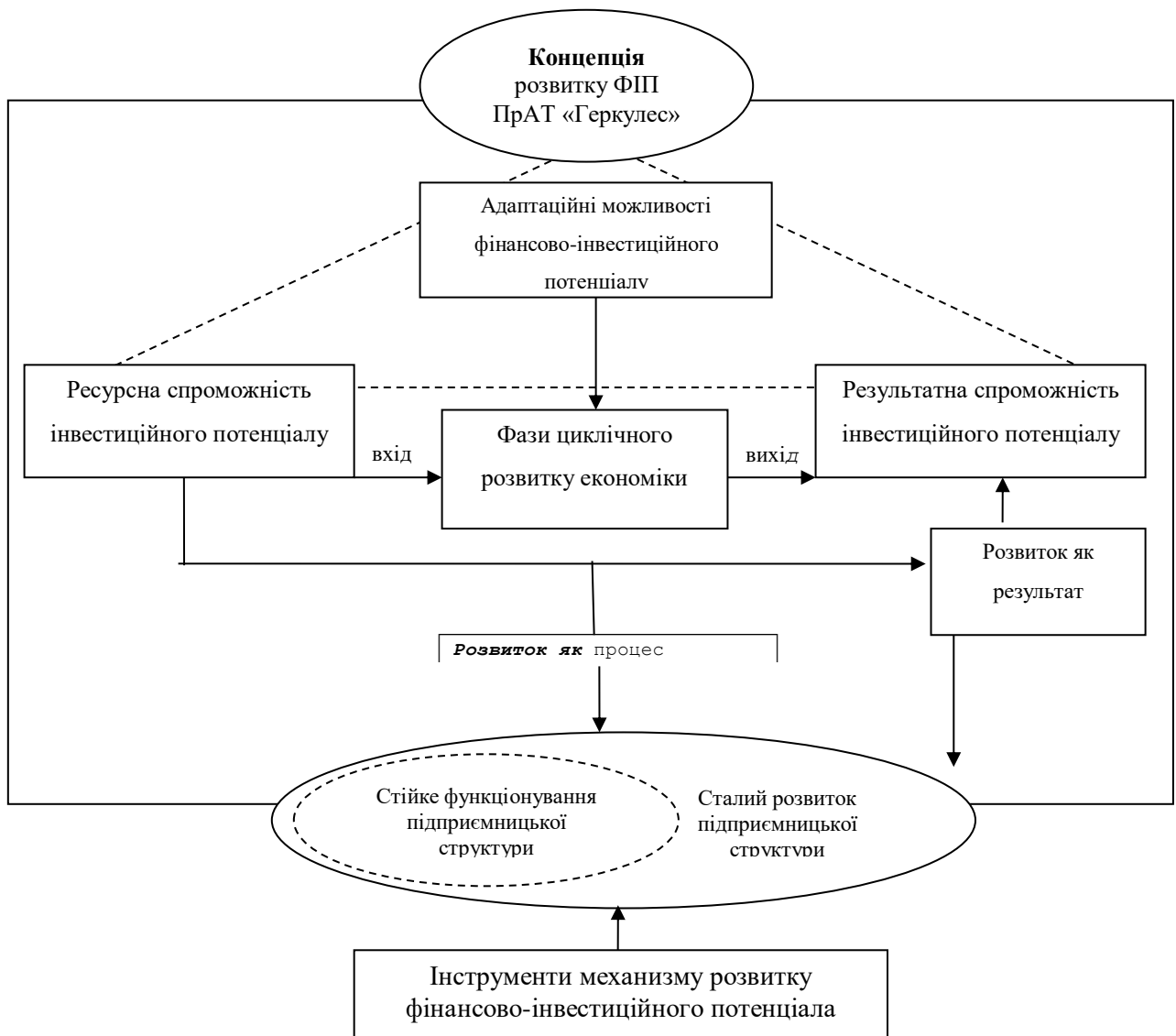

Рис.3.2. Концепція розвитку фінансово-інвестиційного потенціалу ПрАТ «Геркулес»

Джерело: запропоновано автором

Протиріччя статичних і динамічних характеристик розвитку фінансово-інвестиційного потенціалу ПрАТ «Геркулес» як процесу і результату можна

розглядати як невідповідність виробленої стратегії підприємства станом його зовнішнього середовища, динаміку змін, що в ній відбуваються.

Зв'язок розвитку фінансово-інвестиційного потенціалу ПрАТ «Геркулес», його ресурсів і адаптаційних можливостей має взаємообумовлених характер: з одного боку, можливості і ресурси залежать від результатів процесу розвитку; з іншого боку, розвиток фінансово-інвестиційного потенціалу ПрАТ «Геркулес», як процесу і як результату, залежить від наявності ресурсів і адаптаційних можливостей.

Розвиток фінансово-інвестиційного потенціалу ПрАТ «Геркулес» передбачає позитивна зміна сутнісних характеристик фінансово-інвестиційного потенціалу шляхом оптимізації активно-пасивної структури фінансово-інвестиційного потенціалу ПрАТ «Геркулес» в умовах фаз циклічного розвитку економіки для досягнення стійкого функціонування і розвитку підприємства.

Досягнення сталого функціонування і розвитку ПрАТ «Геркулес» в умовах циклічних процесів економіки є метою концепції розвитку та використання фінансово-інвестиційного потенціалу ПрАТ «Геркулес». Стійкість є категорію, перш за все відноситься до власних рухів системи, що породжується як внутрішніми властивостями, так і зовнішніми впливами. Крім того, стійкість може розглядатися як відносно розвитку, так і функціонування. Будь-який розвиток передбачає зміну (поліпшення) якості системи. Якщо мова йде про виживання, то це є не розвитком, а функціонуванням, підтриманням наявного рівня економічної системи. Тому доцільно ставити питання про необхідність забезпечення сталого функціонування і сталого розвитку ПрАТ «Геркулес».

Відповідно до думки іншого вченого С.А. Попова: «Сталий розвиток - це здатність системи повертатися в стан рівноваги, після того як вона була з цього стану виведена під зовнішнім і внутрішнім впливом. Це досягається свідомою організацією цілеспрямованого функціонування системи і її елементів» [61]. Виходячи з цього, сталий розвиток неможливий без стійкого функціонування системи. Сталий розвиток передбачає безперервний процес змін (поліпшень)

якості системи. Стосовно фінансово-інвестиційного потенціалу підприємства зміні підлягають: експлуатація ресурсів; технологічне вдосконалення; напрямки інвестицій і т. д. Стійке функціонування підприємства пов'язане з підтримкою протягом тривалого часу досягнутого рівня фінансово-інвестиційного потенціалу та збереженням зростання адаптаційних можливостей, щоб задовольняти виробничі потреби підприємства як в поточному, так і в майбутніх періодах.

Дослідження показують, що стійкість повинна розглядатися не сама по собі, а стосовно того стану, який необхідно для стійкого розвитку. Слід побудувати траєкторію сталого розвитку і подивитися, якими варіантами використання ресурсів її можна забезпечити. І розвиток, і функціонування є динамічними процесами, оскільки і фактори, і ресурси як розвитку, так і функціонування змінюються.

Таким чином, для того, щоб розвиватися, система повинна функціонувати, і навпаки - вона не може функціонувати без розвитку. Процес розвитку є середовищем, в якому протікає процес функціонування (див. Рис. 2). Для досягнення поставленої мети сталого функціонування і розвитку підприємства повинні бути вирішені наступні групи завдань:

- визначення рівня фінансово-інвестиційного потенціалу підприємства та його адаптаційних можливостей;
- вибір цільових орієнтирів адаптаційних можливостей фінансово-інвестиційного потенціалу підприємства;
- збереження стійкості фінансово-інвестиційного потенціалу підприємства на основі реалізації його адаптаційних можливостей.

Під кожну задачу механізму розвитку фінансово-інвестиційного потенціалу ПрАТ «Геркулес» сформований інструментарій її рішення.

Методика визначення рівня фінансово-інвестиційного потенціалу підприємства може включати як експрес-оцінку, так і деталізовану оцінку, які проводяться за різними напрямками дослідження в залежності від обраної сформованої групи показників оцінки фінансово-інвестиційного потенціалу

підприємства. При експрес-оцінці рівня фінансово-інвестиційного потенціалу підприємства досить розглянути три - п'ять ключових узагальнюючих показників оцінки кожної характеристики фінансово-інвестиційного потенціалу, при деталізованій оцінці кількість аналізованих показників значно вище.

В результаті оцінки фінансово-інвестиційного потенціалу підприємства співвіднесення показників характеристик фінансово-інвестиційного потенціалу з кінцевими результатами визначення його рівня дає комплексне уявлення про ступінь використання фінансових і інвестиційних ресурсів, резерви підвищення їх ефективності та наявності адаптаційних можливостей.

Надалі за рахунок визначення цільових орієнтирів адаптаційних можливостей фінансово-інвестиційного потенціалу ПрАТ «Геркулес» з'являється можливість більш об'єктивного вибору напрямків оптимізації активно-пасивної структури фінансово-інвестиційного потенціалу та шляхів його подальшого нарощування.

Значний вплив має фаза циклу розвитку, в якій знаходиться підприємство в даний часовий період. Діагностика фази розвитку, по суті, означає ідентифікацію адаптаційних можливостей фінансово-інвестиційного потенціалу підприємства, що в свою чергу, дозволяє відповісти на питання: яку інтенційну реакцію може реалізувати підприємство саме в даному часовому періоді за умови володіння певним набором реальних адаптаційних можливостей і ресурсів.

В процесі циклічного розвитку економіки ПрАТ «Геркулес», переходячи з однієї фази розвитку в іншу, коригує статичні характеристики фінансово-інвестиційного потенціалу і тим самим трансформує адаптаційні можливості, які виражаються в зміні сили прояви тієї чи іншої особливості адаптаційних можливостей. Основною причиною зміни особливостей прояву адаптаційних можливостей фінансово-інвестиційного потенціалу підприємства в процесі його розвитку виступають закономірності протікання фаз економічного циклу, характерні для відповідного часового інтервалу.

При надзвичайної динамічності розвитку характеристик фінансово-інвестиційного потенціалу підприємства важливим завданням виступає необхідність збереження стійкості фінансово-інвестиційного потенціалу в різні часові проміжки. Звідси, стійке функціонування і розвиток суб'єктів підприємства може характеризуватися позитивною динамікою показників оцінки фінансово-інвестиційного потенціалу ПрАТ «Геркулес», яка, в свою чергу, визначаються статистичної однорідністю розподілу і наявністю тенденції до зростання, що є результатом прогнозування фінансово-інвестиційного потенціалу підприємства.

Розроблена концепція покликана забезпечити практичну реалізацію комплексу інструментів за рахунок специфічності розвитку, адаптивності, динамічності, циклічності, стабілізації, що в підсумку повинно привести до позитивної зміни критеріїв ефективності механізму розвитку фінансово-інвестиційного потенціалу, спрямованих на досягнення сталого функціонування і розвитку ПрАТ «Геркулес».

3.2. Формування кумулятивної стратегія розвитку фінансово-інвестиційного потенціалу ПрАТ «Геркулес»

Важливою складовою ефективного управління підприємствами є розробка й реалізація фінансово-інвестиційної стратегії, що дозволяє визначити не тільки форми та джерела ресурсів, що залучатимуться й використовуватимуться суб'єктами господарювання для реалізації загальної стратегії їх розвитку, але і враховувати фактори впливу на її подальше формування та реалізацію, у свою чергу, створюючи умови для ефективного управління фінансово-інвестиційною діяльністю.

Фінансово-інвестиційна стратегія підприємств – система фінансово-інвестиційних цілей та способів їх здійснення на основі прогнозування умов внутрішнього та зовнішнього середовища, моніторингу та контролю результатів фінансово-інвестиційної діяльності, в результаті розробки й

реалізації яких досягається максимізація доходів інвесторів у найбільш ефективний спосіб.

Особливість фінансово-інвестиційної стратегії – якісна послідовність дій і станів, які використовуються для досягнення цілей підприємств. Стратегічні рішення, як рішення пов'язані зі зміною фінансово-інвестиційного потенціалу, в умовах наявності великої кількості ризиків, призводять до суттєвих наслідків, які відображаються на ефективності розвитку підприємств.

Формування фінансово-інвестиційної стратегії підприємств, на думку О. Б. Каламан та Ю. Б. Каламан, є досить складним і творчим процесом, адже передбачає прогнозування окремих умов здійснення фінансово-інвестиційної діяльності і кон'юнктури фінансово-інвестиційного ринку з врахуванням альтернативних варіантів управлінських рішень та змін внутрішнього і зовнішнього середовища господарювання, що являється процесом досить трудомістким і вимагає значних витрат часу, коштів та відповідної кваліфікації виконавців [62].

Відсутність консенсусу щодо розуміння сутності поняття «стратегія» та загальноприйнятого підходу до принципів її побудови породжує ряд перешкод на шляху застосування як стратегічного, так і програмно-цільового підходів до розвитку та використання фінансово-інвестиційного потенціалу підприємства.

Так, під стратегією у економічній літературі розуміється:

- загальний план дій, спрямований на розвиток, або діяльність, спрямована на отримання запланованого результату [63];

- план розвитку, що визначає цілі, завдання, пріоритети, напрями розвитку певного об'єкту на середньостроковий (4-6 років) та довгостроковий (10-15 років) періоди [64];

- набір правил для прийняття рішень щодо досягнення цілей [65];

- модель дій у визначених напрямках [64];

- результат осмислення майбутнього стану та шляхів досягнення цього стану [62];

- модель дій, що дозволяє шляхом координації та розподілу ресурсів, досягати поставлених цілей [63];
- сукупність напрямів, що визначають цільову орієнтацію розвитку [65];
- спосіб реалізації можливостей та загроз розвитку [65];
- довгостроковий якісно та кількісно визначений напрям або напрями розвитку [64].

Виходячи з представлених вище підходів до розуміння поняття «стратегія», під стратегією розвитку доцільно розуміти модель дій та набір механізмів реалізації стратегічних пріоритетів.

З огляду на те, що розвиток фінансово-інвестиційного потенціалу ПрАТ «Геркулес» є складним процесом, який передбачає низку трансформацій, що послідовно наближають фінансово-інвестиційний потенціал до цільового стану, стратегія розвитку фінансово-інвестиційного потенціалу має бути визначена як кумулятивна, тобто базуватися на ефекті кумуляції, який полягає у тому, що первинний ефект, отриманий від розвитку фінансово-інвестиційного потенціалу створює умови для подальшого використання та отримання кінцевого результату, який значно перевищує вхідний імпульс.

У основу запропонованої кумулятивної стратегії розвитку фінансово-інвестиційний потенціал ПрАТ «Геркулес» доцільно закласти ітераційну (паралельно-послідовну), а не інкрементальну (послідовну) модель дій, оскільки вона дозволяє суттєво скоротити час на виконання стратегії, суттєво знижує ризик невиконання стратегії та підвищує рівень її релевантності, адже корегуючі заходи та валідація успішності запланованих стратегією дій має місце на кожній ітерації.

Крім того, основні переваги ітераційної моделі дій передінкрементальною полягають у наступному:

- дозволяє забезпечити більш високий рівень інклюзивності цілей, методів, інструментів, результатів розвитку фінансово-інвестиційний потенціала організаційної системи підприємства, що формується [66];

- дозволяє підвищити ефективність управління ризиками використання фінансово-інвестиційного потенціалу шляхом скорочення сталого поняття «ідентифікація ризику – усунення ризику» [66];

- дозволяє швидко вносити зміни у зв'язку із зміною цілей розвитку фінансово-інвестиційного потенціалу підприємства в умовах конкуренції;

- дозволяє більш ефективно виявляти та використовувати ендогенні та екзогенні можливості, акселератори розвитку фінансово-інвестиційного потенціалу;

- дозволяє підвищити ефективність архітектури та функціонування фінансово-інвестиційний потенціалу шляхом визначення її дефектів на ранніх ітераціях, а не наприкінці реалізації стратегії;

- дозволяє підвищити ймовірність реалізації стратегії розвитку фінансово-інвестиційного потенціалу шляхом підвищення рівня інтеграції та відповідальності всіх функціональних блоків її забезпечення;

- дозволяє сформувати системне бачення ефектів та перспектив розвитку та використання фінансово-інвестиційного потенціалу на всіх рівнях реалізації стратегії;

- дозволяє удосконалювати та підвищувати ефективність функціонування та розвитку фінансово-інвестиційного потенціалу протягом усього періоду, передбаченого на реалізацію стратегії її розвитку – оцінка стану та особливостей розвитку фінансово-інвестиційного потенціалу, яка проводиться під час кожної ітерації, дозволяє не тільки зрозуміти на скільки виконується стратегія, чи існує проблеми із запізненням її реалізації, але й визначити найбільш необхідні та дієві заходи, напрями, інструменти управлінського впливу на розвиток фінансово-інвестиційного потенціалу на кожній наступній ітерації. Підвищення ефективності використання інструментів управлінського впливу на використання фінансово-інвестиційного потенціалу пов'язано із урахуванням глибини необхідних та доцільних перетворень фінансово-інвестиційного потенціалу (можуть приймати форму фундаментальних перетворень, радикальних перетворень, помірних перетворень, звичайних

перетворень) та найбільш відповідних їй інструментів у межах кожної ітерації [66].

Таким чином, було встановлено, що кумулятивна стратегія розвитку фінансово-інвестиційного потенціалу ПрАТ «Геркулес» має розумітися як ітераційна модель дій та набір механізмів реалізації стратегічних пріоритетів розвитку та використання фінансово-інвестиційного потенціалу підприємства.

Беручи до уваги досвід міжнародних корпорацій та компаній з іноземними інвестиціями, що виступають стратегічними орієнтирами розвитку фінансово-інвестиційного потенціалу ПрАТ «Геркулес», а також умови виникнення ефекту кумуляції, кожна ітерація в рамках реалізації кумулятивної стратегії, передбачає такі процеси:

- створення умов для підтримки та стимулювання розвитку та використання фінансово-інвестиційного потенціалу підприємства;
- удосконалення існуючого фінансово-інвестиційного потенціалу підприємства.

Метою кумулятивної стратегії, виходячи із визначених стратегічних орієнтирів, є розвиток керованої, адаптивної, динамічної та інтегрованої доданої вартості підприємства, що дозволить забезпечити позитивні якісні та кількісні зміни у рентабельності підприємства, серед яких:

- структурна модернізація виробництва;
- збільшення середньоспискової чисельності працівників;
- нарощення обсягів експорту товарів та послуг, у т.ч. середньо- та високотехнологічного, зміни у його структурі;
- підвищення конкурентоспроможності підприємства та зайняття певної нішу ринку збуту;
- підвищення інвестиційної привабливості підприємства;
- інтенсифікація та підвищення ефективності інноваційних процесів;
- розвиток та ефективне використання ресурсного потенціалу підприємства.

Об'єктами запропонованої кумулятивної стратегії є :

- середовище розвитку фінансово-інвестиційного потенціалу підприємства;
- атрибути та результати функціонування фінансово-інвестиційного потенціалу підприємства;
- функціональні складові фінансово-інвестиційного потенціалу та їх структурні елементи;
- зв'язки між функціональними складовими фінансово-інвестиційного потенціалу.

З огляду на складність формування стратегії розвитку фінансово-інвестиційного потенціалу, її численні взаємозв'язки із різними сферами держави і суспільства та відповідну складність процесу управління її трансформацією, стратегію розвитку фінансово-інвестиційного потенціалу доцільно розраховувати на період до 7 років.

Беручи до уваги актуальний стан, особливості та тенденції розвитку фінансово-інвестиційного потенціалу ПрАТ «Геркулес», стратегічні орієнтири розвитку ділової активності підприємства, стратегія розвитку фінансово-інвестиційного потенціалу має відповідати таким вимогам:

1. Забезпечувати конгруентність цілей, можливостей, обмежень та вимог функціонування підприємства.
2. Базуватися на принципах:
 - синергізму та самоорганізації: розвиток фінансово-інвестиційний потенціал має відбуватися не лише за умови залучення універсальних механізмів розвитку, але й передбачати ідентифікацію та стимулювання латентних механізмів самоорганізації підприємства, у результаті поєднання дії яких із традиційними механізмами виникає синергетичний ефект;
 - багаторівневості: розвиток фінансово-інвестиційного потенціалу має передбачати формування відповідної специфічної системи управління, яка включає складноорганізовану керуючу підсистему, що охоплює всі рівні управління (стратегічний, тактичний та оперативний), включає організаційно-управлінську та інформаційно-аналітичну складові і забезпечує вплив на керовану підсистему за принципами багаторівневості, поліконтурності,

пріоритетності забезпечення національної безпеки. Організаційно-управлінська складова керуючої підсистеми забезпечує реалізацію основних функцій управління щодо керованої підсистеми та формування інституційного середовища її розвитку; інформаційно-аналітична – збір, обробку та передачу інформації про це середовище;

- циклічності: розвиток фінансово-інвестиційного потенціалу має розглядатися як континуальний процес послідовних ітерацій, кожна із яких обумовлює якісні та кількісні зміни, виступає імпульсом для наступних ітерацій;

- інклюзивності: розвиток фінансово-інвестиційного потенціалу має включатися як пріоритет найвищого рівня у стратегію соціально-економічного розвитку країни, бути узгодженим із нею, іншими державними програмами та стратегіями розвитку;

- валідності: розвиток фінансово-інвестиційного потенціалу має здійснюватися шляхом обґрунтованих та релевантних інструментів та методів;

- релевантності: розвиток фінансово-інвестиційного потенціалу має відбуватися з урахуванням та відповідати сучасному стану, особливостям, імперативам та факторам (як ендогенним, так і екзогенним) її генези;

- спадкоємності: розвиток фінансово-інвестиційного потенціалу має відбуватися з урахуванням накопиченого досвіду управління, найбільш ефективних управлінських практик, інструментів та методів;

- поліваріантності: розвиток фінансово-інвестиційного потенціалу має передбачати визначення стратегічних альтернатив управління розвитком, вибір найбільш оптимальної із них з огляду на перманентний вплив зовнішніх та внутрішніх чинників;

- директивності: розвиток фінансово-інвестиційного потенціалу має базуватися на встановлених пріоритетах;

- транспарентності: управління розвитком фінансово-інвестиційного потенціалу має здійснюватися на засадах прозорості, відкритості та гласності;

- науковості: розвиток фінансово-інвестиційного потенціалу має відбуватися з урахуванням об'єктивних законів та закономірностей, сучасного теоретико-методичного та методологічного надбання науки;

- економічності: управління розвитком фінансово-інвестиційного потенціалу має здійснюватися із урахуванням розумної та раціональної економії обмежених ресурсів, які залучаються, ефекту від споживання та використання обмежених ресурсів у коротко-, середньо- та довгостроковому періоді;

- ефективності: витрати на управління мають бути меншими за позитивний ефект від його функціонування;

- комплексності: розвитком фінансово-інвестиційного потенціалу має відбуватися з урахуванням усіх факторів, що детермінують стан та особливості розвитку підприємства;

- системності: розвиток фінансово-інвестиційного потенціалу має базуватися на системному підході, забезпечувати узгодження елементів системи управління між собою та із цілями управління та ін.

Основними стратегічними пріоритетами кумулятивної стратегії є:

- модернізація середовища розвитку;
- реконфігурація та диверсифікація функціональних складових фінансово-інвестиційного потенціалу ПрАТ «Геркулес»;
- підвищення рівня інтеграції іноваційних технологій для формування потенціалу підприємства.

Таким чином, кумулятивна стратегія розвитку фінансово-інвестиційного потенціалу ПрАТ «Геркулес» (рис.3.3) представляє ітераційну модель дій та набір механізмів реалізації стратегічних пріоритетів (модернізація середовища розвитку; реконфігурація і диверсифікація функціональних складових потенціалу) що забезпечують досягнення довгострокових цілей розвитку фінансово-інвестиційного потенціалу ПрАТ «Геркулес», їх конгруентність із можливостями та обмеженнями функціонування підприємства за принципами синергізму та самоорганізації та ін.

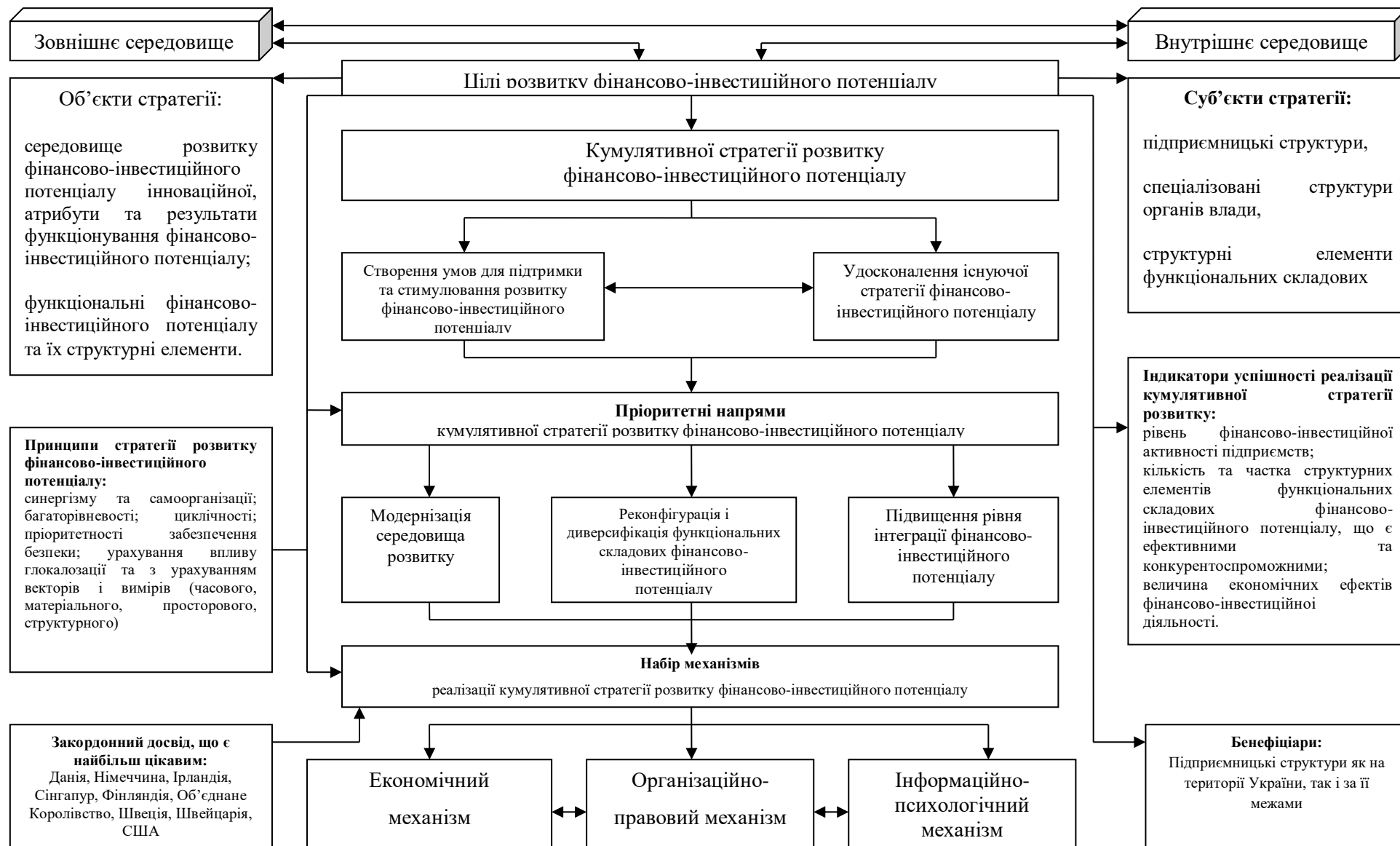

Рис.3.3. Структурно-функціональна модель кумулятивної стратегії розвитку фінансово-інвестиційного потенціалу

Джерело: розроблено автором

Запропонована кумулятивна стратегія розвитку фінансово-інвестиційного підприємства, тому є дуже інвестомісткою, передбачає чотириетапну логіку (планування, створення, експлуатація, оптимізація) та фокусується на значному переліку секторів та напрямів діяльності підприємства.

Індикаторами успішності реалізації кумулятивної стратегії розвитку фінансово-інвестиційного потенціалу виступають такі показники:

- рівень інвестиційної активності підприємств;
- кількість та частка структурних елементів функціональних складових фінансово-інвестиційного потенціалу підприємницьких структур, що є ефективними та конкурентоспроможними, здійснюють технологічні інновації;
- рівень інтеграції та співробітництва між структурними елементами функціональних складових фінансово-інвестиційного потенціалу підприємницьких структур;
- величина економічних та соціальних, а також статичних та динамічних ефектів від функціонування фінансово-інвестиційного потенціалу підприємницьких структур;
- рівень економічної безпеки, інноваційності та конкурентоспроможності через розвиток фінансово-інвестиційного потенціалу підприємницьких структур.

3.3. Напрями активізації заходів щодо підвищення фінансово-інвестиційної активності ПрАТ «Геркулес»

На розвиток і використання фінансово-інвестиційного потенціалу впливають різнопланові об'єктивні і суб'єктивні чинники і обставини. Серед них можна виділити такі, як наявність ресурсів, суспільна продуктивність праці, модель соціально-політичного та економічного розвитку країни, економічна політика, зовнішні економічні зв'язки та інше.

Потрібно визнати, що ПрАТ «Геркулес» протягом останніх років має тенденцію до зниження прибутковості. Зменшення річних показників

нерозподілених прибутків має залежність від суттєвого зменшення довгостроких фінансових інвестицій у балансі підприємства. Але, окрім виведення інвестицій, залежність може виявлятися в результаті зміни отриманого річного чистого доходу від реалізації продукції, збільшення собівартості реалізованої продукції, або навіть збільшення обтяження підприємства сплати великих відсотків по довгостроковим кредитам банків.

Зокрема, в табл. 3.1 надані статистичні показники по ряду впливових на нерозподілений прибуток ПрАТ «Геркулес» факторів з відповідними позначками x_i , де $i = 1, 2, 3, 4$, а саме:

- x_1 – довгострокові фінансові інвестиції ПрАТ «Геркулес» за 2015-2019 рр.;
- x_2 - Чистий дохід від реалізації ПрАТ «Геркулес» за 2015-2019 рр.;
- x_3 - Собівартість реалізованої продукції ПрАТ «Геркулес» за 2015-2019 рр.;
- x_4 - Довгострокові кредити банків ПрАТ «Геркулес» за 2015-2019 рр.

Вони потрібні для проведення кореляційно-регресійного аналізу даних параметрів з метою встановлення тісноти зв'язку та побудови економетричної моделі, що відображає властивості зазначеної взаємозалежності, якщо подібна існує.

У табл. 3.1 надані вихідні дані по кожному факторному показнику, які відповідають умовам закону нормального розподілу, а саме: з ймовірністю 0,997 максимальні і мінімальні значення факторних (x_i) і результативного (y) ознак підкоряються умовам попадання їх у відрізки:

$$[\bar{y} \pm 3\sigma_y]; [\bar{x} \pm 3\sigma_x], \quad (3.1)$$

де, $\sigma_x = \sqrt{x^2 - x^{-2}}$, $\sigma_y = \sqrt{y^2 - y^{-2}}$ – середнє відхилення факторної та результуючої ознаки.

Коефіцієнт кореляції розраховується за наступною формулою [67]:

$$r_{yx} = \frac{\frac{1}{n} \sum_{i=1}^n (x_i - \bar{x})(y_i - \bar{y})}{\sqrt{\frac{1}{n} \sum_{i=1}^n (x_i - \bar{x})^2 * \frac{1}{n} \sum_{i=1}^n (y_i - \bar{y})^2}} \quad (3.2)$$

де, значення коефіцієнта варіюється між -1 та +1 ($-1 \leq r_{yx} \leq 1$).

Тіснота зв'язку визначається за наступними критеріями (шкала Чеддока) (табл. 3.2.)

Таблиця 3.1.

Критерії визначення тісноти зв'язку за шкалою Чеддока

Критерій	Характеристика
$r_{yx} = 0$	зв'язок між ознаками відсутній
$ r_{yx} \leq 0,3$	щільність зв'язку дуже слабка
$0,3 < r_{yx} \leq 0,5$	щільність зв'язку слабка
$0,5 < r_{yx} \leq 0,7$	щільність зв'язку помірна
$0,7 < r_{yx} \leq 0,9$	щільність зв'язку сильна
$0,9 < r_{yx} \leq 1$	щільність зв'язку дуже сильна

Джерело: складено автором

Для перевірки відповідності побудованої регресійної моделі з коефіцієнтом кореляції застосовується наступний критерій, за допомогою якого також розраховується тіснота зв'язку між двома та більшою кількістю показників – це є коефіцієнт детермінації [67].

$$R^2 = 1 - \frac{V(y|x)}{V(y)} = 1 - \frac{\sigma^2}{\sigma_y^2} \quad (3.3)$$

Початкові дані для виявлення кореляційної залежності нерозподіленого прибутку ПрАТ «Геркулес» надані в табл. 3.2.

Таблиця 3.2

Початкові дані для виявлення кореляційної залежності нерозподіленого прибутку ПрАТ «Геркулес» від зазначених факторів x_i

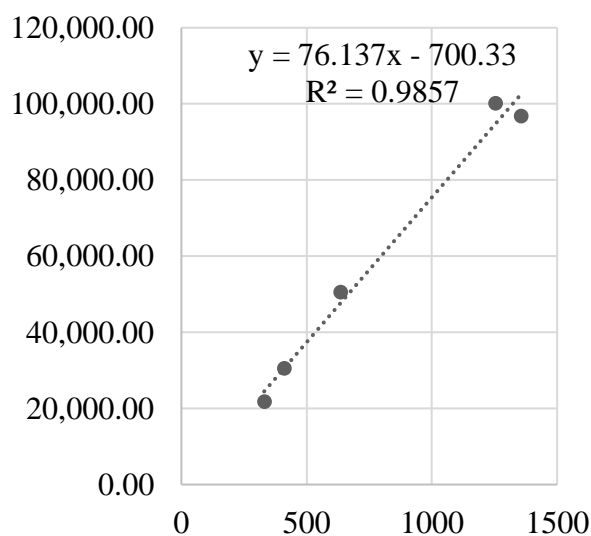
Роки	y – Нерозподілений прибуток, (тис.грн.)	x_1 – Довгострокові фінансові інвестиції, (тис.грн.)	x_2 – Чистий дохід від реалізації, (тис. грн)	x_3 – Собівартість реалізованої продукції, (тис.грн.)	x_4 – Довгострокові кредити банків, (тис. грн.)
2015	1356,0	96 848,1	26 493,7	24 780,6	1844,2
2016	1254,0	100 115,1	27 965,8	25 224,6	2873,3
2017	634,0	50566,0	15 064,2	13341,4	5819,5
2018	410,0	30500,0	21 473,7	18 940,8	4800,1
2019	330,4	21830,5	165850,0	12205,8	4105,9

Джерело: складено автором на основі [31; 76]

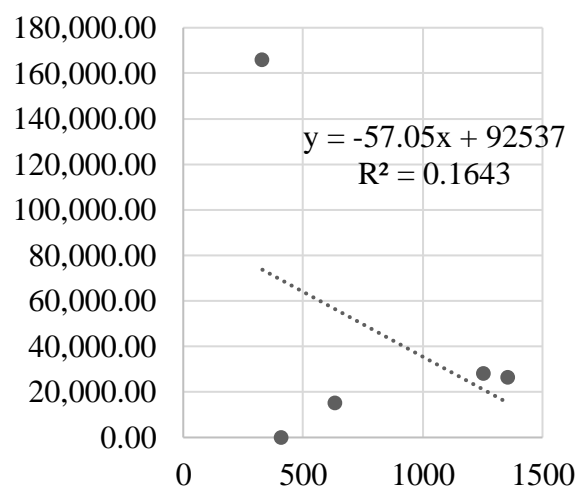
Відповідно з методикою реалізації кореляційно-регресійного аналізу, на базі побудованих кореляційних полів (рис. 3.4) можна зробити висновки, що тіснота зв'язку підтвердилася між результативним показником (y) та x_1 – довгострокові фінансові інвестиції ПрАТ «Геркулес» за 2015-2019 рр. Даний висновок підтверджується кореляційними коефіцієнтами детермінації R^2 , що наближаються до 1.

За даними рис. 3.4 варто відзначити, що фактор довгострокові фінансові інвестиції (x_1) засвідчив свого впливу за досліджуваний період. де, $V(y|x) = \sigma^2$ – умовна (за показниками x) дисперсія залежної змінної (дисперсія випадкової помилки моделі).

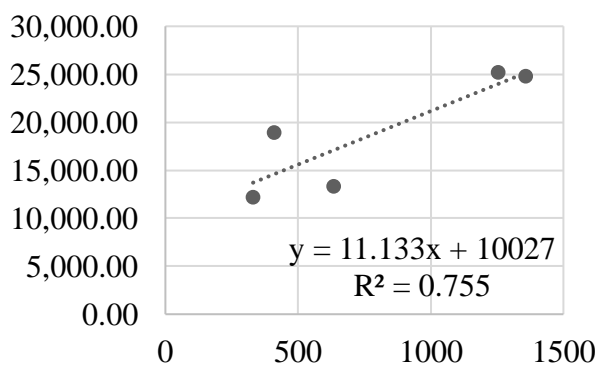
Згідно з методологією кореляційно-регресійного аналізу на основі побудованих кореляційних полів (рис. 3.4) необхідно зробити висновок, що тіснота зв'язку підтвердилася між результативним показником (y) і Довгострокові фінансові інвестиції (x_1). Цей висновок підтверджується кореляційним коефіцієнтом детермінації R^2 , що наближаються до 1 (відповідно, для предиктора x_2 доволі високий показник $R^2 = 0,9857$).

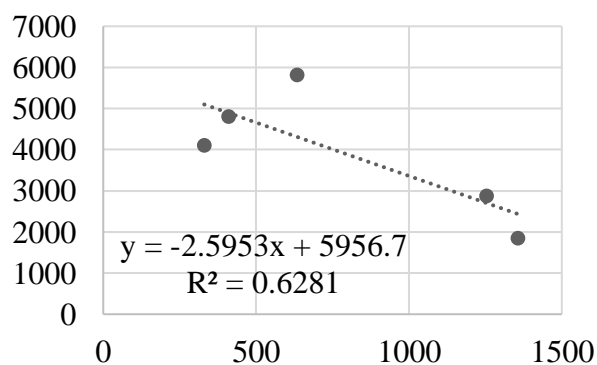
Довгострокові фінансові інвестиції

Чистий дохід від реалізації

Собівартість реалізованої продукції

Довгострокові кредити банків

Рис. 3.4. Кореляційні поля залежності показника «нерозподілений прибуток» від факторів x_i (побудовані прийомами інструментарію табличного процесора Excel)

Джерело: розраховано автором

Таким чином, за допомогою кореляційно-регресійного аналізу було встановлено, що на результативність прибутку найбільший вплив мають довгострокові фінансові інвестиції про що свідчать критерії визначення тісноти зв'язку та Кореляційні поля залежності.

У сучасних умовах господарювання (загострення конкурентної боротьби, обмеженості традиційних джерел фінансування інвестиційної діяльності,

серйозних технологічних змін) на рівні підприємств забезпечує застосування комплексу заходів щодо підвищення активності фінансово-інвестиційного потенціалу, які визначено та відображено на рис. 3.5.

Заходи щодо удосконалення організації підвищення активності фінансово-інвестиційного потенціалу повинні реалізовуватися на основі розуміння підприємства як множини учасників виробництва, сукупності норм, традицій та правил, що виражають колективні знання й досвід та регулюють взаємодію між працівниками з приводу розробки й прийняття рішень щодо фінансування та здійснення інвестицій. Ефективна організація активності фінансово-інвестиційного потенціалу у кінцевому підсумку здійснює вплив на результативність і масштаби фінансово-інвестиційної діяльності: стан і якість взаємодії різних підрозділів підприємства або збільшують або зменшують економічний ефект від залучення та реалізації інвестицій. Оптимально організоване корпоративне управління знижує вартість та підвищує рентабельність інвестованого капіталу, що призводить до зростання ринкової вартості господарюючого суб'єкта, робить його привабливим для інвестицій.

Одним з найважливіших факторів успішного підвищення активності фінансово-інвестиційного потенціалу, на думку О. Ф. Семікіної, є працівники підприємства, що володіють необхідним фізичним та інтелектуальним розвитком, здібностями, знаннями і навиками для реалізації інвестицій. Увага до формування системи мотивації та оплати праці із застосуванням фінансових та не фінансових методів дозволяє мінімізувати відхилення планових показників від фактичних при підвищенні активності фінансово-інвестиційного потенціалу, забезпечує зростання віддачі від інвестицій та приріст ринкової вартості підприємств. «Особливо актуальні стимули, що підвищують індивідуальний вклад і зацікавленість в діяльності з негарантованим або відкладеним у часі результатом» [68].

Удосконалення використання амортизаційних відрахувань як джерела фінансового забезпечення передбачає коригування існуючої амортизаційної політики.

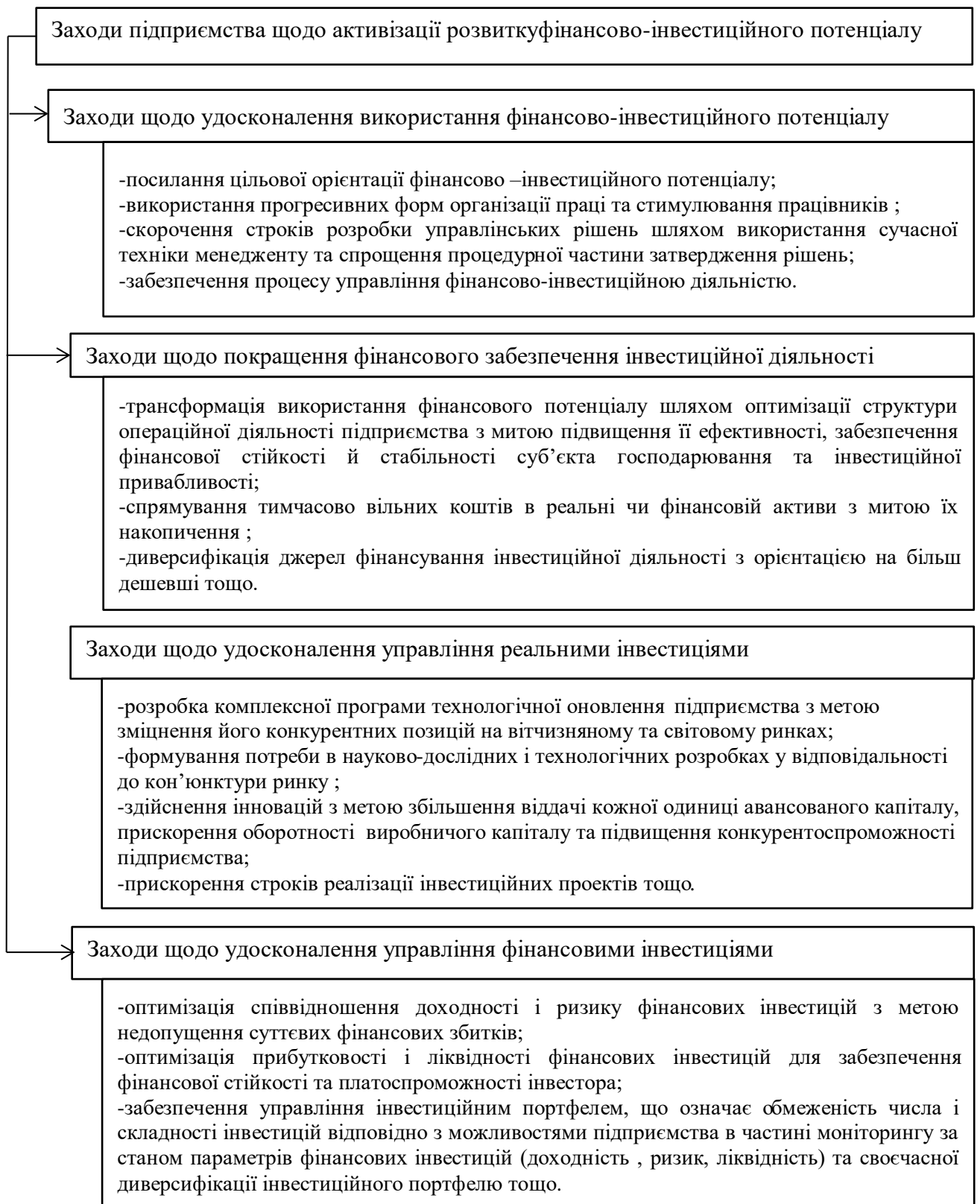

Рис. 3.5. Комплекс заходів щодо підвищення активності використання фінансово-інвестиційного потенціалу

Джерело: розроблено автором

По-перше, амортизаційна політика повинна тісно переплітатися із загальною стратегією розвитку фінансово-інвестиційного потенціалу, що потребує поєднання в єдину систему податкових відрахувань від прибутку підприємства, застосування схем прискореної амортизації, наявності пільг за інвестиційними кредитами і витрат на технологічні інновації [68]. Таке поєднання реально сприятиме модернізації виробництва та підвищенню ефективності використання фінансового капіталу в інвестиційній діяльності. По-друге, необхідно чітко окреслити об'єкти, застосування прискореної амортизації. Зокрема, доцільно застосовувати прискорену амортизацію при використанні високотехнологічного обладнання.

Заходи щодо підвищення активності фінансово-інвестиційного потенціалу мають здійснюватися на основі системного підходу щодо управління ризиками, доходністю та ліквідністю інвестиційних проектів шляхом достовірної комплексної економічної оцінки, що в свою чергу дозволить приймати ефективні рішення при укладанні контрактів і реалізації інвестиційних проектів. Це зумовлює необхідність впровадження сучасної системи нормування, бюджетування та фінансового прогнозування, що сприятиме мінімізації зовнішніх та внутрішніх ризиків. При цьому, першочерговий акцент слід зробити на системі бюджетування, яка має провадитись за проектним принципом і чіткими регламентами з урахуванням напрацьованого зарубіжного та вітчизняного досвіду.

Підвищення активності фінансово-інвестиційного потенціалу на стадії розробки інвестиційного проекту може бути досягнуте за рахунок скорочення терміну проектування; закладення у проект прогресивних форм його реалізації; широкого застосування там, де це можливо і доцільно, типових проектів, які вже виправдали себе на практиці, що дозволяє значною мірою знизити витрати на проектування, а також різко зменшити ризики; застосування в проекті найбільш передових технологій з урахуванням вітчизняних і зарубіжних досягнень; підвищення загального технічного рівня проектування.

Заходи щодо удосконалення фінансово-інвестиційного потенціалу підприємств передбачають в першу чергу оптимізацію складу та структури сукупності фінансових активів, з урахуванням їх прибутковості, ліквідності та рівня фінансового ризику. Це досягається шляхом формування інвестиційного портфеля за рахунок активів, що забезпечать акумуляцію, збереження наявних ресурсів і потенційно є засобом для отримання прибутку надалі, при зниженні ступеня невизначеності.

Отже, питання активізації фінансово-інвестиційної активності підприємств на сьогодні є надзвичайно важливим аспектом розвитку ПрАТ «Геркулес». Адже активізація фінансово-інвестиційного процесу є головною складовою економічних інструментів, які покликані спричинити реальні зрушення в структурі економіки підприємства, прискорити перехід економіки на якісно новий рівень розвитку, підвищити якість вітчизняної продукції та її конкурентоспроможність на світових ринках.

Висновки до розділу 3

У третьому розділі дипломної роботи запропоновано низку рекомендацій щодо удосконалення розвитку та використання фінансово-інвестиційного потенціалу на мікрорівні в контексті оцінювання й забезпечення інвестиційної привабливості підприємств – об'єктів інвестування, вибору оптимальної фінансово-інвестиційної стратегії та розробки та мікрорівні заходів щодо активізації залучення інвестицій на прикладі ПрАТ «Геркулес»:

1. Установлена необхідність розробки концептуальних засад розвитку та використання фінансово-інвестиційного потенціалу, розробки стратегії та програм розвитку фінансово-інвестиційного потенціалу. До стратегічних орієнтирів розвитку віднесено створення ефективної, адаптивної, відкритої концепції розвитку та використання фінансово-інвестиційного потенціалу.

2. Розроблено кумулятивну стратегію розвитку фінансово-інвестиційного потенціал ПрАТ «Геркулес», що побудована за ітераційною моделлю, на базі принципів синергізму та самоорганізації, багаторівневості, циклічності,

пріоритетності забезпечення безпеки, а також урахування впливу глокалізації, векторів та вимірів і фінансово-інвестиційного потенціалу. Кумулятивну стратегію подано як модель дій та набір механізмів реалізації стратегічних пріоритетів, що забезпечують досягнення довгострокових цілей розвитку фінансово-інвестиційного потенціалу, їх конгруентність із можливостями та обмеженнями функціонування підприємницьких структур.

3. На основі вивчення діяльності ПрАТ «Геркулес» встановлено, що заходи щодо покращення фінансово-інвестиційної активності суб'єктів господарювання мають відбуватися на мікрорівнях, що дозволяє узгодити приватні інтереси у сфері залучення і здійснення інвестицій з метою сприяння розширеному відтворенню та вирішенню соціально-економічних проблем суспільства.

ВИСНОВКИ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ

На підставі дослідження теоретико-методичних аспектів розвитку та використання фінансово-інвестиційного потенціалу підприємницьких структур, здійснення аналітичної оцінки стану фінансово-інвестиційного потенціалу ПрАТ «Геркулес» та розробки пропозицій щодо удосконалення розвитку та використання фінансово-інвестиційного потенціалу ПрАТ «Геркулес», необхідно узагальнити наступне:

1. Дослідження поняття фінансово-інвестиційного потенціалу дозволило уточнити зазначений термін, як можливість підприємницької структури не тільки мобілізувати сукупність власних фінансових і інвестиційних ресурсів, та й з максимальною ефективністю їх використовувати задля отримання економічної вигоди та забезпечення стійкості діяльності.

2. Запропонована класифікація детермінантів фінансово-інвестиційного потенціалу може бути використана не тільки у аналізі фінансово-інвестиційного потенціалів підприємницьких структур, а і в прогнозуванні і визначенні стратегії розвитку потенціалу підприємств.

3. Методика оцінки фінансово-інвестиційного потенціалу підприємства має комплексний характер, так як утворюється з урахуванням поєднання декількох факторів (ресурси, резерви, інвестиції, результати, ефективність і т. д.), тому повинна містити у собі процес оцінки таких показників фінансово-інвестиційного потенціалу, як: ліквідність, платоспроможність, фінансова стійкість, ділова активність, рентабельність, ефективність використання активів, ефективність системи управління фінансовими ресурсами, рентабельність інвестицій, можливість мобілізації ресурсів. Запропонований науково-методичний підхід дозволяє адекватно оцінити фінансово-інвестиційний потенціал промислового підприємства за зазначеними показниками.

4. Досліджуване підприємство - ПрАТ «Геркулес». Підприємство було створене 31 жовтня 1997 року, згідно законодавства України. Основним видом

діяльності на підприємстві є «Виробництво морозива». До інших видів діяльності підприємства відносяться: виробництво м'ясних продуктів, виробництво готової їжі та страв, вантажний автомобільний транспорт, неспеціалізована оптова торгівля продуктами харчування, напоями та тютюновими виробами, роздрібна торгівля неспеціалізованих магазинах переважно продуктами харчування, напоями та тютюновими виробами. Підприємство виробляє більш 100 видів продукції та виробничі потужності підприємства дозволяють переробляти 300 тонн молока на добу.

5. На підставі сформованої теоретичної бази та удосконаленої методики оцінки економічного потенціалу, було проведено дослідження динаміки розвитку фінансово-інвестиційного поотенціалу та всіх його компонентних складових. При проведених розрахунках, виявлено сильні та слабкі сторони усіх складників, у результаті сформовано певні висновки щодо рівнів їхнього розвитку, що є визначальними для характеристики загальної системи. Аналіз компонент – фінансового та інноваційного потенціалу ПрАТ «Геркулес» показав, що фінансовий потенціал залишається на досить низькому рівні розвитку проте є перспективи розвитку підприємства. Компонентна складова – інвестиційний потенціал, відображає дещо неоднорідний рівень розвитку,

6. Не відповідають вимогам нормативів такі показники як коефіцієнти маневреності власних коштів, покриття запасів власними оборотними коштами, співвідношення залучених і власних коштів, забезпечення поточних активів власними оборотними коштами та коефіцієнт співвідношення матеріально-виробничих запасів власними оборотними коштами. Вони не відповідають нормативним вимогам, тому що мають від'ємне значення, тому що недостатньо власного капіталу і довгострокових зобов'язань для покриття поточних активів і зобов'язань підприємства протягом періода який досліджувався.

7. Установлена необхідність розробки концептуальних засад розвитку та використання фінансово-інвестиційного потенціалу, розробки стратегії та програм розвитку фінансово-інвестиційного потенціалу. До стратегічних

орієнтирів розвитку віднесено створення ефективної, адаптивної, відкритої концепції розвитку та використання фінансово-інвестиційного потенціалу.

8. Розроблено кумулятивну стратегію розвитку фінансово-інвестиційного потенціал ПрАТ «Геркулес», що побудована за ітераційною моделлю, на базі принципів синергізму та самоорганізації, багаторівневості, циклічності, пріоритетності забезпечення безпеки, а також урахування впливу глокалізації, векторів та вимірів і фінансово-інвестиційного потенціалу. Кумулятивну стратегію подано як модель дій та набір механізмів реалізації стратегічних пріоритетів, що забезпечують досягнення довгострокових цілей розвитку фінансово-інвестиційного потенціалу, їх конгруентність із можливостями та обмеженнями функціонування підприємницьких структур.

3. На основі вивчення діяльності ПрАТ «Геркулес» встановлено, що заходи щодо покращення фінансово-інвестиційної активності суб'єктів господарювання мають відбуватися на мікрорівнях, що дозволяє узгодити приватні інтереси у сфері залучення і здійснення інвестицій з метою сприяння розширеному відтворенню та вирішенню соціально-економічних проблем суспільства. Запропоновано алгоритм вибору оптимального варіанту використання фінансово-інвестиційної потенціалу на основі методів кореляційно-регресійного аналізу, що відбувається у два взаємопов'язаних етапи: вибір оптимального варіанту фінансування інвестиційної діяльності та вибір оптимального варіанту реалізації стратегії інвестування.

СПИСОК БІБЛІОГРАФІЧНИХ ПОСИЛАНЬ ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Антощишина Н.І. Дослідження трансформації поняття «потенціал підприємства» з урахуванням історичного та сутнісного аспекту. *Сучасні тенденції та проблеми управління: Вісник КНУТД*. №6 (93).2015. С 64-75.
2. Рєпіна І. М. Підприємницький потенціал: методологія оцінки та управління. *Вісник Української Академії державного управління при Президентові України*. № 2. 1998. С. 262 – 271.
3. Федосов В., Опарін В., Львовчкін С. *Фінансова реструктуризація в Україні: проблеми і напрями* : [моногр.] за наук. ред. В. Федосова. К. : КНЕУ, 2002. 387 с.
4. Краснокутська П. Дефініція поняття «потенціал підприємства» в контексті розвитку мікроекономічної теорії . *Вісник КНТЕУ*. № 5. 2008. С. 54–64
5. Ермакова А.А. Теоретические подходы к определению понятия «экономический потенциал». *Молодой ученый*. 2016. №10.1. с. 15-19
6. Лопатников Л.И. Популярный экономико-математический словарь. URL: <https://lopaticnikov.pro/?s=%D1%8D%D0%BA%D0%BE%D0%BD%D0%BE%D0%BC%D0%B8%D1%87%D0%B5%D1%81%D0%BA%D0%B8%D0%B9+%D0%BF%D0%BE%D1%82%D0%B5%D0%BD%D1%86%D0%B8%D0%B0%D0%BB>(дата звернення: 15.11.2020).
7. Бережной А.Н. Потенциал экономики региона. *Проблематика терминологии*. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/potentsial-ekonomiki-regiona-problematika-terminologii/viewer>(дата звернення: 15.11.2020).
8. Борисов, А.Б. Большой экономический словарь. М.: Книж. мир, 2003.
9. Шимова В.Н.. Учебное пособие «Национальная экономика Беларуси. 3-е изд. Минск: БГЭУ. 2009.

10. Чижевская В.А., Киров А.В. Экономический потенциал страны как фундамент военной мощи государства. URL: <https://cyberleninka.ru/article/n/ekonomicheskij-potentsial-strany-kak-fundament-voennoy-moschi-gosudarstva/viewer>(дата звернення: 15.11.2020).
11. Шульга В.А. Национальная экономика: учебник. М.: Изд-во РЭА, 2002. 592 с.
12. Лапін В.Є. Економічний потенціал підприємства: навч. посіб. Суми: Університетська книга. 2002. 309 с.
13. Евдокимова Е.Н., Михно П.А. Теоретическое исследование понятия «экономический потенциал» и его структуры в рамках системного подхода». Экономика и современный менеджмент: теория и практика: сб. ст. по матер. LVIII междунар. науч.-практ. конф. № 2(56). Новосибирск: СибАК, 2016.
14. Кириенко Н.М., Ступницкий И.С., Несторенко В.П. и др. Экономический протенциал Страны Советов К.: Высшая школа, 1982. 295 с.
15. Жулавський А.Ю. Економічний потенціал території: теорія і практика оцінки. *Вісн Сум.держ.ун-ту*. 1996. № 1. С. 142-147.
16. Бикова В.Г. Фінансово-економічний потенціал підприємств загальнодержавного значення – оцінка та управління. 2005. № 6. с. 56-61.
17. Семенова В.Ф., Руденко О.І. Дослідження рівня використання економічного потенціалу:[моногр.]Одеса. 2012. 150 с.
18. Матковський Р.Б. Економічний потенціал та шляхи його ефективного використання: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд.ек. наук. 2003.
19. Егоров П.В., Сердюк-Копчекчи Ю.В. Концепция механизма управления финансовым потенциалом промышленного предприятия. URL: econindustry.org.
20. Прохорова В.В. Економічний розвиток підприємства: теоретико-методологічний аспект: Монографія. Харків: УкрДАЗТ, 2010. 523 с.
21. Федонін О.С. Потенціал підприємства: формування та оцінка : навч. посіб. Київ : КНЕУ, 2004. 316 с.

22. Щербатюк О.М. Дефініція "інвестиційний потенціал підприємства": сутність та відмінності. *Ефективна економіка*. 2011. 11. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/efek_2011_11_17.

23. Ворсовський О.Л. Теоретико-методичні основи інвестиційного потенціалу підприємств. *Інвестиції: практика та досвід*. 2007. № 15. С. 8–11.

24. Кучерук Т.Ю. Економічне обґрунтування комплексної оцінки інвестиційного потенціалу авіапідприємства. *Економіка. Фінанси. Право*. 2008. №3. С. 11 – 15.

25. Суходеев Д. В. Оценка финансового потенциала. *Журнал «Финансы и кредит»*. 4(532). 2013. С. 24-29.

26. Бланк І. О. Фінансовий менеджмент: [Навч. посіб.]. К.: Ельга, 2008. 722 с.

27. Булатова Ю.И. Финансовый потенциал региона: содержание и структуры. *Вестник Санкт-Петербургского университета*. №3. 2010. С. 94-97.

28. Исаев Э.А. Финансовый потенциал крупного экономического региона (концепция формирования и регулирования). М.: ЗАО Изд-во «Экономика», 2007. 206 с.

29. Старовойтов М. К. Особенности оценки потенциала промышленных предприятий. *Антикризисное и внешнее управление*. 2006. № 2. С. 27–41.

30. Кунцевич В.О. Поняття фінансового потенціалу розвитку підприємства та його оцінки. *Актуальні проблеми економіки*. 2004. №7(37). С. 123-130.

31. Кирилова Л. І., Тодорова Д.Д. Фінансовий потенціал підприємства та його складові. *Сталий розвиток економіки*. 2012. № 11. С. 298-302.

32. Матвеев В.В. Маркетинг регіонів: інвестиційні аспекти. Київ: Наук. думка, 2005. 176 с.

33. Гриньова В.М. Инвестування: підручн. К.: Знання. 2008. С. 358.

34. Кучерук Г. Ю., Вовк О. М. Економічне обґрунтування комплексної оцінки інвестиційного потенціалу авіапідприємства. *Економіка.Фінанси.Право*. 2008. №3. С. 6–7.

35. Макух Т. О. Особливості державного регулювання фінансового забезпечення підприємств. *Збірник наукових праць Національного університету державної податкової служби України*. 2012. № 1. С. 235-241. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/znpnudps_2012_1_25 (дата звернення: 15.11.2020).

36. Бережна І. Ю. Теоретико-економічні підходи до обґрунтування змісту інвестиційного потенціалу. *Держава та регіони. Серія: Економіка та підприємництво*. №6. 2010. С. 253 – 258.

37. Нечитайло І. П. Аналіз сучасних підходів до визначення інвестиційного потенціалу регіону. *Финансовые рынки и ценные бумаги*. №24. 2010. С. 13-19.

38. Мордвинцев А. И., Сазонов С. П. Анализ и пути совершенствования инвестиционного регионального климата. *Региональная экономика: теория и практика*. №8(335). 2014. С. 44-51.

39 - Фінансові результати до оподаткування підприємств за видами економічної діяльності (2010-2018). Офіційний сайт Державної служби статистики. URL: http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2018/fin/fin_new/fin_new_u/fr_op_ek_2010_2018_u.xlsx.

40.Энциклопедия социологии. URL: <http://sbiblio.com/biblio/content.aspx?dictid=97&wordid=812455> (дата звернення : 15.11.2020).

41. Тришин В. Н. Словарь синонимов ASIS. URL: www.trishin.ru (дата звернення : 15.11.2020).

42. Толковый словарь по психологии. URL: <https://vocabulary.ru/slovari> (дата звернення : 15.11.2020).

43. Большая российская энциклопедия. URL: <https://bigenc.ru/> (дата звернення : 15.11.2020).

44. Нелюбин Л.Л. Толковый переводоведческий словарь. URL: <https://www.ozon.ru/context/detail/id/2923563> (дата звернення : 15.11.2020).

45. Коврига С. Детермінанти політичного простору. URL: <http://dspace.nbuv.gov.ua/handle/123456789/27420> (дата звернення: 15.11.2020).

46. Дробот С. А. Сутність детермінантів розвитку та їх класифікація. *Науковий вісник Ужгородського національного університету : серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство*. голов. ред. М. М. Палінчак. Ужгород : Гельветика, 2018. Вип. 22. №Ч.1. С. 97–100.
47. Кузьмін О. Є., Горбаль Н. І. Управління міжнародною конкурентоспроможністю підприємства (організації). Львів : Вид-во Національного університету «Львівська політехніка». 2004. 188 с.
48. Щетинина В. Д. Международная конкуренция. Пер. с англ. М. Портер. Москва : Международные отношения. 2003. 463 с.
49. Беззубченко О. А. Оцінка конкурентоспроможності галузей національної економіки в умовах глобалізації. *Економічний простір*. 2009. №21. С. 85–93.
50. Коротков А. В. Маркетинговые исследования. Москва : Юрайт, 2014. 595 с.
51. Партин Г.О. Особливості впливу основних чинників на фінансову стійкість підприємства в умовах фінансово-економічної кризи. *Збірник науково-технічних праць Національного лісотехнічного університету України*. 2010. № 10. С. 276-279.
52. Білик М.Д., Павловська О.В. Фінансовий аналіз: навч. посібн. К.: Вид-во КНЕУ, 2005. 592 с.
53. Ковальчук Т.М. Фінансовий аналіз у системі управління реальними інвестиціями: монографія. Чернівці: Чернівецький національний університет, 2011. - 246 с.
54. Дубовик С. В. Дослідження ступеня розвитку ринку інвестиційних послуг у розрізі окремих країн. *Вісник Університету банківської справи Національного банку України*. 2013. №2. С. 113-120. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VUbsNbU_2013_2_24 (дата звернення: 15.11.2020).
55. Семенов Г.А., Яровская О.В. Діагностика фінансово-економічного стану підприємства. *Вісник економічної науки України*. 2011. №1. С. 137–141.

56. Сабліна Н.В. Методичний підхід до оцінки інвестиційного потенціалу підприємства. *Науковий вісник Херсонського державного університету*. 2015. Вип. 15. Частина 3. С. 102– 105.

57. Про молоко та молочні продукти: Закон України: від 24.06.2004 р. №1870-IV. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1870-15#Text> (дата звернення: 27.11.2020).

58. Терещенко Е. Ю., Беседа Ю. К. Концепція механізму розвитку фінансово-інвестиційного потенціалу суб'єктів реального сектора економіки. *Бізнес Інформ*. № 6. 2013. С. 24-30.

59. Богатирьов І. О. Ефективність розвитку підприємств. *Формування ринкових відносин в Україні : зб. наук. пр. К. : НДЕІ, 2003. Вип. 7-8 (26-27). С. 73 – 79.*

60. Терещенко Э.Ю., Андреева В.Г. Концепция механизма управления финансовым потенциалом предприятия. *Вісник Донецького національного університету*.2012.№1. С. 89–93.

61 Попов С. А. Стратегічне управління: підр. М. : ИНФРА-М, 2000. 309 с.

62. Каламан О. Б. Формування інвестиційної стратегії виноградарсько-виноробних підприємств . *Економіка харчової промисловості*. 2010. № 4. С. 21-25. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/echp_2010_4_6

63. Деякі питання реформування державного управління України: Розпорядження Кабінету Міністрів України від 24.06.2016 №474-р (редакція від 11.10.2017) URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/474-2016-%D1%80>.

64. Clark G. The Innovation Economy Implications and Imperatives for States and Regions. *NSW Innovation and Productivity Council* (2018).URL: https://www.industry.nsw.gov.au/__data/assets/pdf_file/0007/163267/IPC-The-Innovation-Economy-2018.pdf.

65. Про затвердження Методичних рекомендацій щодо формування регіональних стратегій розвитку: Наказ Міністерства економіки та з питань європейської інтеграції України від 29.07.2002. №224. URL: https://surdp.eu/uploads/files/MEDT_order_on_strategies.pdf.

66. Бочарова Ю.Г. Інкрементальна та ітеративна моделі реалізації стратегії розвитку інноваційної інфраструктури України в умовах глобальної конкуренції. Соціально-економічні проблеми сучасного періоду України. *Механізми ефективного розвитку прикордонних територій: зб. наук. праць*. 2018. Вип. 1 (129). С. 138-143.

67. Толбатов Ю. А. Економетрика. Тернопіль : Підручники і посібники, 2008. 288 с.

68. Литюга Ю. В. Розвиток інвестиційного потенціалу підприємства. *Вісн. Нац. ун-ту "Львів. Політехніка"*. 2010. № 683. С. 353-357.

Визначення поняття «економічний потенціал» та його структурні елементи дефініцій

Автори та визначення	Структурні елементи дефініцій				
	об'єкти	суб'єкт	характеристика властивості	перелік дій, заходів	цілі та завдання
1	2	3	4	5	6
«Економічний потенціал - це сукупні можливості і здатності країни максимально задовольняти потреби в товарах і послугах(інструменти) в процесі соціально-економічних відносин з використанням всіх наявних ресурсів» Єрмакова А.А. [5]	наявні ресурси	країна	можливість здатність	використання всіх наявних ресурсів у процесі соціально-економічних відносин	задоволення потреб у товарах та послугах
«Економічний потенціал [economic potential] - узагальнена здатність економічної системи виробляти продукцію, вирішувати інші завдання економічного і соціального розвитку. Ця здатність визначається станом, розмірами і динамічністю виробництва, його інфраструктури, наявністю резервів, обсягами природних ресурсів та інших елементів національного багатства, культурно-технічним рівнем і мобільністю кадрів. (препосилки реалізації) Лопатніков Л.І. [6]	виробництво, інфраструктура, резерви, природні ресурси, інші елементи національного багатства, кадри	економічна система	здатність	виробляти (продукцію), вирішувати (завдання)	виробництво продукції, вирішення завдань економічного та соціального розвитку

1	2	3	4	5	6
«Економічний потенціал – це сукупність реалізованих можливостей господарської системи в процесі виробництва матеріальних благ, а також невикористаних, але об'єктивно існуючих потенційних можливостей більш ефективного використання виробничих, природних і науково - технічних ресурсів, необхідних суспільству для забезпечення економічного зростання і більш повного задоволення суспільних потреб» Бережний А.Н. [7]	виробничі, природні, науково-технічні ресурси	господарська система	можливості	виробництво (матеріальних благ) ефективне використання (виробничих, природних і науково-технічних ресурсів)	забезпечення економічного зростання задоволення суспільних потреб
«Економічний потенціал - сукупна здатність економіки, її галузей, підприємств, господарств здійснювати виробничо-економічну діяльність, випускати продукцію, товари, послуги, задовольняти запити населення, громадські потреби забезпечувати розвиток виробництва і споживання» Борисов А.Б. [8]	-	економіка, її галузі, підприємства, господарства	здатність	здійснення виробничо-економічної діяльності випуск (продукції, товарів)	задоволення запитів населення, забезпечення розвитку виробництва та споживання
«На макрорівні під сукупним економічним потенціалом розуміється максимально можлива здатність національної економіки виробляти товари і послуги відповідно до запитів внутрішнього і зовнішніх ринків» Шимова В.Н. [9]	-	національна економіка	здатність	виробництво (товарів та послуг)	виробництво товарів та послуг відповідно до запитів внутрішнього та зовнішнього ринків

1	2	3	4	5	6
«Економічний потенціал - об'єктивні можливості, якими володіє держава для виробництва матеріальних благ і послуг з метою задоволення цивільних потреб суспільства» Чижевська В.А., Кіров А.В. [10]	Матеріальні блага та послуги	держава	можливість	виробництво (матеріальних благ та послуг)	задоволення цивільних потреб суспільства
«Економічний потенціал - узагальнююча кількісно-якісна характеристика наявності та використання всіх видів ресурсів, якими володіє держава для цілей соціально-економічного розвитку та прогресу» В.А. Шульга [11]	всі види ресурсів	держава	наявність та використання	використання (видів ресурсів)	соціально-економічний розвиток та прогрес
«Економічний потенціал - здатність створення і підтримки максимально можливого рівня випуску продукції в матеріальному і нематеріальному вираженні різними суб'єктами економіки та економічними системами в цілому, що складається під впливом зовнішніх і внутрішніх чинників, як економічної, так і позаекономічної природи» Євдокимова Є.Н., Міхно П.А. [12]	-	різні суб'єкти економіки та економічні системи	здатність	випуск (продукції в матеріальному та нематеріальному вираженні)	створення та підтримка максимально можливого рівня випуску продукції
«Економічний потенціал – це економічна сила або здатність суспільства створювати різні види матеріальних благ і послуг, які характеризуються сукупністю економічних засобів, джерел, запасів або економічних можливостей, якими володіє суспільство та які можуть бути використані для реалізації конкретних соціально-економічних цілей і завдань.» Кірієнко Н.М., Ступницький І.С., Несторенко В.П. [13]	економічні засоби, джерела, запаси, економічні можливості	Суспільство	економічна сила, здатність	створення (різних видів матеріальних благ і послуг)	реалізація конкретних соціально-економічних цілей і завдань

1	2	3	4	5	6
«Економічний потенціал - сукупна можливість наявних матеріальних і людських ресурсів забезпечити оптимальний рівень виробництва товарів і послуг виробничого і невиробничого призначення» Жулавський А.Ю. [14]	наявні матеріальні та людські ресурси	-	можливість	виробництво (товарів та послуг виробничого та невиробничого призначення)	забезпечення оптимального рівня виробництва товарів та послуг
«Економічний потенціал – це його властивість забезпечити очікуваний суб'єктом оцінки позитивний (або негативний) результат в існуючій системі зовнішніх обмежень з урахуванням здатності носія до розвитку» Бачевський Б, Заблоцька І., О. Решетняк [15]	-	суб'єкт	властивість	забезпечення (позитивного (або негативного) результату)	забезпечення очікуваного суб'єктом результату
«Економічний потенціал - потенційна можливість країни виробляти матеріальні блага для задоволення потреб населення.» Воблий К. [16]	матеріальні блага	країна	можливість	виробництво (матеріальних благ)	зпотреб населення
«Економічний потенціал - різноманіття ресурсів, що знаходяться в країні, а також можливість і ефективність їх використання в процесі економічної діяльності держави» Гапонов А. [17]	ресурси	державна	можливість	використання (ресурсів)	ефективне використання різноманітних ресурсів
«Економічний потенціал - це сукупність наявних та таких, які можуть бути мобілізовані, основних джерел, засобів країни та елементів потенціалу цілісної економічної системи, що використовуються і можуть бути використані для економічного зростання й соціально-економічного прогресу» Р.Матковський [18, с.8].	основні джерела, засоби країни та елементи потенціалу економічної системи	країна економічна система	-	використання (основних джерел, засобів країни та елементів потенціалу економічної системи)	економічне зростання та соціально-економічний прогрес

Складено на основі [5-18]

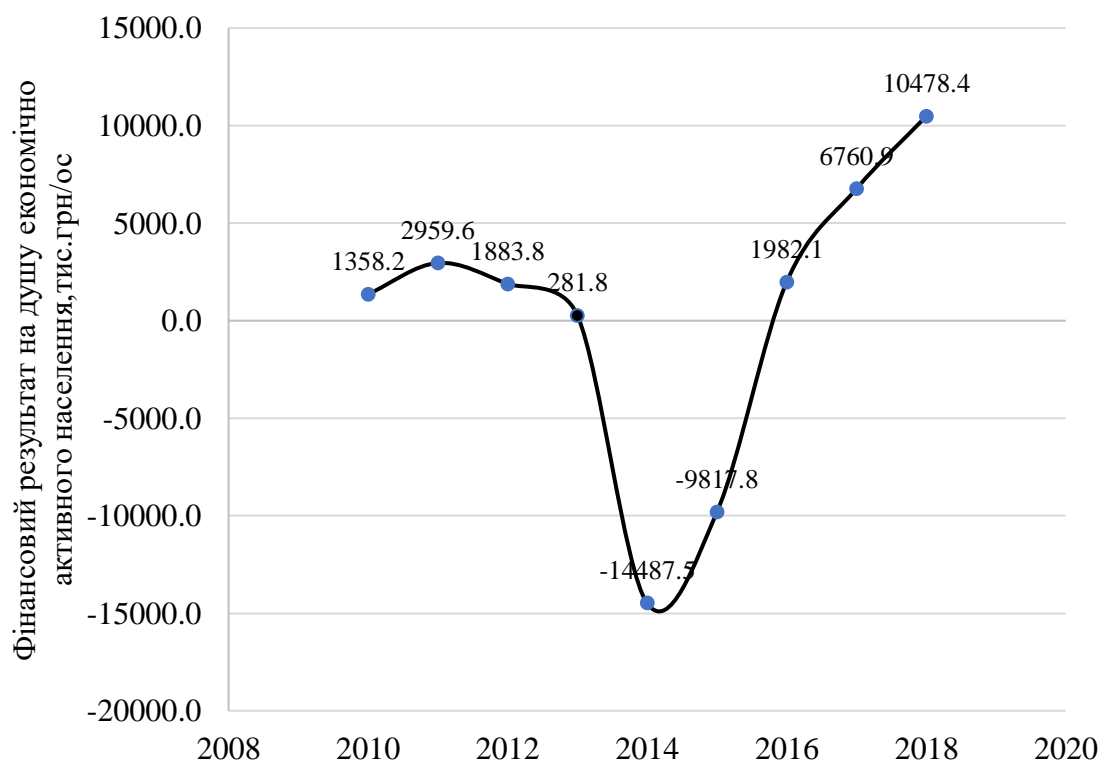

Рис. Б.1. Фінансовий результат (до оподаткування) на душу економічно активного населення, тис.грн./ос. за 2009-2018 рр.

Джерело: складено на основі[39]

КАРТКА ПІДПРИЄМСТВА

Повне найменування юридичної особи
ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО ГЕРКУЛЕС

Скорочена назва	ПрАТ "ГЕРКУЛЕС"
Код ЄДРПОУ	25117467
Дата реєстрації	31.10.1997 (23 роки 1 місяць)
Юридична адреса:	84331, Донецька обл., м. Краматорськ, вул. Вишні Остапа, 22
Розмір статутного капіталу	1 208 400,00 грн.
Організаційно-правова форма	АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО
Форма власності	Недержавна власність
Види діяльності - Основний:	10.52 Виробництво морозива (основний)

Інші види діяльності:

- 49.41 Вантажний автомобільний транспорт;
- 47.11 Роздрібна торгівля в неспеціалізованих магазинах переважно продуктами харчування, напоями та тютюновими виробами;
- 46.39 Неспеціалізована оптова торгівля продуктами харчування, напоями та тютюновими виробами;
- 10.85 Виробництво готової їжі та страв ;
- 10.13 Виробництво м'ясних продуктів;

Е-mail:

postmaster@hercules.com Телефон: [+380623857601](tel:+380623857601)
[+380623850533](tel:+380623850533)

Кінцевий бенефіціарний власник (контролер) ГАШПАР ВІКТОР ЄРВІНОВИЧ

Розмір внеску до статутного фонду: 1 208 400,00 грн

Частка (%): 100,0000%

Власники крупних пакетів акцій (>5%) станом на 3 квартал 2020 року

Акція проста бездокументарна іменна

Номінальна вартість: 3.00 Кількість: Від загальної кількості (100%):

Платник ПДВ Номер свідоцтва — 251174605094

Підприємство ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ГЕРКУЛЕС»	Дата (рік, місяць, число) за ЄДРПОУ	КОДИ		
		20	01	01
		25117467		
Територія Донецька область _____	за КОАТУУ	1410137700		
Організаційно-правова форма господарювання колективна Приватне акціонерне товариство	за КОПФГ	111		
Вид економічної діяльності неспеціалізована оптова торгівля продуктами харчування, напоями та тютюновими виробами _____	за КВЕД	46.39		
Середня кількість працівників ¹ 48 _____				
Адреса, 84331 Донецька область, м. Краматорськ, вул. Остапа Вишні, буд. 22 телефон 062-385-76-01				
Одиниця виміру: тис.грн. один десятковий знак				
Складено (зробити позначку «v» у відповідній клітинці):				
за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку		v		
за міжнародними стандартами фінансової звітності				

**Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 01 січня 2020 р.**

Форма № 1 Код за ДКУД 1801001

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	128,0	200,0
первісна вартість	1001	1428,0	1600,0
накопичена амортизація	1002	1300,0	1400,0
Незавершені капітальні інвестиції	1005		
Основні засоби	1010	161400,7	170000,0
первісна вартість	1011	161437,9	220000,5
знос	1012	37,2	50,5
Інвестиційна нерухомість	1015		
Довгострокові біологічні активи	1020		
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030		
інші фінансові інвестиції	1035	30500,0	21830,0
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040		
Відстрочені податкові активи	1045		
Інші необоротні активи	1090	77581,3	68735,5
Усього за розділом I	1095	269610,0	260766,0
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	37235,7	45000,0
Поточні біологічні активи	1110		
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	297754,7	269800,8
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	51200,0	78200,0
з бюджетом	1135	51200,0	50200,0
у тому числі з податку на прибуток	1136	50000,0	48000,0
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	248,0	380,0
Поточні фінансові інвестиції	1160		
Гроші та їх еквіваленти	1165	34643,6	45002,0
Витрати майбутніх періодів	1170		
Інші оборотні активи	1190		
Усього за розділом II	1195	421082,0	488582,8

III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200		
Баланс	1300	690691,7	749348,8
Пасив	Код рядка	На початок звітнього періоду	На кінець звітнього періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал		1208,4	1208,4
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400		
Капітал у дооцінках	1405		
Додатковий капітал	1410	6,0	18,0
Резервний капітал	1415	25223,0	1093,5
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	1174,7	1486,5
Неоплачений капітал	1425	()	()
Вилучений капітал	1430	()	()
Усього за розділом I	1495	4911,4	3806,4
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500		
Довгострокові кредити банків	1510	480000,0	410590,4
Інші довгострокові зобов'язання	1515	28400,0	10000,0
Довгострокові забезпечення	1520		
Цільове фінансування	1525		
Усього за розділом II	1595	508400,0	420590,4
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600		
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	28000,0	65500,0
товари, роботи, послуги	1615	3059,8	19200,8
розрахунками з бюджетом	1620	74500,0	111500,0
у тому числі з податку на прибуток	1621	74500,0	74500,0
розрахунками зі страхування	1625	80,5	52,5
розрахунками з оплати праці	1630	71740,0	128700,0
Поточні забезпечення	1660		
Доходи майбутніх періодів	1665		
Інші поточні зобов'язання	1690		
Усього за розділом III	1695	177380,3	324952,0
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700		
Баланс	1900	690691,7	749348,8

Керівник Кавешніков І.І.

Головний бухгалтер Лут Н.Г.

¹ Визначається в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

Підприємство ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ГЕРКУЛЕС»	Дата (рік, місяць, число) за ЄДРПОУ	КОДИ		
		19	01	01
		25117467		
Територія Донецька область _____	за КОАТУУ	1410137700		
Організаційно-правова форма господарювання колективна Приватне акціонерне товариство	за КОПФГ	111		
Вид економічної діяльності неспеціалізована оптова торгівля продуктами харчування, напоями та тютюновими виробами _____	за КВЕД	46.39		
Середня кількість працівників ¹ 68 _____				
Адреса, 84331 Донецька область, м. Краматорськ, вул. Остапа Вишні, буд. 22 телефон 062-385-76-01				
Одиниця виміру: тис.грн. один десятковий знак				
Складено (зробити позначку «v» у відповідній клітинці):				
за положеннями (стандартами) бухгалтерського обліку				
за міжнародними стандартами фінансової звітності				
V				

**Баланс (Звіт про фінансовий стан)
на 01 січня 2019 р.**

Форма № 1 Код за ДКУД 1801001

Актив	Код рядка	На початок звітного періоду	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи	1000	177,0	128,0
первісна вартість	1001	1428,0	1428,0
накопичена амортизація	1002	1251,0	1300,0
Незавершені капітальні інвестиції	1005		
Основні засоби	1010	143073,5	161400,7
первісна вартість	1011	143138,5	161437,9
знос	1012	32,5	37,2
Інвестиційна нерухомість	1015		
Довгострокові біологічні активи	1020		
Довгострокові фінансові інвестиції: які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	1030		
інші фінансові інвестиції	1035	50566,0	30500,0
Довгострокова дебіторська заборгованість	1040		
Відстрочені податкові активи	1045	4017,0	
Інші необоротні активи	1090	40907,0	77581,3
Усього за розділом I	1095	238740,7	269610,0
II. Оборотні активи			
Запаси	1100	151838,1	37235,7
Поточні біологічні активи	1110		
Дебіторська заборгованість за продукцію, товари, роботи, послуги	1125	102073,2	297754,7
Дебіторська заборгованість за розрахунками: за виданими авансами	1130	30428,5	51200,0
з бюджетом	1135	30428,5	51200,0
у тому числі з податку на прибуток	1136	30428,5	50000,0
Інша поточна дебіторська заборгованість	1155	41,8	248,0
Поточні фінансові інвестиції	1160		
Гроші та їх еквіваленти	1165	38404,8	34643,6
Витрати майбутніх періодів	1170	30370,0	
Інші оборотні активи	1190		
Усього за розділом II	1195	353156,4	421082,0
III. Необоротні активи, утримувані для продажу, та групи вибуття	1200		
Баланс	1300	591896,9	690691,7

Пасив	Код рядка	На початок звітної періоду	На кінець звітної періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал		1208,4	1208,4
Зареєстрований (пайовий) капітал	1400		
Капітал у дооцінках	1405	100,0	
Додатковий капітал	1410	110,0	6,0
Резервний капітал	1415	3287,0	2522,3
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	1420	634,0	1174,7
Неоплачений капітал	1425	()	()
Вилучений капітал	1430	()	()
Усього за розділом I	1495	5339,0	4911,4
II. Довгострокові зобов'язання і забезпечення			
Відстрочені податкові зобов'язання	1500		
Довгострокові кредити банків	1510	58195,0	480000,0
Інші довгострокові зобов'язання	1515	162958,0	28400,0
Довгострокові забезпечення	1520		
Цільове фінансування	1525		
Усього за розділом II	1595	221153,0	508400,0
III. Поточні зобов'язання і забезпечення			
Короткострокові кредити банків	1600		
Поточна кредиторська заборгованість за: довгостроковими зобов'язаннями	1610	16087,0	28000,0
товари, роботи, послуги	1615	314932,0	3059,8
розрахунками з бюджетом	1620	34139,0	74500,0
у тому числі з податку на прибуток	1621	34050,0	74500,0
розрахунками зі страхування	1625	60,5	80,5
розрахунками з оплати праці	1630	275,0	71740,0
Поточні забезпечення	1660		
Доходи майбутніх періодів	1665		
Інші поточні зобов'язання	1690		
Усього за розділом III	1695	365404,5	177380,3
IV. Зобов'язання, пов'язані з необоротними активами, утримуваними для продажу, та групами вибуття	1700		
Баланс	1900	591896,9	690691,7

Керівник Кавешніков І.І.

Головний бухгалтер Лут Н.Г.

¹ Визначається в порядку, встановленому центральним органом виконавчої влади, що реалізує державну політику у сфері статистики.

Підприємство ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО
«ГЕРКУЛЕС»

Дата (рік, місяць, число) 20 01 01

за ЄДРПОУ 25117467

**Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за 2019 р.**

Форма № 2 Код за ДКУД 1801003

I. Фінансові результати

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	1658500,0	2147364,9
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(1220500,0)	(1894075,5)
Валовий:		438000,0	253289,4
прибуток	2090		
збиток	2095	()	()
Інші операційні доходи	2120	2000,0	114293,7
Адміністративні витрати	2130	(223599,0)	(176656,8)
Витрати на збут	2150	(122080,1)	(62617,1)
Інші операційні витрати	2180	(42000,9)	(35285,2)
Фінансовий результат від операційної діяльності:		52320,0	93024,0
прибуток	2190		
збиток	2195	()	()
Дохід від участі в капіталі	2200		
Інші фінансові доходи	2220		
Інші доходи	2240	40000,0	42000,0
Фінансові витрати	2250	(91940,0)	(134386,0)
Втрати від участі в капіталі	2255	()	()
Інші витрати	2270	()	()
Фінансовий результат до оподаткування:		380,0	638,0
прибуток	2290		
збиток	2295	()	()
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	68,2	97,3
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305		
Чистий фінансовий результат:		311,8	540,7
прибуток	2350		
збиток	2355	()	()

II. Сукупний дохід

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400		
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405		
Накопичені курсові різниці	2410		
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415		
Інший сукупний дохід	2445		
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450		

Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455		
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460		
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	311,8	540,7

III. Елементи операційних витрат

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	187266,7	201560,5
Витрати на оплату праці	2505	127000,0	122000,0
Відрахування на соціальні заходи	2510	29961,9	28670,0
Амортизація	2515	1450,5	1337,2
Інші операційні витрати	2520	42000,9	35285,1
Разом	2550	387680,0	388852,8

IV. Розрахунок показників прибутковості акцій

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	402,8	402,8
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	0,170186	0,259437
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	0,24	0,36
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	72522,4	133577,9
Дивіденди на одну просту акцію	2650	1,1	2

Керівник Кавешніков І.І.

Головний бухгалтер Лут Н.Г.

Підприємство ПРИВАТНЕ АКЦІОНЕРНЕ ТОВАРИСТВО «ГЕРКУЛЕС»

Дата (рік, місяць, число) 19 | 01 | 01
за ЄДРПОУ

КОДИ		
19	01	01
25117467		

**Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід)
за 2018 р.**

Форма № 2 Код за ДКУД 1801003

I. Фінансові результати

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Чистий дохід від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	2000	2147364,9	1506415,4
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	2050	(1894075,5)	(1334139,5)
Валовий:		253289,4	172275,9
прибуток	2090		
збиток	2095	()	()
Інші операційні доходи	2120	114293,7	4006,8
Адміністративні витрати	2130	(176656,8)	(119557,7)
Витрати на збут	2150	(62617,1)	(63914,9)
Інші операційні витрати	2180	(35285,2)	(10146,8)
Фінансовий результат від операційної діяльності:		93024,0	
прибуток	2190		
збиток	2195	()	(25350,3)
Дохід від участі в капіталі	2200		
Інші фінансові доходи	2220		
Інші доходи	2240	42000,0	44140,0
Фінансові витрати	2250	(134386,0)	(17620,0)
Втрати від участі в капіталі	2255	()	()
Інші витрати	2270	()	()
Фінансовий результат до оподаткування:		638,0	1169,7
прибуток	2290		
збиток	2295	()	()
Витрати (дохід) з податку на прибуток	2300	97,3	210,5
Прибуток (збиток) від припиненої діяльності після оподаткування	2305		
Чистий фінансовий результат:		540,7	959,2
прибуток	2350		
збиток	2355	()	()

II. Сукупний дохід

Стаття	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Дооцінка (уцінка) необоротних активів	2400		
Дооцінка (уцінка) фінансових інструментів	2405		
Накопичені курсові різниці	2410		
Частка іншого сукупного доходу асоційованих та спільних підприємств	2415		
Інший сукупний дохід	2445		
Інший сукупний дохід до оподаткування	2450		
Податок на прибуток, пов'язаний з іншим сукупним доходом	2455		
Інший сукупний дохід після оподаткування	2460		
Сукупний дохід (сума рядків 2350, 2355 та 2460)	2465	540,7	959,2

III. Елементи операційних витрат

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Матеріальні затрати	2500	201560,5	49732,6
Витрати на оплату праці	2505	122000,0	84000,0
Відрахування на соціальні заходи	2510	28670,0	19740,0
Амортизація	2515	1337,2	1283,5
Інші операційні витрати	2520	35285,1	10146,8
Разом	2550	388852,8	193619,4

IV. Розрахунок показників прибутковості акцій

Назва статті	Код рядка	За звітний період	За аналогічний період попереднього року
1	2	3	4
Середньорічна кількість простих акцій	2600	402,80	402,8
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	2605	0,259437	0,3177756
Чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2610	0,36	0,002
Скоригований чистий прибуток (збиток) на одну просту акцію	2615	133577,9	18368,7
Дивіденди на одну просту акцію	2650	2	1,5

Керівник Кавешніков І.І.

Головний бухгалтер Лут Н.Г.